

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 27ης Ιουλίου 2022*

[Κείμενο όπως έχει διορθωθεί με διάταξη της 14ης Οκτωβρίου 2022]

«Κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας – Περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία – Προσωρινή απαγόρευση ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και αναστολή των αδειών μετάδοσης του περιεχομένου ορισμένων μέσων ενημέρωσης – Καταχώριση στον κατάλογο των οντοτήτων εις βάρος των οποίων ισχύουν περιοριστικά μέτρα – Αρμοδιότητα του Συμβουλίου – Δικαιώματα άμυνας – Δικαίωμα ακρόασης – Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης – Αναλογικότητα – Επιχειρηματική ελευθερία – Αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας»

Στην υπόθεση T-125/22,

RT France, με έδρα την Boulogne-Billancourt (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους E. Piwnica και M. Nguyen Chanh, δικηγόρους,

προσφεύγουσα,

κατά

Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενου από τη S. Lejeune, τον R. Meyer και τον S. Emmerechts,

καθού,

υποστηριζόμενου από το

Βασίλειο του Βελγίου, εκπροσωπούμενο από τις C. Pochet, M. Van Regemorter και L. Van den Broeck,

από τη

Δημοκρατία της Εσθονίας, εκπροσωπούμενη από τις N. Grünberg και M. Kriisa,

από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την A.-L. Desjonquères, τον J.-L. Carré, τον W. Zemamta και τον T. Stéhelin,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

από τη

Δημοκρατία της Λεττονίας, εκπροσωπούμενη από τις K. Pommere, J. Davidoviča, I. Hūna, D. Ciemiņa και V. Borodīņeca,

από τη

[Όπως διορθώθηκε με διάταξη της 14ης Οκτωβρίου 2022] **Δημοκρατία της Λιθουανίας**, εκπροσωπούμενη από τον K. Dieninis και την V. Kazlauskaitė-Svenčionienė,

από τη

Δημοκρατία της Πολωνίας, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna και την A. Miłkowska,

από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον D. Calleja Crespo, τον V. Di Bucci, τον J.-F. Brakeland και την M. Carpus Carcea,

και από τον

Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, εκπροσωπούμενο από τον F. Hoffmeister, τον L. Havas και την M. A. De Almeida Veiga,

παρεμβαίνοντες,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Σ. Παπασάββα, πρόεδρο, H. Kanninen, V. Tomljenović, S. Gervasoni, D. Spielmann, S. Frimodt Nielsen, J. Schwarcz, E. Buttigieg, U. Öberg, R. Mastroianni (εισηγητή), M. Brkan, I. Gālea, I. Δημητρακόπουλο, D. Kukovec και S. Kingston, δικαστές,

γραμματέας: E. Coulon

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 10ης Ιουνίου 2022,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την προσφυγή που άσκησε δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, η προσφεύγουσα RT France ζητεί την ακύρωση της απόφασης (ΚΕΠΠΑ) 2022/351 του Συμβουλίου, της 1ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση της απόφασης 2014/512/ΚΕΠΠΑ σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ 2022, L 65, σ. 5, στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), και του κανονισμού (ΕΕ) 2022/350 του Συμβουλίου, της 1ης Μαρτίου 2022, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014 σχετικά με

περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ 2022, L 65, σ. 1, στο εξής: προσβαλλόμενος κανονισμός) (στο εξής από κοινού: προσβαλλόμενες πράξεις), κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις την αφορούν.

Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Η προσφεύγουσα είναι μονοπρόσωπη απλουστευμένη κεφαλαιουχική εταιρία, εγκατεστημένη στη Γαλλία, η οποία δραστηριοποιείται στη διαχείριση και εκμετάλλευση θεματικών τηλεοπτικών σταθμών. Το σύνολο του εταιρικού κεφαλαίου της προσφεύγουσας ανήκει στην ένωση ΑΝΟ «TV Novosti» (στο εξής: TV Novosti), αυτόνομη ένωση μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα της Ρωσικής Ομοσπονδίας, άνευ εταιρικού κεφαλαίου, με έδρα τη Μόσχα (Ρωσία), η οποία χρηματοδοτείται σχεδόν εξ ολοκλήρου από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό.
- 3 Στις 2 Σεπτεμβρίου 2015 η προσφεύγουσα συνήψε με το Conseil supérieur de l'audiovisuel (Ανώτερο Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, στο εξής: CSA, Γαλλία), νυν Autorité de régulation de la communication audiovisuelle et numérique (Ρυθμιστική Αρχή Οπτικοακουστικών και Ψηφιακών επικοινωνιών, στο εξής: Arcom, Γαλλία), σύμβαση με αντικείμενο τη μετάδοση, χωρίς χρήση συχνότητας, τηλεοπτικού περιεχομένου υπό την επωνυμία RT France. Ο τηλεοπτικός σταθμός λειτουργεί στη Γαλλία από το 2017, το δε περιεχόμενό του μεταδίδεται επίσης σε όλες τις γαλλόφωνες χώρες, μέσω δορυφόρων ή του Διαδικτύου.
- 4 Τον Μάρτιο του 2014 η Ρωσική Ομοσπονδία προσάρτησε παράνομα την Αυτόνομη Δημοκρατία της Κριμαίας, καθώς και τη Σεβαστούπολη, προβαίνει δε έκτοτε σε συνεχείς ενέργειες αποσταθεροποίησης στην ανατολική Ουκρανία. Αντιδρώντας στην κατάσταση αυτή, η Ευρωπαϊκή Ένωση έλαβε περιοριστικά μέτρα λόγω των ενεργειών της Ρωσικής Ομοσπονδίας, περιοριστικά μέτρα όσον αφορά ενέργειες που υπονομεύουν ή απειλούν την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας, καθώς και περιοριστικά μέτρα ως απάντηση στην παράνομη προσάρτηση της Αυτόνομης Δημοκρατίας της Κριμαίας και της Σεβαστούπολης από τη Ρωσική Ομοσπονδία.
- 5 Από την άνοιξη του 2021 η κατάσταση στα ρωσοουκρανικά σύνορα είναι τεταμένη, η δε Ρωσική Ομοσπονδία ανέπτυξε σημαντικές ένοπλες δυνάμεις πλησίον των συνόρων της με την Ουκρανία.
- 6 Με τα συμπεράσματά του της 24ης και 25ης Ιουνίου 2021, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε τη Ρωσική Ομοσπονδία να αναλάβει πλήρως τις ευθύνες της όσον αφορά τη διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των «Συμφωνιών του Μινσκ», η οποία αποτελεί βασική προϋπόθεση για οποιαδήποτε ουσιαστική μεταβολή της θέσης της Ένωσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι είναι αναγκαίο η Ένωση και τα κράτη μέλη της «να δώσουν σθεναρή και συντονισμένη απάντηση σε κάθε περαιτέρω κακόβουλη, παράνομη και αποσταθεροποιητική δραστηριότητα της [Ρωσικής Ομοσπονδίας], αξιοποιώντας πλήρως όλα τα μέσα που διαθέτει η [Ευρωπαϊκή Ένωση] και εξασφαλίζοντας τον συντονισμό με τους εταίρους». Για τον σκοπό αυτόν, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε επίσης την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (στο εξής: Ύπατος Εκπρόσωπος) να παρουσιάσουν προτάσεις για την επιβολή πρόσθετων περιοριστικών μέτρων, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών κυρώσεων.
- 7 Με τα συμπεράσματα που εξέδωσε κατά τη σύνοδο της 16ης Δεκεμβρίου 2021, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι η Ρωσική Ομοσπονδία θα πρέπει επειγόντως να αποκλιμακώσει την ένταση που έχει προκληθεί από τη συγκέντρωση στρατιωτικών δυνάμεων κατά μήκος των

συνόρων της με την Ουκρανία. Επανέλαβε δε ότι στηρίζει πλήρως την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας. Ενθαρρύνοντας παράλληλα τις διπλωματικές προσπάθειες, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επισήμανε ότι οποιαδήποτε περαιτέρω στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας θα προκαλέσει αντίδραση με τεράστιες συνέπειες και βαρύ κόστος, περιλαμβανομένων περιοριστικών μέτρων τα οποία θα ληφθούν σε συντονισμό με τους εταίρους.

- 8 Στις 24 Ιανουαρίου 2022 το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσε συμπεράσματα με τα οποία καταδίκασε τις συνεχιζόμενες επιθετικές ενέργειες και απειλές της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας και κάλεσε τη Ρωσική Ομοσπονδία να προβεί σε αποκλιμάκωση, να συμμορφωθεί προς το διεθνές δίκαιο και να συμμετάσχει εποικοδομητικά στον διάλογο εντός του πλαισίου των καθιερωμένων διεθνών μηχανισμών. Υπενθυμίζοντας τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 2021, το Συμβούλιο επανέλαβε ότι οποιαδήποτε περαιτέρω στρατιωτική επίθεση θα έχει τεράστιες συνέπειες και βαρύ κόστος, μεταξύ άλλων μέσω ευρέος φάσματος τομεακών και ατομικών περιοριστικών μέτρων που θα ληφθούν σε συντονισμό με τους εταίρους.
- 9 Στις 15 Φεβρουαρίου 2022 η Gosudarstvennaya Duma Federal'nogo Sobrania Rossiskoï Federatsii (Κρατική Δούμα της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας) ενέκρινε την αποστολή ψηφίσματος με το οποίο ζήτησε από τον πρόεδρο Βλαντίμιρ Πούτιν να αναγνωρίσει ως ανεξάρτητα κράτη τα τμήματα της ανατολικής Ουκρανίας που διεκδικούν οι αυτονομιστές.
- 10 Την 21η Φεβρουαρίου 2022 ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας υπέγραψε διάταγμα με το οποίο αναγνώρισε την ανεξαρτησία και κυριαρχία της αυτοανακηρυχθείσας «Λαϊκής Δημοκρατίας του Ντονιέτσκ» και της αυτοανακηρυχθείσας «Λαϊκής Δημοκρατίας του Λουγκάνσκ» και έδωσε διαταγή να αναπτυχθούν στις εν λόγω περιοχές οι ρωσικές ένοπλες δυνάμεις.
- 11 Στις 22 Φεβρουαρίου 2022 ο Ύπατος Εκπρόσωπος εξέδωσε δήλωση, εξ ονόματος της Ένωσης, με την οποία καταδίκασε τις προεκτεθείσες ενέργειες, καθόσον συνιστούν σοβαρή παραβίαση του διεθνούς δικαίου. Ο Ύπατος Εκπρόσωπος ανακοίνωσε ότι η Ένωση θα αντιδράσει στις πρόσφατες παραβιάσεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας με την κατεπείγουσα λήψη πρόσθετων περιοριστικών μέτρων.
- 12 Στις 23 Φεβρουαρίου 2022 το Συμβούλιο έλαβε μια πρώτη σειρά περιοριστικών μέτρων. Τα εν λόγω περιοριστικά μέτρα αφορούσαν, πρώτον, τους περιορισμούς που ισχύουν για τις οικονομικές σχέσεις με τις μη ελεγχόμενες από την κυβέρνηση περιοχές του Ντονιέτσκ και του Λουγκάνσκ, δεύτερον, τους περιορισμούς ως προς την πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές, μεταξύ άλλων διά της απαγορεύσεως της χρηματοδότησεως της Ρωσικής Ομοσπονδίας, της κυβέρνησης και της κεντρικής τράπεζάς της, και, τρίτον, την προσθήκη μελών της κυβέρνησης, τραπεζών, επιχειρηματιών, στρατηγών και 336 μελών της Κρατικής Δούμας της Ομοσπονδιακής Συνέλευσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στον κατάλογο των προσώπων και των οντοτήτων που υπόκεινται σε περιοριστικά μέτρα.
- 13 Στις 24 Φεβρουαρίου 2022 ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας εξήγγειλε τη διεξαγωγή στρατιωτικής επιχείρησης στην Ουκρανία, αυθημερόν δε οι ρωσικές ένοπλες δυνάμεις εξαπέλυσαν επίθεση κατά της Ουκρανίας σε πλείονες περιοχές της.
- 14 Την ίδια ημέρα, ο Ύπατος Εκπρόσωπος εξέδωσε δήλωση εξ ονόματος της Ένωσης με την οποία καταδίκασε την «απρόκλητη εισβολή» στην Ουκρανία από τις ένοπλες δυνάμεις της Ρωσικής Ομοσπονδίας και επισήμανε ότι η αντίδραση της Ένωσης θα περιλαμβάνει τόσο τομεακά όσο και

ατομικά περιοριστικά μέτρα. Με τα συμπεράσματα που εξέδωσε κατά την έκτακτη σύνοδό του της ίδιας ημερομηνίας, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδίκασε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο την εν λόγω «απρόκλητη και αδικαιολόγητη επίθεση», εκτιμώντας ότι, με τις παράνομες στρατιωτικές ενέργειές της, για τις οποίες θα πρέπει να λογοδοτήσει, η Ρωσική Ομοσπονδία παραβίαζε κατάφωρα το διεθνές δίκαιο και τις αρχές του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και υπονόμει την ευρωπαϊκή και παγκόσμια ασφάλεια και σταθερότητα. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζήτησε, μεταξύ άλλων, από τη Ρωσική Ομοσπονδία να σταματήσει την εκ μέρους της εκστρατεία παραπληροφόρησης και επισήμανε τη συμφωνία του για την επιβολή νέων περιοριστικών μέτρων που αφορούν πλείονες τομείς και έχουν τεράστιες και σοβαρές επιπτώσεις για τη Ρωσική Ομοσπονδία.

- 15 Στις 25 Φεβρουαρίου 2022 η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης αποφάσισε να αναστείλει τα δικαιώματα εκπροσώπησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης, βάσει του άρθρου 8 του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης, που υπεγράφη στο Λονδίνο στις 5 Μαΐου 1949, προσδίδοντας άμεση ισχύ στην εν λόγω απόφαση όσον αφορά τα δικαιώματα εκπροσώπησης της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Επιτροπή Υπουργών και στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης.
- 16 Με δήλωση της ίδιας ημέρας, ο εισαγγελέας του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (ΔΠΔ) υπενθύμισε σε όλα τα μέρη που διεξάγουν εχθροπραξίες στο έδαφος της Ουκρανίας ότι, δυνάμει της δήλωσης που κατατέθηκε στις 8 Σεπτεμβρίου 2015 περί αναγνώρισης της αρμοδιότητας του εν λόγω Δικαστηρίου, είναι αρμόδιο να διερευνήσει κάθε πράξη γενοκτονίας, έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και έγκλημα πολέμου που τελέστηκε στο έδαφος της Ουκρανίας από τις 20 Φεβρουαρίου 2014.
- 17 Την ίδια ημέρα το Συμβούλιο εξέδωσε δεύτερη σειρά περιοριστικών μέτρων. Επρόκειτο, πρώτον, για ατομικά μέτρα που αφορούσαν πολιτικούς και επιχειρηματίες εμπλεκόμενους στην προσβολή της ακεραιότητας της ουκρανικής επικράτειας. Δεύτερον, επρόκειτο για περιοριστικά μέτρα που ισχύουν για τον χρηματοπιστωτικό τομέα και τους τομείς της άμυνας, της ενέργειας, της αεροπορίας και της διαστημικής βιομηχανίας. Τρίτον, επρόκειτο για μέτρα βάσει των οποίων ανεστάλη η εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της συμφωνίας με αντικείμενο μέτρα για τη διευκόλυνση της χορήγησης θεωρήσεων σε ορισμένες κατηγορίες πολιτών της Ρωσικής Ομοσπονδίας οι οποίοι ζητούν θεώρηση για παραμονή σύντομης χρονικής διάρκειας.
- 18 Στις 28 Φεβρουαρίου 2022 ο εισαγγελέας του ΔΠΔ ανακοίνωσε την απόφασή του να ζητήσει άδεια για να κινήσει έρευνα σχετικά με την κατάσταση στην Ουκρανία, βάσει των συμπερασμάτων στα οποία κατέληξε το γραφείο του κατόπιν προκαταρκτικής εξέτασης, εκτιμώντας ότι υπάρχουν επαρκή στοιχεία ώστε να πιστευτεί ότι πράγματι διαπράχθηκαν στην Ουκρανία τα εικαζόμενα εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας στο πλαίσιο των πραγματικών στοιχείων που ελήφθησαν υπόψη κατά την προκαταρκτική εξέταση.
- 19 Στο διάστημα από τις 28 Φεβρουαρίου έως την 1η Μαρτίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε τρίτη σειρά περιοριστικών μέτρων. Επρόκειτο για ατομικά και οικονομικά μέτρα τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, το κλείσιμο του εναέριου χώρου της Ένωσης στα ρωσικά αεροσκάφη, το σύστημα χρηματοπιστωτικών μηνυμάτων SWIFT και τους πόρους της ρωσικής Κεντρικής Τράπεζας.
- 20 Την 1η Μαρτίου 2022 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα σχετικά με την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας [2022/2564(RSP)], με το οποίο, μεταξύ άλλων, καταδίκασε απερίφραστα «την παράνομη, απρόκλητη και αδικαιολόγητη» στρατιωτική επίθεση και εισβολή της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία. Ζήτησε από τη Ρωσική Ομοσπονδία να τερματίσει

αμέσως όλες τις στρατιωτικές δραστηριότητες στην Ουκρανία, να αποσύρει άνευ όρων όλες τις στρατιωτικές και παραστρατιωτικές δυνάμεις και στρατιωτικό εξοπλισμό από το σύνολο του διεθνώς αναγνωρισμένου εδάφους της Ουκρανίας, και να σεβαστεί πλήρως την εδαφική ακεραιότητα, την κυριαρχία και την ανεξαρτησία της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της· υπογράμμισε ότι η στρατιωτική επίθεση και εισβολή συνιστά σοβαρή παραβίαση του διεθνούς δικαίου, ζήτησε να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής των κυρώσεων και υπογράμμισε επίσης ότι οι κυρώσεις αποσκοπούν στη στρατηγική αποδυνάμωση της ρωσικής οικονομίας και βιομηχανικής βάσης, ιδίως δε του στρατιωτικού βιομηχανικού συμπλέγματος, και, ως εκ τούτου, της ικανότητας της Ρωσικής Ομοσπονδίας να απειλήσει τη διεθνή ασφάλεια στο μέλλον. Στο σημείο 31 του εν λόγω ψηφίσματος, το Κοινοβούλιο καταδίκασε επίσης τη χρήση του πληροφοριακού πολέμου από τις ρωσικές αρχές, τα κρατικά μέσα ενημέρωσης και τους εκπροσώπους τους για τη δημιουργία διχασμού, με δυσφημιστικό περιεχόμενο και ψευδή αφηγήματα σχετικά με την ΕΕ, τον Οργανισμό του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) και την Ουκρανία, με στόχο τη δημιουργία εύλογων αμφιβολιών για τις ρωσικές «θηριωδίες» και κάλεσε, ως εκ τούτου, όλα τα κράτη μέλη να αναστείλουν αμέσως την ισχύ των αδειών μετάδοσης όλων των ρωσικών κρατικών μέσων ενημέρωσης, καθώς και την αναμετάδοσή τους.

- 21 Στο πλαίσιο αυτό, την 1η Μαρτίου 2022 το Συμβούλιο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ, και τον προσβαλλόμενο κανονισμό, βάσει του άρθρου 215 ΣΛΕΕ, προκειμένου να απαγορεύσει συνεχείς και συντονισμένες προπαγανδιστικές ενέργειες που υποστηρίζουν τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, με στόχο την κοινωνία των πολιτών στην Ένωση και τις γειτονικές χώρες, μέσω διαφόρων μέσων ενημέρωσης τα οποία τελούν υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, καθόσον οι ενέργειες αυτές συνιστούν απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Ένωσης.
- 22 Στις αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 11 των προσβαλλομένων πράξεων εκτίθενται οι περιστάσεις που προηγήθηκαν της λήψης των περιοριστικών μέτρων που προβλέπονται σε αυτές (στο εξής: επίμαχα περιοριστικά μέτρα). Ειδικότερα, οι αιτιολογικές σκέψεις 5 έως 11 της προσβαλλομένης αποφάσεως έχουν ως εξής:
- «(5) Στα συμπεράσματά του της 10ης Μαΐου 2021, το Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη περαιτέρω ενδυνάμωσης της ανθεκτικότητας της Ένωσης και των κρατών μελών, καθώς και της ικανότητάς τους να αντιμετωπίζουν υβριδικές απειλές, συμπεριλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, διασφαλίζοντας τη συντονισμένη και ολοκληρωμένη χρήση υφιστάμενων και πιθανών νέων εργαλείων για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών, και πιθανές αντιδράσεις στον τομέα των υβριδικών απειλών, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, αντιδράσεων σε ξένες παρεμβάσεις και επιχειρήσεις επιρροής, οι οποίες ενδέχεται να περιλαμβάνουν προληπτικά μέτρα, καθώς και την επιβολή κόστους σε εχθρικούς κρατικούς και μη κρατικούς φορείς.
- (6) Η Ρωσική Ομοσπονδία διεξάγει συστηματική, διεθνή εκστρατεία χειραγώγησης των μέσων ενημέρωσης και στρέβλωσης των γεγονότων, προκειμένου να ενισχύσει τη στρατηγική της για την αποσταθεροποίηση των γειτονικών της χωρών και της Ένωσης και των κρατών μελών της. Συγκεκριμένα, η προπαγάνδα έχει στοχεύσει κατ' επανάληψη και συστηματικά ευρωπαϊκά πολιτικά κόμματα, ιδίως κατά τη διάρκεια εκλογικών περιόδων, καθώς και την κοινωνία των πολιτών, τους αιτούντες άσυλο, τις ρωσικές εθνοτικές μειονότητες, τις έμφυλες μειονότητες και τη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών στην Ένωση και τα κράτη μέλη της.

- (7) Για να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει την επίθεσή της κατά της Ουκρανίας, η Ρωσική Ομοσπονδία διεξάγει συνεχείς και συντονισμένες προπαγανδιστικές ενέργειες με στόχο την κοινωνία των πολιτών στην Ένωση και τις γειτονικές χώρες, οι οποίες διαστρεβλώνουν σοβαρά και παραποιούν τα γεγονότα.
- (8) Οι εν λόγω προπαγανδιστικές ενέργειες διοχετεύονται μέσω διάφορων μέσων ενημέρωσης υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Οι ενέργειες αυτές συνιστούν σημαντική και άμεση απειλή για τη δημόσια τάξη και την ασφάλεια της Ένωσης.
- (9) Τα εν λόγω μέσα ενημέρωσης είναι ουσιαστικής και καθοριστικής σημασίας για την προώθηση και την υποστήριξη της επίθεσης κατά της Ουκρανίας και για την αποσταθεροποίηση των γειτονικών της χωρών.
- (10) Δεδομένης της σοβαρότητας της κατάστασης και ως απάντηση στις ενέργειες της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία, είναι αναγκαίο, με τρόπο σύμφωνο με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ιδίως με το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης όπως αναγνωρίζεται στο άρθρο 11 αυτού, να θεσπιστούν περαιτέρω περιοριστικά μέτρα ώστε να ανασταλούν επείγοντως οι δραστηριότητες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης αυτών των μέσων ενημέρωσης στην Ένωση ή που απευθύνονται στην Ένωση. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να διατηρηθούν έως ότου δοθεί τέλος στην επίθεση κατά της Ουκρανίας και έως ότου η Ρωσική Ομοσπονδία και τα συνδεδεμένα με αυτήν μέσα ενημέρωσης σταματήσουν να διεξάγουν προπαγανδιστικές ενέργειες κατά της Ένωσης και των κρατών μελών της.
- (11) Σύμφωνα με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ελευθερίες που αναγνωρίζονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ιδίως με το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης, την επιχειρηματική ελευθερία και το δικαίωμα ιδιοκτησίας όπως αναγνωρίζονται στα άρθρα 11, 16 και 17 αυτού, τα μέτρα αυτά δεν εμποδίζουν τα εν λόγω μέσα ενημέρωσης και το προσωπικό τους να ασκούν άλλες δραστηριότητες στην Ένωση εκτός από τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, όπως έρευνα και συνεντεύξεις. Ιδίως, τα μέτρα αυτά δεν αλλοιώνουν την υποχρέωση σεβασμού των δικαιωμάτων, των ελευθεριών και των αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 6 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, και στα συντάγματα των κρατών μελών, στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων εφαρμογής τους.»
- 23 Το άρθρο 4ζ της απόφασης 2014/512/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 31ης Ιουλίου 2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ 2014, L 229, σ. 13), όπως τροποποιήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση, έχει ως εξής:
- «1. Απαγορεύεται σε φορείς η ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, η παροχή δυνατότητας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης ή η διευκόλυνση ή η με άλλο τρόπο συμβολή στη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση οποιουδήποτε περιεχομένου από τα νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΧ, μεταξύ άλλων μέσω της μετάδοσης ή της διανομής με οποιοδήποτε μέσο, όπως η καλωδιακή τηλεόραση, η δορυφορική τηλεόραση, η τηλεόραση μέσω IP, οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών ή οι διαδικτυακές πλατφόρμες ή εφαρμογές διαμοιρασμού βίντεο, είτε είναι νέες είτε προεγκατεστημένες.»

2. Αναστέλλεται κάθε άδεια ή έγκριση ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και κάθε ρύθμιση μετάδοσης και διανομής με τα νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΧ.»

24 Η επωνυμία της προσφεύγουσας καταχωρίστηκε στο παράρτημα ΙΧ της απόφασης 2014/512, όπως τροποποιήθηκε με την προσβαλλόμενη απόφαση.

25 Το άρθρο 2στ του κανονισμού (ΕΕ) 833/2014 του Συμβουλίου, της 31ης Ιουλίου 2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία (ΕΕ 2014, L 229, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον προσβαλλόμενο κανονισμό, έχει ως εξής:

«1. Απαγορεύεται σε φορείς η ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, η παροχή δυνατότητας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης ή η διευκόλυνση ή η με άλλο τρόπο συμβολή στη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση οποιουδήποτε περιεχομένου από τα νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα ΧV, μεταξύ άλλων μέσω της μετάδοσης ή της διανομής με οποιοδήποτε μέσο, όπως η καλωδιακή τηλεόραση, η δορυφορική τηλεόραση, η τηλεόραση μέσω IP, οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών ή οι διαδικτυακές πλατφόρμες ή εφαρμογές διαμοιρασμού βίντεο, είτε είναι νέες είτε προεγκατεστημένες.

2. Αναστέλλεται κάθε άδεια ή έγκριση ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης και κάθε ρύθμιση μετάδοσης και διανομής με τα νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα ΧV.»

26 Η επωνυμία της προσφεύγουσας καταχωρίστηκε στο παράρτημα ΧV του κανονισμού 833/2014, όπως τροποποιήθηκε με τον προσβαλλόμενο κανονισμό.

27 Κατ' εφαρμογήν των ως άνω διατάξεων, η καθ' οιονδήποτε τρόπο μετάδοση περιεχομένου το οποίο προέρχεται, μεταξύ άλλων, από την προσφεύγουσα απαγορεύθηκε προσωρινά στο σύνολο των χωρών της Ένωσης.

28 Κατά το άρθρο της 9, η απόφαση 2014/512, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2022/327 του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 2022 (ΕΕ 2022, L 48, σ. 1), εφαρμόζεται έως την 31η Ιουλίου 2022 και επανεξετάζεται συνεχώς. Ανανεώνεται ή τροποποιείται, όπως κρίνεται σκόπιμο, εφόσον το Συμβούλιο κρίνει ότι δεν έχουν επιτευχθεί οι στόχοι της.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

29 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 8 Μαρτίου 2022, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.

30 Με χωριστό δικόγραφο, που κατέθεσε αυθημερόν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα υπέβαλε αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Η εν λόγω αίτηση απορρίφθηκε με διάταξη της 30ής Μαρτίου 2022, RT France κατά Συμβουλίου (T-125/22 R, μη δημοσιευθείσα, ΕΥ:Τ:2022:199), με την αιτιολογία ότι δεν πληρούνταν η προϋπόθεση περί επείγοντος και ότι η στάθμιση των επίμαχων συμφερόντων έκλινε υπέρ της απόρριψης της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, κατά το αίτημα του Συμβουλίου, επιφυλάχθηκε δε ως προς τα δικαστικά έξοδα.

- 31 Με απόφαση της 22ας Μαρτίου 2022 το Γενικό Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφάσισε αυτεπαγγέλτως, κατόπιν ακρόασης των διαδίκων, να εκδικάσει την υπόθεση με ταχεία διαδικασία, βάσει του άρθρου 151, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου.
- 32 Κατόπιν πρότασης του Προέδρου του Γενικού Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 28 του Κανονισμού Διαδικασίας του, να παραπέμψει την υπόθεση ενώπιον του τμήματος μείζονος συνθέσεως.
- 33 Λόγω κωλύματος τριών μελών του τμήματος μείζονος συνθέσεως, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε τρεις άλλους δικαστές για τη συμπλήρωση της συνθέσεως του τμήματος.
- 34 Στις 3 Μαΐου 2022 το Συμβούλιο κατέθεσε το υπόμνημά του αντικρούσεως.
- 35 Με μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα οποία επιδόθηκαν στην προσφεύγουσα και στο Συμβούλιο στις 6 και στις 18 Μαΐου 2022, αντιστοίχως, επετράπη στην προσφεύγουσα και στο Συμβούλιο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 154, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, να καταθέσουν υπόμνημα απαντήσεως και υπόμνημα ανταπάντησεως περιοριζόμενα σε συγκεκριμένα ειδικά ζητήματα.
- 36 Η προσφεύγουσα κατέθεσε το υπόμνημα απαντήσεως στις 16 Μαΐου 2022 και το Συμβούλιο κατέθεσε το υπόμνημα ανταπάντησεως στις 25 Μαΐου 2022.
- 37 Με δικόγραφα που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 14, στις 18 και στις 30 Μαρτίου, καθώς και στις 13 Απριλίου, στις 10 και στις 13 Μαΐου 2022, αντιστοίχως, η Επιτροπή, το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Εσθονίας, ο Ύπατος Εκπρόσωπος, η Δημοκρατία της Λιθουανίας και η Δημοκρατία της Λεττονίας ζήτησαν να παρέμβουν στη διαδικασία προς στήριξη των αιτημάτων του Συμβουλίου. Ο πρόεδρος του τμήματος μείζονος συνθέσεως δέχθηκε, με αποφάσεις της 4ης, της 20ής και της 24ης Μαΐου 2022, τις παρεμβάσεις της Επιτροπής, του Βασιλείου του Βελγίου, της Γαλλικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Λεττονίας και, με διάταξη της 11ης Μαΐου 2022, την παρέμβαση του Ύπατου Εκπροσώπου.
- 38 Στις 25 Μαΐου 2022 η έγγραφη διαδικασία περατώθηκε.
- 39 Με μέτρα οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 89, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διάδικοι κλήθηκαν να απαντήσουν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σε ορισμένες ερωτήσεις που τους έθεσε το Γενικό Δικαστήριο.
- 40 Κατόπιν εισηγήσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, αυτεπαγγέλτως, στη διεξαγωγή επ' ακροατηρίου συζητήσεως.
- 41 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους και απάντησαν στις προφορικές ερωτήσεις του Γενικού Δικαστηρίου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 10ης Ιουνίου 2022.

- 42 Η προσφεύγουσα ζητεί, κατ' ουσίαν, από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις κατά το μέρος που την αφορούν,
 - να καταδικάσει το Συμβούλιο στα δικαστικά έξοδα.
- 43 Το Συμβούλιο ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την προσφυγή,
 - να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.
- 44 Το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος ζήτησαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, την απόρριψη της προσφυγής.

Σκεπτικό

- 45 Προς στήριξη της προσφυγής, η προσφεύγουσα προβάλλει τέσσερις λόγους ακυρώσεως, οι οποίοι αφορούν προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, παραβίαση της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης, παραβίαση της επιχειρηματικής ελευθερίας και παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγένειας, αντιστοίχως. Στο πλαίσιο του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, η προσφεύγουσα αμφισβητεί, παρεμπιπτόντως, και την αρμοδιότητα του Συμβουλίου να εκδώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η αναρμοδιότητα του εκδόντος τη βλαπτική πράξη οργάνου συνιστά λόγο δημοσίας τάξεως τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να εξετάζει, εν πάση περιπτώσει, αυτεπαγγέλτως (πρβλ. απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2016, SV Capital κατά EAT, C-577/15 P, EU:C:2016:947, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Το Γενικό Δικαστήριο εκτιμά ότι είναι σκόπιμο να εξετάσει, κατ' αρχάς, αν το Συμβούλιο ήταν αρμόδιο να εκδώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις.

Επί της αρμοδιότητας του Συμβουλίου να εκδώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις

- 46 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι μόνον οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές, εν προκειμένω η Arcom, μπορούν να παρέμβουν προκειμένου να επιβάλουν κύρωση σε οπτικοακουστικό μέσο ενημέρωσης λόγω ανάρμοστου συντακτικού περιεχομένου.
- 47 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από το Βασίλειο του Βελγίου, τη Δημοκρατία της Εσθονίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Λεττονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, την Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 48 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 3, παράγραφος 5, ΣΕΕ ορίζει τα εξής:
- «Στις σχέσεις της με τον υπόλοιπο κόσμο, η Ένωση προβάλλει και προωθεί τις αξίες της και τα συμφέροντά της και συμβάλλει στην προστασία των πολιτών της. Συμβάλλει [...] στην αυστηρή τήρηση και ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου και, ιδίως, στον σεβασμό των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.»

- 49 Όσον αφορά την προσβαλλόμενη απόφαση, επισημαίνεται ότι βασίζεται στο άρθρο 29 ΣΕΕ. Η εν λόγω διάταξη, που περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης ΕΕ, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ειδικές διατάξεις σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας», αναθέτει στο Συμβούλιο την εξουσία να «εκδίδει αποφάσεις οι οποίες καθορίζουν τη στάση της Ένωσης επί συγκεκριμένου ζητήματος γεωγραφικής ή θεματικής φύσεως». Κατά το άρθρο 23 ΣΕΕ, η δράση της Ένωσης στη διεθνή σκηνή, βάσει του ίδιου κεφαλαίου, έχει ως γνώμονα τις αρχές, προωθεί τους στόχους και διεξάγεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις οι οποίες περιλαμβάνονται στο κεφάλαιο 1 και μεταξύ των οποίων καταλέγονται, κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, ΣΕΕ, οι αρχές της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου, της οικουμενικότητας και του αδιαιρέτου των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, του σεβασμού των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και του διεθνούς δικαίου. Στο άρθρο 24, παράγραφος 1, ΣΕΕ διευκρινίζεται ότι «[η] αρμοδιότητα της Ένωσης στο πεδίο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας καλύπτει όλους τους τομείς της εξωτερικής πολιτικής και το σύνολο των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια της Ένωσης [...]».
- 50 Κατά τη νομολογία, από τον συνδυασμό των διατάξεων, αφενός, των άρθρων 21, 23, 24, παράγραφος 1, 25 και 28, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, ΣΕΕ και, αφετέρου, του άρθρου 29 ΣΕΕ, προκύπτει ότι συνιστούν «θέσεις της Ένωσης», κατά την έννοια του τελευταίου αυτού άρθρου, οι αποφάσεις εκείνες οι οποίες, πρώτον, εντάσσονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, όπως αυτή καθορίζεται στο άρθρο 24, παράγραφος 1, ΣΕΕ, δεύτερον, αφορούν «συγκεκριμένο ζήτημα γεωγραφικής ή θεματικής φύσεως» και, τρίτον, δεν έχουν τον χαρακτήρα «επιχειρησιακών δράσεων» κατά την έννοια του άρθρου 28 ΣΕΕ, ήτοι δράσεων που συνεπάγονται πολιτικές ή στρατιωτικές επιχειρήσεις εκ μέρους ενός ή περισσότερων κρατών μελών εκτός της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Ezz κ.λπ. κατά Συμβουλίου, T-256/11, EU:T:2014:93, σκέψεις 41 και 46).
- 51 Η έννοια «θέση της Ένωσης», κατά το άρθρο 29 ΣΕΕ, επιδέχεται, επομένως, διασταλτική ερμηνεία, με αποτέλεσμα, εφόσον πληρούνται οι μνημονευθείσες στην ανωτέρω σκέψη 50 προϋποθέσεις, να είναι δυνατόν να εκδοθούν βάσει του εν λόγω άρθρου, όχι μόνον πράξεις προγραμματικού χαρακτήρα ή απλές δηλώσεις προθέσεως, αλλά, επίσης, αποφάσεις που προβλέπουν μέτρα ικανά να μεταβάλουν άμεσα την έννομη κατάσταση πολιτών. Τούτο επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από το γράμμα του άρθρου 275, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ (απόφαση της 27ης Φεβρουαρίου 2014, Ezz κ.λπ. κατά Συμβουλίου, T-256/11, EU:T:2014:93, σκέψη 42).
- 52 Λαμβανομένου υπόψη του ευρύτατου περιεχομένου των σκοπών και των στόχων της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, όπως εκτίθενται στα άρθρα 3, παράγραφος 5, και 21 ΣΕΕ, καθώς και στις ειδικές διατάξεις περί ΚΕΠΠΑ και ιδίως τα άρθρα 23 και 24 ΣΕΕ (πρβλ. απόφαση της 5ης Μαρτίου 2015, Ezz κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-220/14 P, EU:C:2015:147, σκέψη 46), το Συμβούλιο διαθέτει ευρεία διακριτική ευχέρεια κατά τον καθορισμό του αντικειμένου των περιοριστικών μέτρων που η Ένωση λαμβάνει στον τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (πρβλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψη 88). Επομένως, δεν μπορεί να προσαφθεί στο Συμβούλιο ότι, αντιμέτωπο με τη διεθνή κρίση που προκάλεσε η επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία, εκτίμησε ότι στα χρήσιμα μέτρα αντίδρασης στη σοβαρή απειλή κατά της ειρήνης στα σύνορα της Ένωσης και στην παραβίαση του διεθνούς δικαίου μπορούσε να περιλαμβάνεται και η προσωρινή απαγόρευση της μετάδοσης περιεχομένου ορισμένων μέσων ενημέρωσης τα οποία ανήκουν, μεταξύ άλλων, στον όμιλο τηλεοπτικών σταθμών RT (στο εξής: όμιλος RT), που

χρηματοδοτείται από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό, με την αιτιολογία ότι υποστήριξαν την εν λόγω επίθεση με ενέργειες όπως οι μνημονευόμενες στην αιτιολογική σκέψη 7 της προσβαλλόμενης απόφασης.

- 53 Πράγματι, από την αιτιολογική σκέψη 8 της προσβαλλόμενης απόφασης προκύπτει ότι, κατά την εκτίμηση του Συμβουλίου, τέτοιες ενέργειες συνιστούν σημαντική και άμεση απειλή για τη δημόσια τάξη και την ασφάλεια της Ένωσης, στοιχείο το οποίο δικαιολογούσε την εκ μέρους του παρέμβαση στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του αναγνωρίζει το κεφάλαιο 2 του τίτλου V της Συνθήκης ΕΕ.
- 54 Επομένως, όπως διευκρίνισε το Συμβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η εν λόγω παρέμβαση συνδέεται άμεσα με τους σκοπούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας κατά το άρθρο 21, παράγραφος 2, στοιχεία α' και γ', ΣΕΕ, καθόσον έχει ως σκοπό, αφενός, τη διαφύλαξη των αξιών της Ένωσης, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ασφάλειας, της ανεξαρτησίας και της ακεραιότητάς της και, αφετέρου, τη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψεις 115 και 116).
- 55 Όσον αφορά τους σκοπούς που επιδιώκει το Συμβούλιο, οι αιτιολογικές σκέψεις 4 έως 10 των προσβαλλόμενων πράξεων παραπέμπουν στην ανάγκη προστασίας της Ένωσης και των κρατών μελών της από εκστρατείες παραπληροφόρησης και αποσταθεροποίησης εκ μέρους των μέσων ενημέρωσης που τελούν υπό τον έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, οι οποίες απειλούν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Ένωσης, εντός πλαισίου που χαρακτηρίζεται από στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας. Πρόκειται, επομένως, για δημόσια συμφέροντα που στοχεύουν την προστασία της ευρωπαϊκής κοινωνίας και εντάσσονται σε συνολική στρατηγική (βλ. σκέψεις 11, 12, 14, 17 και 19 ανωτέρω) η οποία αποσκοπεί στον τερματισμό, το συντομότερο δυνατόν, της επίθεσης κατά της Ουκρανίας.
- 56 Δεδομένου ότι η προπαγάνδα και οι εκστρατείες παραπληροφόρησης είναι ικανές να κλονίσουν τα θεμέλια των δημοκρατικών κοινωνιών και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του οπλοστασίου του σύγχρονου πολέμου, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα εντάσσονται επίσης στο πλαίσιο της εκ μέρους της Ένωσης επιδίωξης των σκοπών που της έχουν ανατεθεί στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 5, ΣΕΕ.
- 57 Επομένως, με την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, το Συμβούλιο άσκησε την αρμοδιότητα που έχει ανατεθεί στην Ένωση από τις Συνθήκες δυνάμει των διατάξεων περί κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Το συμπέρασμα αυτό δεν αναιρείται από το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι, κατά τη γαλλική εθνική νομοθεσία, η εξουσία επιβολής κυρώσεων σε ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό λόγω ανάρμοστου συντακτικού περιεχομένου εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Arcom. Πράγματι, αφενός, οι αρμοδιότητες της Ένωσης, περιλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας, δεν μπορούν να αποκλείονται ούτε να εξαρτώνται από την ύπαρξη ή την άσκηση εξουσιών οι οποίες έχουν ανατεθεί βάσει του εθνικού δικαίου σε διοικητική αρχή. Ως εκ τούτου, το γεγονός ότι εθνική διοικητική αρχή είναι αρμόδια για την επιβολή κυρώσεων δεν αποκλείει την αρμοδιότητα που αναγνωρίζεται στο Συμβούλιο να λαμβάνει περιοριστικά μέτρα με σκοπό την προσωρινή και αναστρέψιμη απαγόρευση της μετάδοσης του περιεχομένου της προσφεύγουσας.
- 58 Αφετέρου, επισημαίνεται ότι η αρμοδιότητα που ανατίθεται στις εθνικές διοικητικές αρχές από τις εσωτερικές νομοθεσίες δεν επιδιώκει τους ίδιους σκοπούς, δεν στηρίζεται στις ίδιες παραδοχές ούτε στις ίδιες αρχές και δεν μπορεί να διασφαλίσει τα ίδια αποτελέσματα με μια ομοιόμορφη και

άμεση παρέμβαση στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης, όπως αυτή που μπορεί να πραγματοποιηθεί βάσει της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Επισημαίνεται, επίσης, ότι, με το διατακτικό της, η προσβαλλόμενη απόφαση απευθύνεται στους φορείς που μεταδίδουν το περιεχόμενο της προσφεύγουσας και των άλλων ραδιοηλεκτρονικών οργανισμών που απαριθμούνται στο παράρτημά της ΙΧ, απαγορεύοντας στους εν λόγω φορείς τη μετάδοση του εν λόγω περιεχομένου με οποιοδήποτε μέσο, όπως η καλωδιακή τηλεόραση, η δορυφορική τηλεόραση και η τηλεόραση μέσω IP [Πρωτοκόλλου Διαδικτύου] (βλ. σκέψη 23 ανωτέρω). Στο μέτρο που τέτοια απαγόρευση εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του κράτους μέλους στο οποίο οι εν λόγω φορείς είναι εγκατεστημένοι και ανεξαρτήτως του τρόπου μετάδοσης του περιεχομένου της προσφεύγουσας, συνάγεται ότι το αποτέλεσμα που επιδιώκεται με την προσβαλλόμενη απόφαση δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί μέσω των εθνικών ρυθμιστικών αρχών, των οποίων η αρμοδιότητα περιορίζεται στο έδαφος του κράτους μέλους στο οποίο ανήκουν.

- 59 Εξάλλου, μολονότι η προσφεύγουσα δεν παρέπεμψε στην κατανομή των εσωτερικών αρμοδιοτήτων της Ένωσης, η έκδοση απόφασης από το Συμβούλιο βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ δεν μπορεί να αμφισβητηθεί λόγω της δυνατότητας της Ένωσης να παρέμβει, στον τομέα των οπτικοακουστικών υπηρεσιών, βάσει άλλων κατηγοριών αρμοδιοτήτων που ρυθμίζονται από τη Συνθήκη ΛΕΕ, όπως, μεταξύ άλλων, των αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Ένωση για τη ρύθμιση της εσωτερικής αγοράς, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.
- 60 Συναφώς, αρκεί η υπόμνηση ότι, κατά το άρθρο 40, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, η εφαρμογή των πολιτικών των άρθρων 3 έως 6 ΣΛΕΕ δεν πρέπει να επηρεάζει την εφαρμογή των διαδικασιών και την αντίστοιχη έκταση της εξουσιοδότησης που παρέχουν στα θεσμικά όργανα οι Συνθήκες για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Ένωσης όσον αφορά τους σκοπούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.
- 61 Ως εκ τούτου, οι αρμοδιότητες της Ένωσης βάσει της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και βάσει άλλων διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ που εμπίπτουν στο τρίτο μέρος της, το οποίο αφορά τις εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ένωσης, δεν αποκλείονται αμοιβαίως, αλλά συμπληρώνουν οι μεν τις δε, δεδομένου ότι καθεμιά από τις κατηγορίες αρμοδιοτήτων έχει το δικό της πεδίο εφαρμογής και στοχεύει στην επίτευξη διαφορετικών σκοπών (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 19ης Ιουλίου 2012, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-130/10, EU:C:2012:472, σκέψη 66).
- 62 Όσον αφορά την αρμοδιότητα του Συμβουλίου να εκδώσει τον προσβαλλόμενο κανονισμό, επισημαίνεται ότι, κατά το άρθρο 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, εφόσον προβλέπεται από απόφαση που εκδίδεται σύμφωνα με το κεφάλαιο 2 του τίτλου V, της Συνθήκης ΕΕ, το Συμβούλιο μπορεί να λαμβάνει περιοριστικά μέτρα έναντι φυσικών ή νομικών προσώπων, ομάδων ή μη κρατικών οντοτήτων (πρβλ. απόφαση της 30ής Ιουνίου 2016, CW κατά Συμβουλίου, T-224/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:375, σκέψη 68).
- 63 Εν προκειμένω, στο μέτρο που το Συμβούλιο μπορούσε βασίμως να εκδώσει την προσβαλλόμενη απόφαση βάσει του άρθρου 29 ΣΕΕ, συνάγεται ότι η έκδοση του προσβαλλόμενου κανονισμού βάσει του άρθρου 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ ήταν αναγκαία, όπως προκύπτει από την αιτιολογική του σκέψη 12, προκειμένου να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της εντός της Ένωσης. Πράγματι, δεδομένου ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα μπορούν να εφαρμοστούν μόνο μέσω της επιβολής, σε οικονομικούς φορείς, της προσωρινής απαγόρευσης μετάδοσης του οπτικοακουστικού περιεχομένου της προσφεύγουσας, είναι πρόδηλο, όπως τόνισαν ορισμένοι παρεμβαίνοντες, ότι η ομοιόμορφη εφαρμογή της προσωρινής απαγόρευσης μετάδοσης του περιεχομένου της προσφεύγουσας σε ολόκληρη την Ένωση μπορούσε να πραγματοποιηθεί

καλύτερα στο επίπεδο της Ένωσης από ό,τι σε εθνικό. Συναφώς, επισημαίνεται επίσης ότι, εν αντιθέσει προς όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, τα μέτρα που έλαβε εν προκειμένω το Συμβούλιο δεν μπορούν να θεωρηθούν πλήρης διακοπή των οικονομικών και χρηματοοικονομικών σχέσεων με τρίτη χώρα, βάσει του άρθρου 215, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, μολοντί, όπως διευκρινίστηκε ανωτέρω, ο προσβαλλόμενος κανονισμός εκδόθηκε βάσει του άρθρου 215, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ.

- 64 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, η αιτίαση που αφορά αναρμοδιότητα του Συμβουλίου πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας

- 65 Η προσφεύγουσα προσάπτει στο Συμβούλιο ότι εξέδωσε τις προσβαλλόμενες πράξεις προσβάλλοντας τα δικαιώματά της άμυνας και παραβιάζοντας τη συμφυή με αυτά αρχή της εκατέρωθεν ακροάσεως. Αφενός, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας, ο οποίος διασφαλίζεται στα άρθρα 41 και 48 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), επέβαλλε την προηγούμενη ακρόασή της ή, τουλάχιστον, την παροχή στην προσφεύγουσα της δυνατότητας να υποβάλει τις παρατηρήσεις της κατόπιν πρόσβασης στον φάκελο της υποθέσεως. Αφετέρου, ο σεβασμός του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, που διασφαλίζεται στο άρθρο 47 του Χάρτη, επέτασσε να μπορεί η προσφεύγουσα να λάβει γνώση των λόγων στους οποίους το Συμβούλιο προετίθετο να στηρίξει την απόφαση περί καταχωρίσεως της επωνυμίας της στους επίμαχους καταλόγους πριν από την έκδοση της εν λόγω απόφασης.
- 66 Κατά την προσφεύγουσα, οι προσβαλλόμενες πράξεις θίγουν αναμφισβήτητα, με σοβαρό και μη αναστρέψιμο τρόπο, τα συμφέροντά της, με δραματικές οικονομικές, χρηματοοικονομικές και ανθρώπινες συνέπειες, δεδομένου ότι δεν θα μπορεί πλέον να ασκήσει τη δραστηριότητά της. Η προσφεύγουσα υποστηρίζει επίσης ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις θίγουν σοβαρά τη φήμη της, καθότι παρουσιάζεται με αυτές ως μέσο ενημέρωσης υπό τον μόνιμο και αποκλειστικό έλεγχο της ρωσικής ηγεσίας, στοιχείο το οποίο βλάπτει την αξιοπιστία της κατά την άσκηση της δραστηριότητάς της.
- 67 Ελλείψει προηγούμενης ατομικής κοινοποίησης των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι στερήθηκε τα δικαιώματά της. Επιπλέον, πριν από την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων, ουδείς εκπρόσωπος πολιτικών ή θεσμικών οργάνων, σε ευρωπαϊκό ή εθνικό επίπεδο, επικοινωνήσε επισήμως, ή ανεπισήμως, με την προσφεύγουσα.
- 68 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι η αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεων είναι διάλληλη και ταυτολογική, καθώς και ανεπαρκής λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων της νομολογίας των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης. Υποστηρίζει επιπλέον, με το υπόμνημα αντικρούσεως, ότι το Συμβούλιο απλώς παραφράζει, ενδεχομένως δε και απλώς παραθέτει, τις αιτιολογικές σκέψεις των εν λόγω πράξεων, οι οποίες, κατά την προσφεύγουσα, δεν μπορούν να καταδείξουν ή να δικαιολογήσουν την προπαγανδιστική δραστηριότητα που της προσάπτεται. Κατά τα λοιπά, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα μπόρεσε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή, συνοδευόμενη από αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, δεν καταδεικνύει ότι έχει διαφωτιστεί επαρκώς από την αιτιολογία στην οποία στηρίχθηκε η επίμαχη προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης.

- 69 Εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι κατεπείγουσες περιστάσεις που συνδέονται με την έναρξη της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, τις οποίες επικαλέστηκε το Συμβούλιο, δεν αρκούν, αφ' εαυτών, ώστε να δικαιολογείται προσβολή των δικαιωμάτων της άμυνας και του δικαιώματός της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.
- 70 Κατά την προσφεύγουσα, η γενική και απόλυτη απαγόρευση μετάδοσης που της επιβλήθηκε έχει αμιγώς συμβολικό χαρακτήρα και δεν μπορεί να θεωρηθεί απάντηση με σκοπό την αποκατάσταση της ειρήνης και της σταθερότητας στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Η εν λόγω απαγόρευση δεν είναι αναγκαία για την επίτευξη του σκοπού που διατείνεται ότι επιδιώκει και έχει χαρακτηριστικά στοχευμένου περιοριστικού μέτρου το οποίο έπρεπε να ληφθεί με σεβασμό των δικαιωμάτων άμυνας της προσφεύγουσας. Το γεγονός ότι η προσφεύγουσα μπορεί να ζητήσει τη διενέργεια αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου της υποθέσεως, ενώπιον αμερόληπτου δικαστηρίου, δεν αίρει επίσης την πλημμέλεια την οποία ενέχει η διαδικασία έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 71 Τέλος, όσον αφορά τα επιχειρήματα τα οποία θα μπορούσε να είχε προβάλει, σε περίπτωση ακρόασής της ή αν είχε λάβει γνώση των λόγων στους οποίους βασιζόνταν οι προσβαλλόμενες πράξεις πριν από την έκδοσή τους, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι θα μπορούσε να αποδείξει, αφενός, την ισορροπία που τήρησε ως προς την επιλογή των παρεμβαινόντων και των απόψεων που μεταδόθηκαν από τα μέσα της και, αφετέρου, ότι οι διατυπώσεις που χρησιμοποιήθηκαν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα. Κατά τα λοιπά, το γεγονός ότι η Arcom δεν επέβαλε ποτέ κυρώσεις στην προσφεύγουσα συνιστά, κατ' αυτήν, απτή απόδειξη του ότι το περιεχόμενο που μετέδιδε δεν είχε προπαγανδιστικό χαρακτήρα. Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω επιχειρημάτων, η διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα.
- 72 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από το Βασίλειο του Βελγίου, τη Δημοκρατία της Εσθονίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Λεττονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, την Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 73 Μετά τις διευκρινίσεις που παρασχέθηκαν με το υπόμνημα απαντήσεως, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως υποδιαιρείται κατ' ουσίαν σε δύο σκέλη τα οποία αφορούν, το πρώτο, ανεπαρκή αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεων που εκδόθηκαν έναντι της προσφεύγουσας και, το δεύτερο, προσβολή του δικαιώματος ακρόασεως της προσφεύγουσας πριν από την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 74 Πρέπει να εξεταστεί, κατ' αρχάς, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως.

Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά κατ' ουσίαν προσβολή του δικαιώματος ακρόασεως της προσφεύγουσας

- 75 Το δικαίωμα ακρόασεως σε κάθε διαδικασία, κατά το άρθρο 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των δικαιωμάτων άμυνας, διασφαλίζει σε κάθε πρόσωπο τη δυνατότητα να γνωστοποιεί λυσιτελώς και αποτελεσματικώς την άποψή του, κατά τη διάρκεια διοικητικής διαδικασίας και πριν από την έκδοση οποιασδήποτε αποφάσεως δυνάμενης να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντά του (πρβλ. αποφάσεις της 11ης Δεκεμβρίου 2014, Boudjlida, C-249/13, EU:C:2014:2431, σκέψεις 34 και 36, και της 18ης Ιουνίου 2020, Επιτροπή κατά RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, σκέψεις 65 και 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 76 Στο πλαίσιο διαδικασίας που αφορά την έκδοση της απόφασης περί καταχωρίσεως του ονόματος ενός προσώπου στον κατάλογο που προσαρτάται ως παράρτημα σε πράξη περί περιοριστικών μέτρων, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας επιβάλλει στην αρμόδια αρχή της Ένωσης να κοινοποιήσει στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο τους λόγους και τα εις βάρος του στοιχεία στα οποία η εν λόγω αρχή προτίθεται να στηρίξει την απόφασή της. Κατά την κοινοποίηση αυτή, η αρμόδια αρχή της Ένωσης πρέπει να παρέχει στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο τη δυνατότητα να γνωστοποιήσει επωφελώς την άποψή του επί της αιτιολογίας που ελήφθη υπόψη εις βάρος του (πρβλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψεις 111 και 112).
- 77 Το άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη δέχεται, εντούτοις, περιορισμούς κατά την άσκηση των δικαιωμάτων που αυτό κατοχυρώνει, εφόσον ο σχετικός περιορισμός σέβεται το ουσιώδες περιεχόμενο του οικείου θεμελιώδους δικαιώματος και εφόσον, τηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, ο περιορισμός αυτός είναι αναγκαίος και εξυπηρετεί όντως σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει επανειλημμένως ότι τα δικαιώματα άμυνας μπορούν να υπόκεινται σε περιορισμούς ή παρεκκλίσεις, τούτο δε τόσο στον τομέα των περιοριστικών μέτρων που λαμβάνονται στο πλαίσιο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (πρβλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία) όσο και σε άλλους τομείς (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 2006, Dokter κ.λπ., C-28/05, EU:C:2006:408, σκέψεις 75 και 76, και της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, G. και R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 33).
- 78 Εξάλλου, η ύπαρξη προσβολής των δικαιωμάτων άμυνας πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις ειδικές περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης υπόθεσης, σε συνάρτηση μεταξύ άλλων με τη φύση της οικείας πράξης, το πλαίσιο εντός του οποίου αυτή εκδόθηκε, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ. απόφαση της 18ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κ.λπ. κατά Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P και C-595/10 P, EU:C:2013:518, σκέψη 102 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 79 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του υπό κρίση σκέλους, η προσφεύγουσα παραπέμπει, σε χωρίο του δικογράφου της προσφυγής, στο άρθρο 48 του Χάρτη, το οποίο φέρει τον τίτλο «Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης», χωρίς εντούτοις να προβάλλει συναφώς συγκεκριμένα επιχειρήματα. Επ' αυτού, επισημαίνεται ότι η προσφεύγουσα δεν εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους μπορούσε να επικαλεστεί το άρθρο 48, παράγραφος 2, του Χάρτη ή να αντλήσει από αυτό προστασία διαφορετική από εκείνη της οποίας μπορούσε να τύχει διά της εφαρμογής του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', του Χάρτη, ή μεγαλύτερη από την εν λόγω προστασία. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν συντρέχει λόγος αυτοτελούς εξέτασης προβαλλόμενης αιτιάσεως περί παραβάσεως του άρθρου 48 του Χάρτη (πρβλ. απόφαση της 22ας Σεπτεμβρίου 2015, First Islamic Investment Bank κατά Συμβουλίου, T-161/13, EU:T:2015:667, σκέψη 68).
- 80 Όσον αφορά τον σεβασμό του δικαιώματος ακροάσεως, από τη νομολογία προκύπτει ότι, οσάκις πρόκειται για την αρχική απόφαση περί καταχωρίσεως του ονόματος προσώπου ή οντότητας σε κατάλογο προσώπων και οντοτήτων των οποίων δεσμεύονται τα κεφάλαια, το Συμβούλιο δεν υποχρεούται να γνωστοποιήσει προηγουμένως στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή την ενδιαφερόμενη οντότητα τους λόγους στους οποίους προτίθεται να στηρίξει την εν λόγω εγγραφή. Ειδικότερα, προκειμένου να μη θιγεί η αποτελεσματικότητά του, ένα τέτοιο μέτρο

πρέπει, ως εκ της φύσεώς του, να είναι αιφνιδιαστικό και να μπορεί να εφαρμοσθεί αμέσως (πρβλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 61). Κατόπιν αιτήσεως προς το Συμβούλιο, το ενδιαφερόμενο πρόσωπο ή η ενδιαφερόμενη οντότητα έχει επίσης το δικαίωμα να υποστηρίξει την άποψή του/της σε σχέση με τα στοιχεία αυτά και αφού εκδοθεί η πράξη (απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 2013, Melli Bank κατά Συμβουλίου, T-492/10, EU:T:2013:80, σκέψη 72).

- 81 Τέτοια παρέκκλιση από το θεμελιώδες δικαίωμα ακροάσεως κατά τη διάρκεια διαδικασίας πριν από την έκδοση περιοριστικού μέτρου δικαιολογείται από την αναγκαιότητα να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων δέσμευσης κεφαλαίων και, εν τέλει, από επιτακτικούς λόγους αναγόμενους στην ασφάλεια ή απορρέοντες από τις διεθνείς σχέσεις της Ένωσης και των κρατών μελών της (πρβλ. απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2011, Γαλλία κατά People’s Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, σκέψη 67 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 82 Εν προκειμένω, κατά πρώτον, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το Συμβούλιο όφειλε να της κοινοποιήσει ατομικώς τις προσβαλλόμενες πράξεις, στο μέτρο που με αυτές προβλέπονται περιοριστικά μέτρα εις βάρος της, επισημαίνεται ότι η έλλειψη ατομικής κοινοποίησης των προσβαλλόμενων πράξεων, μολονότι μπορεί να επηρεάζει το χρονικό σημείο έναρξης της προθεσμίας άσκησης προσφυγής, εντούτοις δεν δικαιολογεί αφ’ εαυτής την ακύρωση των επίμαχων πράξεων. Συναφώς, η προσφεύγουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα προκειμένου να αποδείξει ότι, εν προκειμένω, η έλλειψη ατομικής κοινοποίησης των πράξεων αυτών είχε ως συνέπεια προσβολή των δικαιωμάτων της ικανή να δικαιολογήσει την ακύρωσή τους, καθόσον την αφορούν (πρβλ., συναφώς, απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, DenizBank κατά Συμβουλίου, T-798/14, EU:T:2018:546, σκέψη 92 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 83 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τη μη κοινοποίηση, από το Συμβούλιο, των λόγων και των αποδεικτικών στοιχείων στα οποία στηρίζεται η λήψη των περιοριστικών μέτρων εις βάρος της προσφεύγουσας πριν από τη λήψη των επίμαχων περιοριστικών μέτρων και την προβαλλόμενη προσβολή του δικαιωμάτός της ακροάσεως, επισημαίνεται ότι τα εν λόγω μέτρα αφορούν προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης και όχι δέσμευση ατομικών κεφαλαίων.
- 84 Πάντως, μολονότι η νομολογία έχει δεχθεί παρέκκλιση από το θεμελιώδες δικαίωμα ακροάσεως στην περίπτωση αρχικής απόφασης δέσμευσης κεφαλαίων, η οποία πρέπει, ως εκ της φύσεώς της, να είναι αιφνιδιαστική και να μπορεί να εφαρμοσθεί αμέσως, προκειμένου, κατ’ ουσίαν, να μη θιγεί η αποτελεσματικότητά της (βλ. σκέψη 80 ανωτέρω), τίποτε δεν εμποδίζει τέτοια παρέκκλιση να μπορεί να γίνει δεκτή και όταν, λαμβανομένων υπόψη των συγκεκριμένων περιστάσεων στην υπό κρίση υπόθεση, οι οποίες χαρακτηρίζονται από την αναγκαιότητα κατεπείγουσας παρέμβασης, η άμεση εφαρμογή μέτρου είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητάς του όσον αφορά τους σκοπούς που επιδιώκονται με αυτό και, ιδίως, προκειμένου να αποτραπεί το ενδεχόμενο να καταστεί το μέτρο άνευ ουσιαστικού περιεχομένου και άνευ της πρακτικής αποτελεσματικότητάς του.
- 85 Εν προκειμένω, πρέπει να εξετασθεί αν, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων που απορρέουν από το άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 5, ΣΕΕ και από το άρθρο 21, παράγραφοι 1 και 2, στοιχεία α’ και γ’, ΣΕΕ, σχετικά, μεταξύ άλλων, με τη διαφύλαξη των αξιών της Ένωσης και της ασφάλειάς της και τη διατήρηση της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας τηρουμένου του διεθνούς δικαίου, και, ειδικότερα, τηρουμένων των αρχών του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν ενημερώθηκε εκ των προτέρων για την απόφαση του Συμβουλίου να της απαγορεύσει προσωρινά κάθε μορφή μετάδοσης περιεχομένου συνιστά προσβολή του δικαιωμάτός της ακροάσεως.

- 86 Συναφώς, αφενός, πρώτον, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα εντάσσονται σε έκτακτο πλαίσιο κατεπείγοντος χαρακτήρα (βλ. σκέψεις 9 έως 18 ανωτέρω), που μνημονεύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 11 των προσβαλλόμενων αποφάσεων, με τις οποίες το Συμβούλιο προβαίνει επίσης σε στάθμιση των διαφόρων διακυβευομένων συμφερόντων λαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, υπόψη τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών που κατοχυρώνονται με τον Χάρτη. Δεύτερον, στο ίδιο πλαίσιο, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος σειράς μέτρων πρωτόγνωρης εμβέλειας τα οποία έλαβε το Συμβούλιο στο διάστημα από την τελευταία εβδομάδα του Φεβρουαρίου, κατά την οποία σημειώθηκε η πρώτη παραβίαση της εδαφικής ακεραιότητας της Ουκρανίας, την 21η Φεβρουαρίου 2022, όταν ο Ρώσος πρόεδρος αναγνώρισε την ανεξαρτησία και την κυριαρχία των περιοχών του Ντονιέτσκ και του Λουγκάνσκ και έδωσε εντολή στις ρωσικές ένοπλες δυνάμεις να εισέλθουν στις εν λόγω περιοχές (βλ. σκέψεις 10 έως 12 ανωτέρω), έως τις αρχές του Μαρτίου του 2022. Όπως ορθώς υπογράμμισε το Συμβούλιο, η ταχεία επιδείνωση της κατάστασης και η σοβαρότητα των παραβιάσεων που τελέστηκαν δυσχέραναν κάθε είδους προσαρμογή των περιοριστικών μέτρων για την πρόληψη της επέκτασης της σύγκρουσης. Επομένως, στο πλαίσιο αυτό, η Ένωση αντέδρασε ταχέως στην παράβαση υποχρεώσεων *erga omnes* που επιβάλλει το διεθνές δίκαιο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, με κάθε μέτρο το οποίο διέθετε και το οποίο δεν συνεπαγόταν τη χρήση βίας.
- 87 Εξάλλου, η λήψη των επίμαχων περιοριστικών μέτρων αμέσως μετά την έναρξη της στρατιωτικής επίθεσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης πρακτική αποτελεσματικότητά τους, ανταποκρινόταν επίσης στην απαίτηση να τεθούν σε εφαρμογή πολλαπλές μορφές ταχείας αντίδρασης προς την εν λόγω επίθεση, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του γεγονότος, το οποίο τόνισαν το Συμβούλιο και ο Ύπατος Εκπρόσωπος κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, κατά τον χρόνο εκείνο, εθεωρείτο ότι η επίθεση πρόκειται να έχει σύντομη διάρκεια. Στο πλαίσιο αυτό, επισημαίνεται ότι, όπως υποστήριξε το Συμβούλιο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, λαμβανομένης υπόψη της εν λόγω απαίτησης, το εν λόγω θεσμικό όργανο θα αδυνατούσε να παράσχει στην προσφεύγουσα πραγματικά επαρκές χρονικό διάστημα ώστε να έχει τη δυνατότητα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της πριν από την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η αποτελεσματικότητα των επίμαχων περιοριστικών μέτρων (πρβλ. απόφαση της 8ης Ιουλίου 2020, *Ocean Capital Administration κ.λπ. κατά Συμβουλίου*, T-332/15, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:308, σκέψη 191). Επομένως, στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής της Ένωσης για ταχεία, ενιαία, σταδιακή και συντονισμένη αντίδραση, οι απαιτήσεις περί επείγοντος χαρακτήρα και αποτελεσματικότητας του συνόλου των ληφθέντων περιοριστικών μέτρων δικαιολογούσαν τον περιορισμό, βάσει του άρθρου 52, παράγραφος 1, του Χάρτη (βλ. σκέψη 77 ανωτέρω), της εφαρμογής του άρθρου του 41, παράγραφος 2, στοιχείο α', στο μέτρο που τα εν λόγω μέτρα ανταποκρίνονταν όντως σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζονται από την Ένωση, όπως είναι, κατά την αιτιολογική σκέψη 8 των προσβαλλόμενων πράξεων, η διαφύλαξη της δημόσιας τάξης και ασφάλειας της Ένωσης.
- 88 Αφετέρου, όπως ορθώς υπογράμμισε το Συμβούλιο, στο πλαίσιο στρατηγικής για την καταπολέμηση των καλούμενων υβριδικών απειλών, την οποία το Συμβούλιο είχε μνημονεύσει με τα συμπεράσματά του της 10ης Μαΐου 2021 (βλ. αιτιολογική σκέψη 5 των προσβαλλόμενων πράξεων), η απαίτηση λήψης περιοριστικών μέτρων εις βάρος μέσων ενημέρωσης, όπως η προσφεύγουσα, που χρηματοδοτούνται από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την ηγεσία της Ρωσικής Ομοσπονδίας, η οποία είναι η επιτιθέμενη χώρα, καθόσον θεωρήθηκε ότι ασκούσαν συνεχή και συντονισμένη δραστηριότητα

παραπληροφόρησης και στρέβλωσης των γεγονότων, κατέστη, μετά την έναρξη της ένοπλης σύγκρουσης, επιτακτική και επείγουσα, προκειμένου να διαφυλαχθεί η ακεραιότητα του δημοκρατικού διαλόγου εντός της ευρωπαϊκής κοινωνίας.

- 89 Πράγματι, όπως τόνισαν το Συμβούλιο, ο Ύπατος Εκπρόσωπος και άλλοι παρεμβαίνοντες, το Γενικό Δικαστήριο επισημαίνει ότι η εντατική κάλυψη από τα μέσα ενημέρωσης των πρώτων ημερών της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, όπως προκύπτει από τα διάφορα στοιχεία τα οποία αντλούνται από δημόσιες πηγές και τα οποία περιέλαβε το Συμβούλιο στον φάκελο της υπόθεσης, έλαβε χώρα σε κρίσιμο χρόνο κατά τον οποίο οι ενέργειες μέσου ενημέρωσης, όπως η προσφεύγουσα, μπορούσαν να ασκήσουν σημαντική επιζήμια επιρροή στην κοινή γνώμη, προκαλώντας επίσης δυνητική απειλή κατά της δημόσιας τάξης και ασφάλειας της Ένωσης.
- 90 Συναφώς, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης, τα οποία μπορούν, μεταξύ άλλων, να υπονοούν, με τη μέθοδο παρουσίασης των πληροφοριών, τον τρόπο με τον οποίο οι αποδέκτες τους πρέπει να τις εκτιμήσουν, έχουν πολύ αμεσότερα και ισχυρότερα αποτελέσματα από ό,τι ο γραπτός Τύπος, δεδομένου ότι, με τις εικόνες, μπορούν να μεταδώσουν μηνύματα τα οποία δεν μπορεί να μεταβιβάσει ο γραπτός λόγος (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 181 και 182 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 91 Επομένως, υπό τις όλως ιδιαίτερες περιστάσεις της υπό κρίση υπόθεσης, οι οποίες υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 86 έως 90 ανωτέρω, ορθώς το Συμβούλιο αποφάσισε, κατόπιν πρότασης του Ύπατου Εκπροσώπου και της Επιτροπής, να παρέμβει τάχιιστα, από τις πρώτες ημέρες μετά την έναρξη του πολέμου, προς αποφυγή του κινδύνου σημαντικής αποδυνάμωσης, ακόμη και κατ' ουσίαν εξουδετέρωσης, της αποτελεσματικότητας των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, απαγορεύοντας, ειδικότερα, τη μετάδοση περιεχομένου, μεταξύ άλλων, από την προσφεύγουσα, με σκοπό την προσωρινή αναστολή της δραστηριότητας τέτοιου φορέα προπαγάνδας, υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, εντός της Ένωσης.
- 92 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, καθώς και του όλως εξαιρετικού πλαισίου εντός του οποίου εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις, ήτοι της έναρξης πολέμου στα σύνορα της Ένωσης, του σκοπού που επιδιώκουν και της αποτελεσματικότητας των προσωρινών μέτρων που προβλέπονται σε αυτές, συνάγεται ότι οι αρχές της Ένωσης δεν υποχρεούνταν να παράσχουν στην προσφεύγουσα δικαίωμα ακροάσεως πριν από την αρχική καταχώριση της επωνυμίας της στους επίμαχους καταλόγους και ότι, ως εκ τούτου, δεν υπήρξε προσβολή του δικαιώματός της ακροάσεως.
- 93 Εν πάση περιπτώσει, κατά πάγια νομολογία, προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, ειδικότερα δε του δικαιώματος ακροάσεως, συνεπάγεται την ακύρωση της επίμαχης πράξης μόνο στην περίπτωση κατά την οποία, αν δεν υπήρχε η συγκεκριμένη πλημμέλεια, εφόσον αποδεικνύεται, η διοικητική διαδικασία που προηγήθηκε της έκδοσης της εν λόγω πράξης μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα, κάτι το οποίο απόκειται στο πρόσωπο που προβάλλει τέτοια προσβολή να αποδείξει (πρβλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, G. και R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 38, της 25ης Ιουνίου 2020, Vnesheconombank κατά Συμβουλίου, C-731/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:500, σκέψη 73 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Sberbank of Russia κατά Συμβουλίου, T-732/14, EU:T:2018:541, σκέψη 125 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 94 Ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να εξακριβώσει, σε περίπτωση προβαλλόμενης πλημμέλειας θίγουσας το δικαίωμα ακροάσεως, ότι, σε συνάρτηση με τις πραγματικές και νομικές περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, η επίμαχη διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα (πρβλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2013, G. και R., C-383/13 PPU, EU:C:2013:533, σκέψη 40, και της 12ης Φεβρουαρίου 2020, Kibelisa Ngambasai κατά Συμβουλίου, T-169/18, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2020:58, σκέψη 69 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 95 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι οι λόγοι βάσει των οποίων το Συμβούλιο επέβαλε τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα και οι οποίοι εκτίθενται με τις αιτιολογικές σκέψεις των προσβαλλομένων πράξεων συνίστανται, κατ' ουσίαν, στο γεγονός ότι η προσφεύγουσα είναι μέσο ενημέρωσης που χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ρωσικής Ομοσπονδίας και τελεί υπό τον μόνιμο έλεγχο της ηγεσίας της. Επιπλέον, το Συμβούλιο εκτίμησε ότι, μαζί με τις λοιπές οντότητες των οποίων τα ονόματα ή οι επωνυμίες περιλήφθηκαν στα παραρτήματα των προσβαλλομένων πράξεων, η προσφεύγουσα προέβαινε σε προπαγανδιστικές ενέργειες, μεταξύ άλλων, υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Προς στήριξη των λόγων αυτών, το Συμβούλιο περιέλαβε στον φάκελο της υπόθεσης και επισύναψε ως παραρτήματα του υπομνήματος αντικρούσεως πλείονα αποδεικτικά στοιχεία σχετικά τόσο με τον μόνιμο έλεγχο της προσφεύγουσας όσο και με την προπαγανδιστική δραστηριότητά της.
- 96 Επιβάλλεται, όμως, η διαπίστωση ότι τα επίμαχα αποδεικτικά στοιχεία συνίστανται σε τηλεοπτικές εκπομπές της προσφεύγουσας και σε άρθρα αναρτηθέντα στον ιστότοπό της, που μεταδόθηκαν στο κοινό, μεταξύ άλλων, κατά το διάστημα περί την έναρξη του πολέμου και τις αμέσως επόμενες ημέρες. Λαμβανομένων υπόψη των εν λόγω αποδεικτικών στοιχείων, ορθώς εκτίμησε το Συμβούλιο ότι το περιεχόμενο που μετάδιδε η προσφεύγουσα συνεπαγόταν δραστηριότητα στήριξης της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας (βλ. σκέψεις 172 έως 188 κατωτέρω). Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, ακόμη και αν είχε παρασχεθεί στην προσφεύγουσα δικαίωμα ακροάσεως, οι παρατηρήσεις της δεν θα είχαν κλονίσει τη διαπίστωση ότι οι εν λόγω εκπομπές είχαν μεταδοθεί, ότι τα συγκεκριμένα άρθρα είχαν δημοσιευθεί και, εν τέλει, ότι το περιεχόμενο αυτό μεταδόθηκε στο κοινό εντός της Ένωσης.
- 97 Εξάλλου, με το υπόμνημα απαντήσεως και, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, απαντώντας σε ερώτηση του Γενικού Δικαστηρίου, η προσφεύγουσα υποστήριξε ότι τα επιχειρήματα που θα μπορούσε να είχε προβάλει και τα αποδεικτικά στοιχεία που θα μπορούσε να είχε προσκομίσει εάν της είχε παρασχεθεί δικαίωμα ακροάσεως ή εάν είχε λάβει γνώση των λόγων καταχωρίσεως πριν από την έκδοση των προσβαλλομένων αποφάσεων θα ήταν τα ίδια με αυτά που εξέθεσε με τα υπομνήματά της και θα είχαν ως στόχο να αποδείξουν, αφενός, ότι τηρήθηκε ισορροπία ως προς την επιλογή των παρεμβαινόντων και των απόψεων που μεταδόθηκαν από τα μέσα της και, αφετέρου, ότι οι διατυπώσεις που χρησιμοποιήθηκαν ανταποκρίνονταν στην πραγματικότητα. Όπως, όμως, υπογραμμίζει το Συμβούλιο με το υπόμνημα ανταπαντήσεως, μολονότι από τα στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα προκύπτει η ύπαρξη αποσπασμάτων τηλεοπτικού προγράμματος όπου παρουσιάζονται άλλες απόψεις σχετικά με την κατάσταση στην Ουκρανία, τούτο δεν αρκεί για να αποδειχθεί ότι, συνολικά, η εκ μέρους της προσφεύγουσας δημοσιογραφική κάλυψη της επίθεσης τηρούσε ισορροπία όσον αφορά την επιλογή των παρεμβαινόντων, του περιεχομένου, των εικόνων και των απόψεων που γνωστοποιήθηκαν με τα εν λόγω αποσπάσματα τηλεοπτικού προγράμματος (βλ. σκέψεις 189 και 190 κατωτέρω).

- 98 Τέλος, το γεγονός ότι η Arcom δεν επέβαλε ποτέ κυρώσεις στην προσφεύγουσα δεν ασκεί επιρροή και, εν πάση περιπτώσει, δεν καταδεικνύει ότι οι εκπομπές που περιέχονται στα βίντεο που περιέλαβε το Συμβούλιο στον φάκελο της υπόθεσης δεν συνιστούν προπαγανδιστικές ενέργειες υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας.
- 99 Ως εκ τούτου, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υπό κρίση υπόθεσης και του συνόλου των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισαν η προσφεύγουσα και το Συμβούλιο, κανένα επιχείρημα που προέβαλε η προσφεύγουσα δεν καθιστά δυνατό να αποδειχθεί ότι η διαδικασία θα μπορούσε να καταλήξει σε διαφορετικό αποτέλεσμα εάν είχε παρασχεθεί στην προσφεύγουσα δικαίωμα ακρόασης πριν από τη λήψη των επίμαχων μέτρων ή εάν οι λόγοι σχετικά με την εφαρμογή των εν λόγω μέτρων είχαν κοινοποιηθεί εκ των προτέρων στην προσφεύγουσα.
- 100 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως το οποίο αφορά, κατ' ουσίαν, προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με το οποίο προβάλλεται ανεπαρκής αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεων όσον αφορά την προσφεύγουσα

- 101 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, στο πλαίσιο του υπό κρίση σκέλους, η προσφεύγουσα περιορίζεται να επικαλεστεί το δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, χωρίς εντούτοις να προβάλει συγκεκριμένα επιχειρήματα προς στήριξή του. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν συντρέχει λόγος αυτοτελούς εξέτασης της προβαλλόμενης αιτίασης που αντλείται από προσβολή του δικαιώματος αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας (βλ. σκέψη 79 ανωτέρω).
- 102 Όσον αφορά την προβαλλόμενη ανεπαρκή αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεων, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση αιτιολογήσεως των βλαπτικών πράξεων, η οποία αποτελεί αναγκαία προέκταση της αρχής του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας, έχει ως σκοπό, αφενός, να παράσχει στον ενδιαφερόμενο ικανές ενδείξεις ως προς το αν η πράξη είναι όντως βάσιμη ή αν ενδεχομένως ενέχει πλημμέλεια δυνάμενη να αποτελέσει λόγο προσβολής του κύρους της ενώπιον του δικαστή της Ένωσης και, αφετέρου, να παράσχει στον τελευταίο τη δυνατότητα ελέγχου της νομιμότητας της πράξης αυτής (βλ. απόφαση της 14ης Απριλίου 2021, Al-Tarazi κατά Συμβουλίου, T-260/19, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2021:187, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 103 Υπενθυμίζεται επίσης ότι η αιτιολογία που απαιτείται βάσει του άρθρου 296 ΣΛΕΕ και του άρθρου 41, παράγραφος 2, στοιχείο γ', του Χάρτη πρέπει να είναι προσαρμοσμένη στη φύση της επίμαχης πράξης και στο πλαίσιο εντός του οποίου αυτή εκδόθηκε. Η υποχρέωση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περίπτωσης, ιδίως του περιεχομένου της πράξης, της φύσης των παρατιθέμενων λόγων και του συμφέροντος που έχουν ενδεχομένως στην παροχή διευκρινίσεων οι αποδέκτες ή άλλα πρόσωπα τα οποία η πράξη αφορά άμεσα και ατομικά. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να διασαφηνίζει όλα τα κρίσιμα πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον ο επαρκής χαρακτήρας μιας αιτιολογίας πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν το οικείο ζήτημα (βλ. απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, Rosneft κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-732/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:727, σκέψη 77 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 104 Συγκεκριμένα, αφενός, μια βλαπτική πράξη κρίνεται επαρκώς αιτιολογημένη εφόσον έχει εκδοθεί εντός πλαισίου γνωστού στον θιγόμενο, το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα να κατανοήσει το περιεχόμενο του ληφθέντος εις βάρος του μέτρου (βλ. απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2020, Rosneft κ.λπ. κατά Συμβουλίου, C-732/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2020:727, σκέψη 78 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Αφετέρου, ο βαθμός ακρίβειας της αιτιολογίας μιας πράξης πρέπει να είναι ανάλογος των υλικών δυνατοτήτων και των τεχνικών συνθηκών ή της προθεσμίας εντός της οποίας πρέπει να εκδοθεί (βλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Sberbank of Russia κατά Συμβουλίου, T-732/14, EU:T:2018:541, σκέψη 93 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 105 Επιπλέον, η νομολογία έχει διευκρινίσει ότι η αιτιολογία πράξης του Συμβουλίου περί επιβολής περιοριστικού μέτρου δεν πρέπει να προσδιορίζει μόνο τη νομική βάση του μέτρου αυτού αλλά και τους ειδικούς και συγκεκριμένους λόγους για τους οποίους το Συμβούλιο εκτιμά, στο πλαίσιο άσκησης της διακριτικής εξουσίας εκτίμησης που διαθέτει, ότι πρέπει να επιβληθούν τέτοια μέτρα στον θιγόμενο (βλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, Sberbank of Russia κατά Συμβουλίου, T-732/14, EU:T:2018:541, σκέψη 97 και εκεί μνημονευόμενη αιτιολογία).
- 106 Εν προκειμένω, πρώτον, υπενθυμίζεται ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα αφορούν το περιεχόμενο που μεταδίδουν ορισμένα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης, περιλαμβανομένης της προσφεύγουσας, τα οποία τελούν σε σχέση εξάρτησης από τη Ρωσική Ομοσπονδία, και, επομένως, εντάσσονται σε πλαίσιο γνωστό σε αυτήν (βλ. σκέψεις 9 έως 20 ανωτέρω).
- 107 Επιπλέον, όπως ορθώς υπογραμμίζει το Συμβούλιο, αφενός, στην αιτιολογική σκέψη 4 των προσβαλλόμενων πράξεων μνημονεύονται τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 24ης Φεβρουαρίου 2022 (βλ. σκέψη 14 ανωτέρω), με τα οποία το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδίκασε με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο την «απρόκλητη και αδικαιολόγητη στρατιωτική επίθεση» της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, ζήτησε την επείγουσα προετοιμασία και λήψη δέσμης περαιτέρω ατομικών και οικονομικών κυρώσεων και αξίωσε, μεταξύ άλλων, από τη Ρωσική Ομοσπονδία να σταματήσει την εκ μέρους της εκστρατεία παραπληροφόρησης. Αφετέρου, στην αιτιολογική σκέψη 5 των προσβαλλόμενων πράξεων μνημονεύονται τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2021, με τα οποία το Συμβούλιο υπογράμμισε την ανάγκη περαιτέρω ενδυνάμωσης της ανθεκτικότητας της Ένωσης και των κρατών μελών, καθώς και της ικανότητάς τους να αντιμετωπίζουν υβριδικές απειλές, περιλαμβανομένης της παραπληροφόρησης, αντιδρώντας ιδίως σε ξένες παρεμβάσεις και προσπάθειες ασκήσεως επιρροής.
- 108 Επιπλέον, στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 των προσβαλλόμενων πράξεων διευκρινίζονται οι λόγοι προσδιορισμού των νομικών προσώπων, οντοτήτων και φορέων των οποίων τα ονόματα και οι επωνυμίες καταχωρίστηκαν στους επίμαχους καταλόγους. Ειδικότερα, στην αιτιολογική σκέψη 7 γίνεται αναφορά στις συνεχείς και συντονισμένες προπαγανδιστικές ενέργειες της Ρωσικής Ομοσπονδίας με στόχο, μεταξύ άλλων, την κοινωνία των πολιτών στην Ένωση προκειμένου να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει την επίθεσή της κατά της Ουκρανίας. Στις αιτιολογικές σκέψεις 8 και 9 των προσβαλλόμενων πράξεων διευκρινίζεται ότι τα μέσα ενημέρωσης που αφορά το μέτρο προσωρινής απαγόρευσης των δραστηριοτήτων μετάδοσης είναι εκείνα μέσω των οποίων ασκούνται οι εν λόγω προπαγανδιστικές ενέργειες και τα οποία τελούν υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Τέλος, στις ως άνω αιτιολογικές σκέψεις διευκρινίζονται επίσης οι υποκείμενοι λόγοι για τη λήψη των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, ήτοι το γεγονός ότι, αφενός, οι ενέργειες αυτές συνιστούν σημαντική και άμεση απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Ένωσης και, αφετέρου, ότι τα

εν λόγω μέσα ενημέρωσης είναι ουσιαστικής και καθοριστικής σημασίας για την προώθηση και την υποστήριξη της επίθεσης κατά της Ουκρανίας και για την αποσταθεροποίηση των γειτονικών χωρών της.

- 109 Από τη διατύπωση των προμνησθεισών αιτιολογικών σκέψεων, ιδίως δε στο γνωστό από την προσφεύγουσα πλαίσιο εντός του οποίου εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις, προκύπτει ότι η παρατιθέμενη αιτιολογία δεν συνίσταται σε γενικές και αφηρημένου χαρακτήρα δηλώσεις, αλλά συνδέεται άμεσα με την προσφεύγουσα και τις δραστηριότητές της και εκθέτει με αρκούντως συγκεκριμένο τρόπο τους λόγους βάσει των οποίων ελήφθησαν εις βάρος της τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα.
- 110 Δεύτερον, υπενθυμίζεται ότι, κατά το διατακτικό των προσβαλλόμενων πράξεων, που παρατίθεται στις σκέψεις 23 έως 26 ανωτέρω, απαγορεύεται σε φορείς της Ένωσης η ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, η παροχή δυνατότητας ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης ή η διευκόλυνση ή η με άλλο τρόπο συμβολή στη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση περιεχομένου από τα νομικά πρόσωπα, τις οντότητες ή τους φορείς που απαριθμούνται στο παράρτημα ΙΧ της προσβαλλόμενης απόφασης και στο παράρτημα ΧV του προσβαλλόμενου κανονισμού, μεταξύ άλλων μέσω της μετάδοσης ή μέσω της διανομής με οποιοδήποτε μέσο, όπως η καλωδιακή τηλεόραση, η δορυφορική τηλεόραση, η τηλεόραση μέσω IP, οι πάροχοι διαδικτυακών υπηρεσιών ή οι διαδικτυακές πλατφόρμες ή εφαρμογές διαμοιρασμού βίντεο, είτε είναι νέες είτε προεγκατεστημένες. Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα προμνησθέντα παραρτήματα των προσβαλλόμενων πράξεων δεν περιέχουν, αυτά καθεαυτά, καμία συγκεκριμένη αιτιολογία σχετικά με καθεμιά από τις οντότητες οι οποίες απαριθμούνται σε αυτά και στις οποίες επιβάλλεται προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης περιεχομένου.
- 111 Ωστόσο, επιβάλλεται να γίνει δεκτό ότι οι «ειδικοί και συγκεκριμένοι λόγοι» για τους οποίους το Συμβούλιο εκτίμησε, κατά την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει, ότι πρέπει να επιβληθούν τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα στην προσφεύγουσα, κατά την έννοια της προμνησθείσας στη σκέψη 105 ανωτέρω νομολογίας, πληρούν εν προκειμένω τα κριτήρια που καθορίζονται στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 112 Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα περιλήφθηκε στον κατάλογο αποκλειστικώς επειδή πληρούσε τις ειδικές και συγκεκριμένες προϋποθέσεις που προβλέπονται στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 9 των προσβαλλόμενων πράξεων, ήτοι διότι αποτελεί μέσο ενημέρωσης το οποίο τελεί υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας και το οποίο ασκεί προπαγανδιστική δραστηριότητα με στόχο, μεταξύ άλλων, να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας στην Ουκρανία.
- 113 Η ως άνω αιτιολογία είναι κατανοητή και αρκούντως συγκεκριμένη, λαμβανομένου υπόψη του ειδικού πλαισίου και των όλως σοβαρών και επειγουσών συνθηκών υπό τις οποίες εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις, ώστε, αφενός, η προσφεύγουσα να μπορεί να γνωρίζει τους λόγους για τους οποίους έκρινε το Συμβούλιο ότι η καταχώριση της επωνυμίας της στους επίμαχους καταλόγους ήταν δικαιολογημένη βάσει των εφαρμοστέων εν προκειμένω νομικών κριτηρίων και να προσβάλει τη νομιμότητά τους ενώπιον του δικαστή της Ένωσης και, αφετέρου, ο δικαστής της Ένωσης να μπορεί να προβεί στον έλεγχό του.
- 114 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα είχε τη δυνατότητα να λάβει λυσιτελώς γνώση των ειδικών και συγκεκριμένων λόγων βάσει των οποίων εκδόθηκαν οι προσβαλλόμενες πράξεις και, επομένως, δεν μπορεί να προβάλει βασιμώς ανεπαρκή αιτιολογία συναφώς.

- 115 Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με το οποίο προβάλλεται ανεπαρκής αιτιολογία για την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων έναντι της προσφεύγουσας, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο και, ως εκ τούτου, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως είναι απορριπτέος στο σύνολό του.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης

- 116 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις παραβιάζουν την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης που κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 του Χάρτη, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπεγράφη στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (στο εξής: ΕΣΔΑ).
- 117 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (στο εξής: ΕΔΔΑ), η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης είναι ένα από τα βασικά θεμέλια μιας δημοκρατικής κοινωνίας και μια από τις πρωταρχικές προϋποθέσεις προόδου της κοινωνίας αυτής και ανάπτυξης για όλους τους πολίτες και, επομένως, ότι η παρέμβαση του κράτους δεν είναι αναγκαία σε μια τέτοια κοινωνία, εάν έχει ως αποτέλεσμα να αποθαρρύνει τη συμβολή του Τύπου σε ανοικτό διάλογο σχετικά με ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος. Από τη νομολογία του ΕΔΔΑ προκύπτει επίσης, κατά την προσφεύγουσα, ότι, στον τομέα της οπτικοακουστικής μετάδοσης, το κράτος οφείλει, αφενός, να διασφαλίζει την πρόσβαση του κοινού, μέσω της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου, σε πολυφωνία απόψεων και σχολίων που αντικατοπτρίζουν, μεταξύ άλλων, την ποικιλομορφία των πολιτικών απόψεων στη χώρα και, αφετέρου, να διασφαλίζει την προστασία των δημοσιογράφων και των άλλων επαγγελματιών των οπτικοακουστικών μέσων ενημέρωσης από εμπόδια στη μετάδοση των εν λόγω πληροφοριών και σχολίων. Επομένως, η δημόσια εξουσία θα πρέπει να απέχει από τον περιορισμό των μέσων πληροφόρησης, όποια και αν είναι αυτά. Κατά την προσφεύγουσα, όπως και η ΕΣΔΑ, ο Χάρτης δεν επιτρέπει, κατ' αρχήν, οποιαδήποτε απαγόρευση δημοσίευσης και μετάδοσης.
- 118 Με το υπόμνημα απαντήσεως, κατά πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα δεν είναι κατάλληλα για την επιδίωξη του διττού σκοπού γενικού συμφέροντος που επικαλείται το Συμβούλιο, ήτοι, αφενός, του σκοπού προστασίας από υβριδική επίθεση εκ μέρους της Ρωσικής Ομοσπονδίας και, αφετέρου, του σκοπού διατήρησης της ειρήνης και ενίσχυσης της διεθνούς ασφάλειας. Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν προέβη σε καμία ενέργεια η οποία να δικαιολογεί την επιβολή των επίμαχων περιοριστικών μέτρων και ότι τα εν λόγω μέτρα έχουν μόνον «πολιτικώς συμβολικό χαρακτήρα».
- 119 Κατά δεύτερον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το μέτρο που λήφθηκε εις βάρος της θίγει υπέρμετρα την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης. Αφενός, θίγεται το ίδιο το περιεχόμενο της εν λόγω ελευθερίας, στο μέτρο που η γενική και απόλυτη προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης καθιστά μη προσιτή μια υπηρεσία πληροφόρησης στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης. Αφετέρου, η εν λόγω απαγόρευση δεν έχει αναλογικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι η λογοκρισία υπηρεσίας πληροφόρησης δεν συνιστά αποτελεσματικό μέσο για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται με τις προσβαλλόμενες πράξεις.

- 120 Εξάλλου, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα δεν συνοδεύονται από κανένα σαφές και αντικειμενικό χρονικό όριο, η δε άρση τους εξαρτάται από την τυχαία, ακόμη και αυθαίρετη, εκτίμηση του Συμβουλίου. Η λήξη της προσωρινής απαγόρευσης μετάδοσης, η οποία ορίστηκε την 31η Ιουλίου 2022, υπογραμμίζεται, με αμιγώς τεχνητό τρόπο, απλώς και μόνον για τις ανάγκες της δικαιολόγησής της, δεδομένου ότι η απαγόρευση μπορεί να παραταθεί.
- 121 Επιπλέον, η προσφεύγουσα προσάπτει στο Συμβούλιο, αφενός, ότι δεν απέδειξε τους ισχυρισμούς που εκτίθενται στις προσβαλλόμενες πράξεις ότι η προσφεύγουσα ασκεί δραστηριότητα προπαγάνδας και, αφετέρου, ότι στήριξε τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα στον τρόπο χρηματοδότησής της, ο οποίος εντούτοις δεν έχει μεταβληθεί από το 2017. Κατά την προσφεύγουσα, ουδόλως τεκμηριώνονται οι φερόμενες ως προπαγανδιστικές ενέργειες που της προσάπτονται και οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να συνεχίσει να ασκεί μέρος μόνον της δραστηριότητάς της.
- 122 Κατά πρώτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δεν επιδίωξε ποτέ να αποκρύψει τον τρόπο χρηματοδότησής της, ο οποίος δεν είναι άλλωστε επιλήψιμος αυτός καθαυτός και υπήρξε πάντοτε γνωστός. Εξάλλου, θα ήταν επικίνδυνο να συναχθεί οποιοδήποτε συμπέρασμα σχετικά με το συντακτικό έργο ενός μέσου ενημέρωσης απλώς και μόνον επειδή τυγχάνει κρατικής χρηματοδότησης, όπως συμβαίνει, για παράδειγμα, στην περίπτωση του France 24.
- 123 Κατά δεύτερον, όσον αφορά τα καθαυτό επιχειρήματα περί προπαγάνδας, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι είναι ανεξάρτητη από το ρωσικό κράτος και ότι έχει πλήρως τον έλεγχο της συντακτικής γραμμής της. Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει, εξάλλου, ότι δεν της επιβλήθηκαν ποτέ κυρώσεις, ούτε από το CSA ούτε από την Arcom, από τότε που διαθέτει άδεια μετάδοσης του περιεχομένου της, η δε σύμβασή της με την Arcom ανανεώθηκε απρόσκοπτα το 2020. Επομένως, το περιεχόμενο που μεταδίδει η προσφεύγουσα δεν μπορεί να θεωρηθεί, για τον λόγο αυτόν και μόνον, επιλήψιμο σε σχέση με τις υποχρεώσεις που υπέχει.
- 124 Εξάλλου, κατά την προσφεύγουσα, το Συμβούλιο δεν πρέπει να συγχέει τη δημοσιογραφική κάλυψη και τη μεταχείριση των πληροφοριών από την προσφεύγουσα με αυτές άλλων καναλιών του ομίλου RT τα οποία είναι διαφορετικά από την προσφεύγουσα και κατά των οποίων έλαβαν αποφάσεις ορισμένες εθνικές ρυθμιστικές αρχές, μεταξύ άλλων, η ρυθμιστική αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας.
- 125 Τέλος, όσον αφορά τις αποδείξεις που προσκόμισε το Συμβούλιο σε σχέση με την προβαλλόμενη δραστηριότητα παραπληροφόρησης ή στρέβλωσης των πληροφοριών εκ μέρους της προσφεύγουσας, με το υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι το Συμβούλιο δεν απέδειξε ότι αυτή αποτελεί όργανο άσκησης επιρροής του ρωσικού κράτους και προπαγανδιστικό όργανο στην υπηρεσία του εν λόγω κράτους. Το σύγγραμμα ενός Γάλλου ερευνητή, στο οποίο στηρίχθηκε επανειλημμένως το Συμβούλιο και κατά του οποίου έχει κινηθεί, άλλωστε, ένδικη διαδικασία λόγω δυσφήμισης, δεν δικαιολογεί τη λήψη μέτρου απαγόρευσης όπως το επίμαχο στην υπό κρίση υπόθεση. Το ίδιο ισχύει όσον αφορά την έκθεση του Υπουργού Εξωτερικών των Ηνωμένων Πολιτειών, την οποία προσκόμισε το Συμβούλιο και στην οποία δεν γίνεται μνεία σε συγκεκριμένη συμπεριφορά της προσφεύγουσας.
- 126 Κατά την προσφεύγουσα, τα αποσπασματικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο δεν αποδεικνύουν την εκ μέρους της αντιμετώπιση των ρωσικών στρατιωτικών επιχειρήσεων στο έδαφος της Ουκρανίας. Στηριζόμενη σε ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία που παρέσχε το Συμβούλιο, η προσφεύγουσα προσκόμισε έγγραφο με το οποίο απαντά στα διάφορα αυτά στοιχεία. Η προσεκτική εξέταση των αποδεικτικών στοιχείων που κατατέθηκαν στον φάκελο της

υπόθεσης, προσαρτημένα στο υπόμνημα απαντήσεως, αρκεί για να καταδειχθεί ο προσχηματικός χαρακτήρας της επιχειρηματολογίας του Συμβουλίου, το οποίο επιχειρεί να δικαιολογήσει εκ των υστέρων τις προσβαλλόμενες πράξεις. Η προσφεύγουσα θεωρεί ότι εξέτασε διαφορετικές απόψεις όσον αφορά τη σύγκρουση στην Ουκρανία, η οποία χαρακτηρίστηκε, στο πλαίσιο πλειόνων παρεμβάσεων, ως στρατιωτική επίθεση που υπονομεύει την ειρήνη στην Ευρώπη και όχι μόνον ως αμυντική και προληπτική ενέργεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ομοίως, οι δημοσιογράφοι της προσφεύγουσας μερίμνησαν ώστε να εκθέσουν την αντίθετη άποψη εκείνης ορισμένων παρεμβαινόντων και να διασφαλίσουν την ισορροπία των απόψεων. Κατά τα λοιπά, η παράθεση της άποψης της Ρωσικής Ομοσπονδίας δεν είναι, αφ' εαυτής, καταδικαστέα ενέργεια, εκτός εάν θεωρηθεί ότι πρέπει να μεταδίδεται μόνον η άποψη της πλειονότητας.

- 127 Επιπλέον, δεν είναι ορθό να υποστηρίζεται, προς δικαιολόγηση του αναλογικού χαρακτήρα της επίμαχης απαγόρευσης, ότι τέτοια μέτρα δεν εμποδίζουν την προσφεύγουσα και το προσωπικό της να ασκούν στην Ένωση δραστηριότητες εκτός από τη ραδιοτηλεοπτική μετάδοση, όπως έρευνα και συνεντεύξεις. Τούτο επιβεβαιώνεται, μεταξύ άλλων, από την πρόσφατη άρνηση της Commission de la carte d'identité des journalistes professionnels (επιτροπής χορήγησης επαγγελματικής δημοσιογραφικής ταυτότητας, CCJP, Γαλλία) να χορηγήσει διαπίστευση στους δημοσιογράφους της προσφεύγουσας. Επομένως, κατ' εφαρμογήν της εν λόγω απαγόρευσης, εμποδίζεται πραγματικά η άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος από το σύνολο των επαγγελματιών δημοσιογράφων που εργάζονται στην προσφεύγουσα. Ομοίως, οι πάροχοι υπηρεσιών αρνούνται πλέον να συνεχίσουν να τηρούν τις συμβατικές σχέσεις τους με την προσφεύγουσα. Επομένως, η προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης ισοδυναμεί με παρεμπόδιση του συνόλου της δραστηριότητας της προσφεύγουσας και, ειδικότερα, της δυνατότητας μετάδοσης του περιεχομένου της στο γαλλικό κοινό, δεν έχει δε αναλογικό χαρακτήρα.
- 128 Εν τέλει, ανεξαρτήτως της συντακτικής γραμμής ενός μέσου ενημέρωσης ή του κοινού του, η γενική και απόλυτη απαγόρευση μετάδοσης συνιστά πράγματι πράξη λογοκρισίας και δεν μπορεί να θεωρηθεί ούτε αναγκαία ούτε αναλογική για την αποτελεσματική επίτευξη των σκοπών που προέβαλε το Συμβούλιο.
- 129 Τέλος, η προσφεύγουσα αμφισβητεί τον αναστρέψιμο χαρακτήρα του επίμαχου μέτρου. Συγκεκριμένα, υποστηρίζει ότι, εφόσον δεν ασκεί τη δραστηριότητά της, διατρέχει κίνδυνο να τεθεί υπό εκκαθάριση.
- 130 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από το Βασίλειο του Βελγίου, τη Δημοκρατία της Εσθονίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Λεττονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, την Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.

Επί των νομολογιακών αρχών που έχουν εφαρμογή όσον αφορά την ελευθερία έκφρασης

- 131 Υπενθυμίζεται ότι ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων είναι επιβεβλημένος για κάθε δράση της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, όπως προκύπτει από τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 21 και 23 ΣΕΕ (βλ. απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2018, Ezz κ.λπ. κατά Συμβουλίου, T-288/15, EU:T:2018:619, σκέψη 58 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Δεδομένου ότι η ελευθερία έκφρασης κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 του Χάρτη, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ, πρέπει να ελεγχθεί αν οι προσβαλλόμενες πράξεις σέβονται το δικαίωμα αυτό.

- 132 Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, του Χάρτη, κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης, το οποίο περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων. Κατά το άρθρο 11, παράγραφος 2, του Χάρτη, η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές. Όπως προκύπτει από τις επεξηγήσεις σχετικά με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (ΕΕ 2007, C 303, σ. 17) και σύμφωνα με το άρθρο 52, παράγραφος 3, του Χάρτη, τα δικαιώματα που διασφαλίζονται στο άρθρο 11 του Χάρτη έχουν την ίδια έννοια και εμβέλεια με εκείνα που κατοχυρώνονται στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (απόφαση της 26ης Απριλίου 2022, Πολωνία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-401/19, ΕΥ:C:2022:297, σκέψη 44· βλ., επίσης, απόφαση της 14ης Ιουλίου 2021, Cabello Rondón κατά Συμβουλίου, T-248/18, ΕΥ:T:2021:450, σκέψη 101 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 133 Το ΕΔΔΑ έχει κρίνει ότι η ελευθερία έκφρασης αποτελεί ένα από τα βασικά θεμέλια μιας δημοκρατικής κοινωνίας και ότι το άρθρο 10 της ΕΣΔΑ δεν κάνει διάκριση ανάλογα με τη φύση του επιδιωκόμενου σκοπού ούτε ανάλογα με τον ρόλο που διαδραμάτισαν τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα κατά την άσκηση της ελευθερίας αυτής (απόφαση του ΕΔΔΑ της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, Öztürk κατά Τουρκίας, CE:ECHR:1999:0928JUD002247993, § 49). Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ, η εν λόγω ελευθερία ισχύει όχι μόνον για τις «πληροφορίες» ή τις «ιδέες» που αντιμετωπίζονται θετικά ή θεωρούνται αβλαβείς ή αδιάφορες, αλλά και για εκείνες που προσβάλλουν, ενοχλούν ή ανησυχούν, σύμφωνα με τις επιταγές της πολυφωνίας, της ανεκτικότητας και του ανοικτού πνεύματος, χωρίς τις οποίες δεν υφίσταται «δημοκρατική κοινωνία» (απόφαση του ΕΔΔΑ της 7ης Δεκεμβρίου 1976, Handyside κατά Ηνωμένου Βασιλείου, CE:ECHR:1976:1207JUD000549372, § 49· βλ., επίσης, απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 177 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 134 Συναφώς, το ΕΔΔΑ έχει επίσης διευκρινίσει ότι η ανεκτικότητα και ο σεβασμός της αξιοπρέπειας όλων των ανθρώπων ισότιμα συνιστά τη βάση μιας δημοκρατικής και πολυφωνικής κοινωνίας. Ως εκ τούτου, στις δημοκρατικές κοινωνίες, μπορεί κατ' αρχήν να κριθεί αναγκαία η επιβολή κυρώσεων σε κάθε μορφή έκφρασης που διαδίδει, υποκινεί, προάγει ή δικαιολογεί το μίσος που βασίζεται στη μισαλλοδοξία, τη χρήση και τη νομιμοποίηση της βίας, καθώς και η αποτροπή των εν λόγω μορφών έκφρασης, εφόσον διασφαλίζεται ότι οι «διατυπώσεις», οι «όροι», οι «περιορισμοί» ή οι «κυρώσεις» που επιβάλλονται είναι ανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο θεμιτό σκοπό (πρβλ. αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 6ης Ιουλίου 2006, Erbakan κατά Τουρκίας, CE:ECHR:2006:0706JUD005940500, σκέψη 56 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 23ης Ιουνίου 2022, Rouillan κατά Γαλλίας, CE:ECHR:2022:0623JUD002800019, σκέψη 66).
- 135 Από το γράμμα του άρθρου 10 της ΕΣΔΑ προκύπτει ότι το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης δεν συνιστά απόλυτο προνόμιο και επιδέχεται, επομένως, περιορισμούς. Συναφώς, μπορούν να προσδιοριστούν πλείονες αρχές στη νομολογία του ΕΔΔΑ, κατά την οποία, αφενός, είναι αναγκαίο να επιδεικνύεται η μεγαλύτερη δυνατή προσοχή όταν τα μέτρα που λαμβάνουν ή οι κυρώσεις που επιβάλλουν οι αρχές μπορούν να αποτρέψουν τη συμμετοχή του Τύπου στη συζήτηση προβλημάτων θεμιτού γενικού ενδιαφέροντος και, αφετέρου, η εν λόγω διάταξη δεν εγγυάται εντούτοις ελευθερία έκφρασης χωρίς κανέναν περιορισμό, ακόμη και όταν στον Τύπο πρόκειται να εκτεθούν σοβαρά ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος (βλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, σκέψεις 178 και 179 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 136 Το δικαίωμα των μέσων ενημέρωσης και, ειδικότερα, των δημοσιογράφων να κοινοποιούν πληροφορίες σχετικά με ζητήματα γενικού ενδιαφέροντος προστατεύεται υπό την προϋπόθεση ότι ενεργούν καλόπιστα, βάσει ορθών στοιχείων, και παρέχουν «αξιόπιστες και ακριβείς» πληροφορίες τηρουμένης της δημοσιογραφικής δεοντολογίας ή, με άλλα λόγια, τηρουμένων των αρχών της υπεύθυνης δημοσιογραφίας (βλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 180 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 137 Οι ανωτέρω εκτιμήσεις έχουν ιδιαίτερη σημασία σήμερα, λαμβανομένης υπόψη της ισχύος των μέσων ενημέρωσης στη σύγχρονη κοινωνία, καθότι όχι μόνον ενημερώνουν αλλά μπορούν συγχρόνως να υποβάλλουν, αναλόγως του πώς παρουσιάζουν τις πληροφορίες, τον τρόπο με τον οποίο οι αποδέκτες τους πρέπει να τις εκτιμήσουν. Σε έναν κόσμο στον οποίο οι άνθρωποι εκτίθενται σε τεράστια ροή πληροφοριών, οι οποίες μεταδίδονται με παραδοσιακά ή ηλεκτρονικά μέσα και περιλαμβάνουν ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό συντακτών, ο έλεγχος της τήρησης της δημοσιογραφικής δεοντολογίας αποκτά αυξημένη σημασία (βλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 181 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 138 Τέλος, όσον αφορά «τα καθήκοντα και τις ευθύνες» που συνεπάγεται η άσκηση της ελευθερίας έκφρασης, κατά την εκτίμηση του αναλογικού χαρακτήρα της παρέμβασης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο δυνητικός αντίκτυπος του οικείου μέσου έκφρασης. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης έχουν κατά πολύ αμεσότερα και ισχυρότερα αποτελέσματα απ' ό,τι ο γραπτός Τύπος. Συγκεκριμένα, με τις εικόνες, τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης μπορούν να μεταδώσουν μηνύματα τα οποία δεν μπορεί να μεταβιβάσει ο γραπτός λόγος (βλ. σκέψη 90 ανωτέρω). Η λειτουργία της τηλεόρασης και του ραδιοφώνου, ως οικείων πηγών ψυχαγωγίας στο επίκεντρο της ιδιωτικής ζωής του τηλεθεατή ή του ακροατή, ενισχύει ακόμη περισσότερο τον αντίκτυπό τους (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 182 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 139 Κατά την ανωτέρω νομολογία, κατ' αρχήν, εν αντιθέσει προς τις απόψεις που αφορούν ζητήματα γενικού συμφέροντος τα οποία χρήζουν ισχυρής προστασίας, οι απόψεις που προασπίζονται ή δικαιολογούν τη βία, το μίσος, την ξενοφοβία ή άλλες μορφές μισαλλοδοξίας δεν μπορούν, κατά κανόνα, να τύχουν προστασίας [πρβλ. αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 8ης Ιουλίου 1999, Sürek κατά Τουρκίας (αριθ. 1), CE:ECHR:1999:0708JUD002668295, § 61 και 62, και της 15ης Οκτωβρίου 2015, Perinçek κατά Ελβετίας, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, § 197 και 230].
- 140 Κατά το ΕΔΔΑ, προκειμένου να εξακριβωθεί αν η άποψη που διατυπώνεται μπορεί να θεωρηθεί, στο σύνολό της, ότι δικαιολογεί τη βία, πρέπει να δοθεί προσοχή στους όρους που χρησιμοποιούνται, στον τρόπο με τον οποίο διατυπώνεται η άποψη και στο πλαίσιο εντός του οποίου εντάσσεται η διάδοσή της (πρβλ. αποφάσεις του ΕΔΔΑ της 6ης Ιουλίου 2010, Gözel και Özer κατά Τουρκίας, CE:ECHR:2010:0706JUD004345304, § 52, και της 15ης Οκτωβρίου 2015, Perinçek κατά Ελβετίας, CE:ECHR:2015:1015JUD002751008, § 205 και 206).
- 141 Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως πρέπει να εκτιμηθεί υπό το πρίσμα του συνόλου των ανωτέρω αρχών και κρίσεων.

Επί της υπάρξεως περιορισμού της ελευθερίας έκφρασης

- 142 Προκαταρκτικώς, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 8 των προσβαλλόμενων πράξεων, στην προσφεύγουσα, ως μέσο ενημέρωσης υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας, επιβλήθηκε προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης περιεχομένου λόγω των προπαγανδιστικών ενεργειών της οι οποίες είχαν ως στόχο, μεταξύ άλλων, να δικαιολογηθεί και να υποστηριχθεί η στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας.
- 143 Η συγκεκριμένη προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης συνιστά παρέμβαση στην άσκηση, από την προσφεύγουσα, του δικαιώματός της στην ελευθερία έκφρασης κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 1, του Χάρτη, όπως προκύπτει, εξάλλου, από τις αιτιολογικές σκέψεις 10 και 11 των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 144 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 135 ανωτέρω, το δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης, το οποίο επικαλείται η προσφεύγουσα και το οποίο κατοχυρώνεται στο άρθρο 11 του Χάρτη, μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 52, παράγραφος 1, του Χάρτη, κατά το οποίο, αφενός, «[κ]άθε περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων και ελευθεριών που αναγνωρίζονται στον [εν λόγω] Χάρτη πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο και να σέβεται το βασικό περιεχόμενο των εν λόγω δικαιωμάτων και ελευθεριών» και, αφετέρου, «[τ]ηρουμένης της αρχής της αναλογικότητας, περιορισμοί επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον εφόσον είναι αναγκαίοι και ανταποκρίνονται πραγματικά σε στόχους γενικού ενδιαφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση ή στην ανάγκη προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων».
- 145 Επομένως, πράξη που θίγει την ελευθερία έκφρασης πρέπει, για να συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης, να πληροί τέσσερις προϋποθέσεις. Πρώτον, ο επίμαχος περιορισμός πρέπει να «προβλέπεται από τον νόμο», υπό την έννοια ότι το θεσμικό όργανο της Ένωσης που λαμβάνει μέτρα τα οποία ενδέχεται να περιορίσουν την ελευθερία έκφρασης ενός φυσικού ή νομικού προσώπου πρέπει να διαθέτει, προς τούτο, νομική βάση. Δεύτερον, ο επίμαχος περιορισμός πρέπει να σέβεται το ουσιώδες περιεχόμενο της ελευθερίας έκφρασης. Τρίτον, ο εν λόγω περιορισμός πρέπει να εξυπηρετεί πράγματι σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση. Τέταρτον, ο επίμαχος περιορισμός πρέπει να είναι αναλογικός (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψεις 69 και 84 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, VTB Bank κατά Συμβουλίου, T-734/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:542, σκέψη 140 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 146 Οι προϋποθέσεις αυτές αντιστοιχούν, κατ' ουσίαν, στις προϋποθέσεις που προβλέπονται από τη νομολογία του ΕΔΔΑ, κατά την οποία, για να δικαιολογείται, υπό το πρίσμα του άρθρου 10, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ, παρέμβαση στην άσκηση του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης πρέπει «να προβλέπεται από τον νόμο», να επιδιώκει έναν ή περισσότερους θεμιτούς σκοπούς και να είναι «αναγκαία σε μια δημοκρατική κοινωνία» για την επίτευξή τους (πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 7ης Ιουνίου 2012, Centro Europa 7 S.r.l. και Di Stefano κατά Ιταλίας, CE:ECHR:2012:0607JUD003843309, § 135).
- 147 Κατά συνέπεια, το Συμβούλιο μπορούσε να λάβει περιοριστικά μέτρα τα οποία ενδέχεται να περιορίσουν την ελευθερία της προσφεύγουσας, εφόσον, όμως, οι περιορισμοί αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες υπενθυμίζονται ανωτέρω και οι οποίες πρέπει να συντρέχουν προκειμένου

να μπορεί η ελευθερία αυτή να περιοριστεί νομίμως (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 70 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 148 Επομένως, πρέπει να εξετασθεί αν τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα προβλέπονται από τον νόμο, σέβονται το ουσιώδες περιεχόμενο της ελευθερίας έκφρασης, επιδιώκουν σκοπό γενικού συμφέροντος και δεν είναι δυσανάλογα, διευκρινίζοντας εντούτοις ότι, με τα υπομνήματά της, η προσφεύγουσα επικέντρωσε τα επιχειρήματά της στην τελευταία αυτή προϋπόθεση.

Επί της προϋποθέσεως κατά την οποία κάθε περιορισμός της ελευθερίας έκφρασης πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο

- 149 Όσον αφορά το ζήτημα αν τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα προβλέπονται από τον νόμο, επισημαίνεται ότι τα εν λόγω μέτρα προβλέπονται από πράξεις που έχουν, μεταξύ άλλων, γενική ισχύ και διαθέτουν σαφείς νομικές βάσεις στο δίκαιο της Ένωσης, ήτοι το άρθρο 29 ΣΕΕ, όσον αφορά την προσβαλλόμενη απόφαση, και το άρθρο 215 ΣΛΕΕ, όσον αφορά τον προσβαλλόμενο κανονισμό (πρβλ. αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 72 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 14ης Ιουλίου 2021, Cabello Rondón κατά Συμβουλίου, T-248/18, EU:T:2021:450, σκέψη 121). Οι συγκεκριμένες διατάξεις των Συνθηκών είναι αρκούντως προβλέψιμες για τους ενδιαφερομένους όσον αφορά τη δυνατότητά τους να αποτελέσουν νομικές βάσεις για τη λήψη περιοριστικών μέτρων δυνάμενων να θίξουν ή να περιορίσουν την ελευθερία έκφρασης (βλ. σκέψεις 49 έως 52 και 62 ανωτέρω).

- 150 Όσον αφορά την απαίτηση περί προβλεψιμότητας, το ΕΔΔΑ έχει διευκρινίσει επανειλημμένως ότι «νόμος» κατά την έννοια του άρθρου 10, παράγραφος 2, της ΕΣΔΑ μπορεί να θεωρηθεί μόνον κανόνας που θεσπίζεται με αρκετή ακρίβεια ώστε να παρέχει στον πολίτη τη δυνατότητα να ρυθμίζει τη συμπεριφορά του. Καταφεύγοντας, εν ανάγκη, στις συμβουλές ειδικών, ο πολίτης πρέπει να είναι σε θέση να προβλέψει, ευλόγως υπό τις συνθήκες κάθε περίπτωσης, τις συνέπειες που μπορεί να απορρέουν από συγκεκριμένη πράξη. Οι συνέπειες αυτές δεν πρέπει να είναι κατ' ανάγκην προβλέψιμες με πλήρη βεβαιότητα. Επομένως, νόμος ο οποίος, μολονότι παρέχει διακριτική ευχέρεια, διευκρινίζει την εμβέλεια και τον τρόπο άσκησης της εν λόγω ευχέρειας με αρκούντως σαφή τρόπο, λαμβανομένου υπόψη του επιδιωκόμενου θεμιτού σκοπού, προκειμένου να παρέχει στο φυσικό πρόσωπο κατάλληλη προστασία από την αυθαιρεσία δεν παραβιάζει, αφ' εαυτού, την απαίτηση περί προβλεψιμότητας (βλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 159 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 151 Εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων και της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει το Συμβούλιο στο πλαίσιο της λήψης των περιοριστικών μέτρων (βλ. σκέψη 52 ανωτέρω), μπορούσε να προβλεφθεί το ενδεχόμενο, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού ρόλου που διαδραματίζουν τα μέσα ενημέρωσης, κυρίως δε εκείνα του οπτικοακουστικού τομέα, στη σύγχρονη κοινωνία, ότι η εκτεταμένη επικοινωνιακή στήριξη της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, μέσω εκπομπών που μεταδίδονται στην τηλεόραση και στο Διαδίκτυο από μέσο ενημέρωσης εξ ολοκλήρου χρηματοδοτούμενο από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό, θα αποτελέσει αντικείμενο περιοριστικών μέτρων συνιστάμενων στην απαγόρευση της μετάδοσης των προπαγανδιστικών δραστηριοτήτων υπέρ της εν λόγω επίθεσης (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 76).

- 152 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η προϋπόθεση, κατά την οποία οι περιορισμοί της ελευθερίας έκφρασης πρέπει να προβλέπονται από τον νόμο, πληρούται εν προκειμένω.

Επί του σεβασμού του ουσιώδους περιεχομένου της ελευθερίας έκφρασης

- 153 Πρέπει να διακριβωθεί αν η φύση ή η έκταση της προσωρινής απαγόρευσης μετάδοσης του περιεχομένου της προσφεύγουσας συνιστά προσβολή του ουσιώδους περιεχομένου της ελευθερίας έκφρασης.
- 154 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα έχουν προσωρινό και αναστρέψιμο χαρακτήρα. Συγκεκριμένα, από το άρθρο 9 της απόφασης 2014/512, όπως τροποποιήθηκε, προκύπτει ότι η απόφαση ισχύει έως την 31η Ιουλίου 2022 και ότι επανεξετάζεται συνεχώς (βλ. σκέψη 28 ανωτέρω). Η διατήρηση των επίμαχων περιοριστικών μέτρων μετά την 31η Ιουλίου 2022 θα απαιτήσει την έκδοση νέας απόφασης και νέου κανονισμού από το Συμβούλιο.
- 155 Αντιθέτως προς όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, από το γράμμα της τελευταίας περιόδου της αιτιολογικής σκέψης 10 των προσβαλλόμενων πράξεων, ερμηνευόμενης υπό το πρίσμα της απαίτησης περί περιορισμού, κατά το δυνατόν, της παρέμβασης στην ελευθερία έκφρασης της προσφεύγουσας, προκύπτει ότι η διατήρηση σε ισχύ των επίμαχων περιοριστικών μέτρων μετά την 31η Ιουλίου 2022 εξαρτάται από το αν πληρούνται σωρευτικώς δύο προϋποθέσεις. Συγκεκριμένα, τα επίμαχα μέτρα μπορούν να διατηρηθούν σε ισχύ, αφενός, έως ότου παύσει επίθεση κατά της Ουκρανίας και, αφετέρου, έως ότου η Ρωσική Ομοσπονδία και τα συνδεδεμένα με αυτήν μέσα ενημέρωσης σταματήσουν να προπαγανδιστικές ενέργειες κατά της Ένωσης και των κρατών μελών της. Δεδομένου ότι πρόκειται για δύο προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται σωρευτικώς, εάν μία από τις δύο παύσει να πληρούται, δεν θα συντρέχει πλέον λόγος διατήρησης των επίμαχων μέτρων σε ισχύ. Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορεί να υποστηρίξει ότι τα μέτρα προορίζονται να εφαρμοστούν χωρίς χρονικό όριο καθορισμένο εκ των προτέρων από το Συμβούλιο.
- 156 Επιπλέον, παρατηρείται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν εμποδίζουν κάθε δραστηριότητα συμφή με την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης. Πράγματι, όπως επισημαίνεται στην αιτιολογική σκέψη 11 των προσβαλλόμενων πράξεων, η προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης που επιβλήθηκε στην προσφεύγουσα δεν την εμποδίζει να ασκεί στην Ένωση δραστηριότητες εκτός της ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης, όπως έρευνα και συνεντεύξεις. Μπορεί, επομένως, να υποστηριχθεί, όπως έπραξε το Συμβούλιο, ότι η προσφεύγουσα και οι δημοσιογράφοι της εξακολουθούν να έχουν το δικαίωμα να ασκούν ορισμένες δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με την ελευθερία πληροφόρησης και έκφρασης και ότι, κατ' αρχήν, η εν λόγω απαγόρευση δεν είναι ικανή να εμποδίσει την άσκηση από την προσφεύγουσα άλλων δραστηριοτήτων οι οποίες μπορούν δυνητικώς να αποτελέσουν την πηγή εσόδων.
- 157 Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί, όπως έπραξε το Συμβούλιο, ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν απαγορεύουν στην προσφεύγουσα να μεταδίδει περιεχόμενο εκτός της Ένωσης, ακόμη και σε γαλλόφωνες χώρες, και, επομένως, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα δεν προσβάλλουν το δικαίωμά της να ασκεί την ελευθερία έκφρασης εκτός της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 123 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Εν τέλει, η προσφεύγουσα δεν εμποδίστηκε ούτε να παράγει εκπομπές και συντακτικό περιεχόμενο ούτε να τα διαθέτει προς πώληση σε οντότητες τις οποίες

δεν αφορούν τα επίμαχα μέτρα, περιλαμβανομένων της TV Novosti και των λοιπών μέσω ενήμερωσης του ομίλου RT τα οποία είναι εγκατεστημένα σε τρίτες χώρες και τα οποία θα μπορούσαν, επομένως, να μεταδίδουν το εν λόγω περιεχόμενο εκτός της Ένωσης.

- 158 Εξάλλου, όσον αφορά το επιχείρημα που αντλείται από την απόφαση της CCIJP να αρνείται να δεχθεί κάθε νέα αίτηση δημοσιογραφικής ταυτότητας υποβληθείσα από δημοσιογράφους που εργάζονται στην προσφεύγουσα, επισημαίνεται ότι η εν λόγω άρνηση είναι άμεσο αποτέλεσμα μονομερούς απόφασης της CCIJP, της οποίας η έκδοση δεν είναι απόρροια των προσβαλλόμενων πράξεων και κατά της οποίας έχει ασκηθεί, εξάλλου, προσφυγή η οποία εκκρεμεί επί του παρόντος ενώπιον των αρμόδιων γαλλικών δικαστηρίων. Ως εκ τούτου, κακώς η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η αδυναμία των δημοσιογράφων της να ασκήσουν το επάγγελμά τους εντός της Γαλλίας είναι συνέπεια της έκδοσης των προσβαλλόμενων πράξεων.
- 159 Για τους προεκτεθέντες λόγους, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η φύση και το εύρος της επίμαχης προσωρινής απαγόρευσης σέβονται το ουσιώδες περιεχόμενο της ελευθερίας έκφρασης και δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση την εν λόγω ελευθερία καθεαυτήν.

Επί της επιδίωξης σκοπού γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από την Ένωση

- 160 Όσον αφορά την προϋπόθεση που σχετίζεται με την επιδίωξη σκοπού γενικού συμφέροντος ο οποίος αναγνωρίζεται από την Ένωση, επισημαίνεται, όπως έπραξε το Συμβούλιο, ότι, όπως προκύπτει από τις αιτιολογικές σκέψεις 1 έως 10 των προσβαλλόμενων πράξεων, με τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα το Συμβούλιο επιδιώκει διττό σκοπό.
- 161 Αφενός, όπως επισημαίνεται στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 8 των προσβαλλόμενων πράξεων, σκοπός του Συμβουλίου είναι η προστασία της δημόσιας τάξης και ασφάλειας της Ένωσης, οι οποίες απειλούνται από τη συστηματική διεθνή εκστρατεία προπαγάνδας που διεξάγει η Ρωσική Ομοσπονδία, διά των μέσων ενημέρωσης που ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα, η ηγεσία της, με σκοπό την αποσταθεροποίηση των γειτονικών χωρών, της Ένωσης και των κρατών μελών της, και η στήριξη της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, τούτο δε αντιστοιχεί σε έναν από τους σκοπούς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας. Συγκεκριμένα, η λήψη περιοριστικών μέτρων έναντι μέσω ενημέρωσης που έχουν ως αποστολή τέτοιες προπαγανδιστικές ενέργειες ανταποκρίνεται στον σκοπό του άρθρου 21, παράγραφος 2, στοιχείο α', ΣΕΕ περί διαφύλαξης των αξιών της Ένωσης, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ασφάλειας και της ακεραιότητάς της.
- 162 Εξάλλου, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 56 ανωτέρω, δεδομένου ότι η προπαγάνδα και οι εκστρατείες παραπληροφόρησης είναι ικανές να κλονίσουν τα θεμέλια των δημοκρατικών κοινωνιών και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του οπλοστασίου του σύγχρονου πολέμου, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα εντάσσονται επίσης στο πλαίσιο της εκ μέρους της Ένωσης επιδίωξης των σκοπών, ιδίως ειρηνικών, που της έχουν ανατεθεί στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 5, ΣΕΕ.
- 163 Αφετέρου, όπως υπογραμμίζει το Συμβούλιο, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα εντάσσονται στους σκοπούς που επιδιώκονται με τη συνολική στρατηγική ταχείας, ενιαίας, σταδιακής και συντονισμένης αντίδρασης που προέκρινε η Ένωση, μέσω της λήψης σειράς περιοριστικών μέτρων (βλ. σκέψεις 12, 17 και 19 ανωτέρω), με απώτερο σκοπό την άσκηση της μέγιστης δυνατής πίεσης στις ρωσικές αρχές προκειμένου να παύσουν τις ενέργειες και τις πολιτικές τους που αποσταθεροποιούν την Ουκρανία, καθώς και τη στρατιωτική επίθεση κατά της εν λόγω χώρας. Από την άποψη αυτή, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα συνάδουν με τον σκοπό του άρθρου 21, παράγραφος 2, στοιχείο γ', ΣΕΕ περί διατήρησης της ειρήνης, πρόληψης των συγκρούσεων και

ενίσχυσης της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τους στόχους και τις αρχές του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών (πρβλ. απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 81).

- 164 Το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί, όπως και ορισμένοι παρεμβαίνοντες, ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα μπορούν να θεωρηθούν αντίδραση, με τα ειρηνικά μέσα που η Ένωση διαθέτει και για την επίτευξη των σκοπών που μνημονεύονται στο άρθρο 3, παράγραφος 5, ΣΕΕ, υποκειμένου του διεθνούς δικαίου έναντι επίθεσης, εκδηλωθείσας κατά παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και, κατά συνέπεια, έναντι παράβασης των υποχρεώσεων *erga omnes* που επιβάλλει το διεθνές δίκαιο.
- 165 Εξάλλου, η ύπαρξη της ως άνω παράβασης επιβεβαιώθηκε με το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, της 2ας Μαρτίου 2022, το οποίο φέρει τον τίτλο «Επίθεση κατά της Ουκρανίας» (A/ES-11/L.1). Με τον εν λόγω ψήφισμα, διά παραπομπής στο ψήφισμα της 377 Α(V), της 3ης Νοεμβρίου 1950, με τίτλο «Ενωμένοι για την ειρήνη», και εκτιμώντας ότι η έλλειψη ομοφωνίας μεταξύ των μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας είχε εμποδίσει το εν λόγω όργανο να ασκήσει την κύρια αρμοδιότητά του για τη διατήρηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, μεταξύ άλλων, αποδοκίμασε κατηγορηματικά την επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, κατά παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 4, του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, και απαίτησε από τη Ρωσική Ομοσπονδία να παύσει αμέσως τη χρήση βίας κατά της Ουκρανίας και να αποσύρει αμέσως, πλήρως και άνευ όρων το σύνολο των στρατιωτικών δυνάμεών της από το έδαφος της Ουκρανίας εντός των διεθνών αναγνωρισμένων συνόρων της χώρας. Η Γενική Συνέλευση υπενθύμισε επίσης την υποχρέωση όλων των κρατών, βάσει του άρθρου 2 του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, να απέχουν, στις διεθνείς σχέσεις τους, από την απειλή ή τη χρήση βίας, τόσο κατά της εδαφικής ακεραιότητας ή της πολιτικής ανεξαρτησίας οποιουδήποτε κράτους όσο και με οποιονδήποτε άλλο τρόπο που δεν συνάδει με τους σκοπούς των Ηνωμένων Εθνών, και να επιλύουν τις διεθνείς διαφορές τους με ειρηνικά μέσα. Διαπιστώνοντας ότι οι ρωσικές στρατιωτικές επιχειρήσεις οι οποίες διεξάγονται εντός του κυρίαρχου εδάφους της Ουκρανίας είναι πρωτοφανούς εμβέλειας στην Ευρώπη, εδώ και δεκαετίες, η Γενική Συνέλευση έκρινε ότι πρέπει να ληφθούν επείγοντως μέτρα προς αποφυγή της πραγματικής εκδήλωσης της μάστιγας του πολέμου. Η Γενική Συνέλευση προέτρεψε τη Ρωσική Ομοσπονδία να παύσει αμέσως τη χρήση βίας κατά της Ουκρανίας και να απόσχει από κάθε παράνομη προσφυγή στην απειλή ή τη χρήση βίας κατά κάθε κράτους μέλους του ΟΗΕ. Με το διατακτικό του εν λόγω ψηφίσματος, η Γενική Συνέλευση, μεταξύ άλλων, επαναβεβαίωσε τις προσπάθειες που κατέβαλαν ο Γενικός Γραμματέας, τα κράτη μέλη και οι διεθνείς οργανισμοί για την αποκλιμάκωση της κατάστασης και την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κρίσης, καθώς και της προσφυγικής κρίσης που προκλήθηκαν από την επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας.
- 166 Όπως ορθώς υπογραμμίζει το Συμβούλιο, ο τερματισμός της εμπόλεμης κατάστασης και των παραβιάσεων του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου, που μπορεί να συνεπάγεται ο πόλεμος, είναι επίσης πρωταρχικής σημασίας σκοπός γενικού συμφέροντος για τη διεθνή κοινότητα (πρβλ. απόφαση της 30ής Ιουλίου 1996, Bosporus, C-84/95, EU:C:1996:312, σκέψη 26).
- 167 Ως εκ τούτου, η προϋπόθεση περί επιδίωξης σκοπού γενικού συμφέροντος πληρούται εν προκειμένω.

Επί του αναλογικού χαρακτήρα των επίμαχων περιοριστικών μέτρων

- 168 Όσον αφορά τον αναλογικό χαρακτήρα των επίμαχων περιορισμών, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της αναλογικότητας επιτάσσει ότι οι περιορισμοί που μπορούν να επιβληθούν με πράξεις του δικαίου της Ένωσης σε δικαιώματα και ελευθερίες που κατοχυρώνονται στον Χάρτη δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του μέτρου που είναι πρόσφορο και αναγκαίο για την επίτευξη των επιδιωκόμενων θεμιτών σκοπών ή τα όρια της ανάγκης προστασίας των δικαιωμάτων και ελευθεριών των τρίτων, εξυπακουμένου ότι, εφόσον υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσοτέρων καταλλήλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο επαχθές και ότι οι προκαλούμενες δυσχέρειες δεν πρέπει να είναι υπέρμετρες σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (βλ. απόφαση της 26ης Απριλίου 2022, Πολωνία κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, C-401/19, EU:C:2022:297, σκέψη 65 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία· πρβλ. επίσης απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 87 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 169 Επομένως, προκειμένου να εξεταστεί ο αναλογικός χαρακτήρας των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, πρέπει να διακριβωθεί, κατ' αρχάς, αν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε το Συμβούλιο είναι ικανά να δικαιολογήσουν το συμπέρασμα που συνήγαγε όσον αφορά, κατ' ουσίαν, τον έλεγχο της προσφεύγουσας και το περιεχόμενο των εκπομπών που αυτή μεταδίδει και, εν συνεχεία, αν τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα είναι κατάλληλα και αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση.

– Επί της λυσιτέλειας και της επάρκειας των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο

- 170 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ελέγχου της νομιμότητας των λόγων στους οποίους στηρίζεται η απόφαση περί καταχωρίσεως ή διατήρησης του ονόματος συγκεκριμένου προσώπου στον κατάλογο προσώπων εις βάρος των οποίων επιβάλλονται περιοριστικά μέτρα, ο δικαστής της Ένωσης οφείλει να βεβαιώνεται ότι η εν λόγω απόφαση, η οποία έχει ατομικό χαρακτήρα για το πρόσωπο αυτό, στηρίζεται σε αρκούντως βάσιμα πραγματικά στοιχεία. Τούτο προϋποθέτει έλεγχο των πραγματικών περιστατικών που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις στις οποίες στηρίζεται η εν λόγω απόφαση, έτσι ώστε, κατά τον δικαστικό έλεγχο, να μην εκτιμάται απλώς η αφηρημένη πιθανολόγηση της βασιμότητας των παρατιθέμενων λόγων, αλλά να εξετάζεται εάν οι λόγοι αυτοί, ή, τουλάχιστον, ένας εξ αυτών που θεωρείται αφ' εαυτού επαρκής για να στηρίζει την ίδια αυτή απόφαση, είναι τεκμηριωμένοι κατά τρόπο αρκούντως ακριβή και συγκεκριμένο (αποφάσεις της 21ης Απριλίου 2015, Anboubou κατά Συμβουλίου, C-605/13 P, EU:C:2015:248, σκέψη 45, και της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 62).
- 171 Κατά πρώτον, πρέπει να εξετασθεί αν ορθώς το Συμβούλιο θεώρησε ότι η προσφεύγουσα αποτελεί μέσο ενημέρωσης υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας.
- 172 Κατ' αρχάς, από τη δικογραφία προκύπτει, χωρίς να αμφισβητείται από την προσφεύγουσα, ότι το εταιρικό κεφάλαιό της, όπως και εκείνο των λοιπών καναλιών του ομίλου RT, ανήκει στην ένωση ρωσικού δικαίου TV Novosti, η οποία κατ' ουσίαν χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό (βλ. σκέψη 2 ανωτέρω), όπως η ίδια η προσφεύγουσα επιβεβαίωσε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση. Από τη δικογραφία προκύπτει επίσης ότι η εν λόγω ένωση συστάθηκε το 2005 από τον RIA Novosti, κρατικό δημοσιογραφικό οργανισμό λυθέντα το 2013 με απόφαση βάσει της οποίας το ενεργητικό του επρόκειτο να μεταβιβαστεί στον νέο διεθνούς

εμβέλειας κρατικό δημοσιογραφικό οργανισμό Rossiya Segodnya. Εν συνεχεία, όπως υπογράμμισε το Συμβούλιο, από τις επανειλημμένες δηλώσεις της γενικής αρχισυντάκτριας του ομίλου RT, όπως αυτή παρουσιάζεται στον ιστότοπο της προσφεύγουσας, προκύπτει κατ' ουσίαν ότι ο όμιλος RT είναι ενημερωτικός φορέας του ρωσικού κράτους, «διεθνές τηλεοπτικό δίκτυο που εκπροσωπεί τη χώρα», με αποστολή, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία σημαντικού κοινού, με αφετηρία τις χώρες στις οποίες λειτουργούν οι τηλεοπτικοί σταθμοί του, και τη χρήση του, σε κρίσιμο χρόνο, για παράδειγμα σε περίπτωση πολέμου, ως «όπλου ενημέρωσης» κατά του δυτικού κόσμου. Στο πλαίσιο αυτό, η λειτουργία του ομίλου RT έχει συγκριθεί κατ' ουσίαν με εκείνη του ρωσικού Υπουργείου Άμυνας. Συναφώς, επιβάλλεται επίσης η διαπίστωση ότι, μολονότι η γενική αρχισυντάκτρια του ομίλου RT δεν είναι τυπικώς διευθύντρια της προσφεύγουσας, από πλείονες δηλώσεις της, τις οποίες το Συμβούλιο κατέθεσε στον φάκελο της υπόθεσης, προκύπτει ότι χαρακτηρίζει συστηματικά τους δημοσιογράφους της προσφεύγουσας ως δημοσιογράφους «της». Επιπλέον, απαντώντας σε ερώτηση που έθεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα διευκρίνισε ότι η TV Novosti αγοράζει, ανεξαρτήτως περιεχομένου, τα συντακτικά προϊόντα της και της παρέχει επίσης οπτικοακουστικό υλικό, όπως ντοκιμαντέρ και ρεπορτάζ, τα οποία παράγονται για όλα τα κανάλια του ομίλου RT. Τέλος, από τον φάκελο της υπόθεσης προκύπτει ότι ο Πρόεδρος της Ρωσικής Ομοσπονδίας έχει δηλώσει, αφενός, ότι «η RT δεν μπορούσε να μην απηχεί τις θέσεις της επίσημης εξουσίας όσον αφορά τα τεκταινόμενα στη χώρα [τους] και στο εξωτερικό» και, αφετέρου, εν όψει επίσκεψης στις εγκαταστάσεις της προσφεύγουσας, ότι, «εάν υπάρχει τέτοιος φόβος ότι το συγκεκριμένο μέσο ενημέρωσης επηρεάζει τον τρόπο σκέψης, αυτό σημαίνει ότι είμαστε οι νικητές στον αγώνα αυτόν».

- 173 Με το υπόμνημα απαντήσεως, η προσφεύγουσα περιορίστηκε να επαναλάβει ότι, μολονότι οι διάφοροι τηλεοπτικοί σταθμοί RT ανήκουν στον ίδιο όμιλο και έχουν ορισμένες κοινές αξίες, αυτή είναι πλήρως ανεξάρτητη και έχει τον έλεγχο της συντακτικής γραμμής της. Εντούτοις, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο σχετικό με το κανονιστικό και θεσμικό πλαίσιο το οποίο διέπει τις δραστηριότητες των ρωσικών οντοτήτων Rossiya Segodnya και TV Novosti και το οποίο θα μπορούσε να καταδείξει τη συντακτική ανεξαρτησία και την οργανωτική αυτονομία της σε σχέση με τις εν λόγω οντότητες. Ερωτηθείσα ρητώς επ' αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η προσφεύγουσα δεν μπόρεσε να εξηγήσει αν η συντακτική ανεξαρτησία και η οργανωτική αυτονομία της σε σχέση με τον όμιλο RT μπορεί να συναχθεί από νόμους ή, εν πάση περιπτώσει, από δημόσιες πράξεις.
- 174 Ως εκ τούτου, το Συμβούλιο προσκόμισε δέσμη αρκούντως συγκεκριμένων, ακριβών και συγκλινουσών ενδείξεων που καταδεικνύουν ότι η προσφεύγουσα τελούσε υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας.
- 175 Κατά δεύτερον, πρέπει να διαπιστωθεί αν ορθώς εκτίμησε το Συμβούλιο ότι η προσφεύγουσα προέβαινε σε συνεχείς και συντονισμένες προπαγανδιστικές ενέργειες με στόχο την κοινωνία των πολιτών στην Ένωση και στις γειτονικές χώρες, μεταξύ άλλων, για να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει την επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας.
- 176 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι το Συμβούλιο προσκόμισε, προς στήριξη των προσβαλλόμενων πράξεων, ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία είναι όλα προγενέστερα των προμνησθεισών ενεργειών και διαθέσιμα στο κοινό.
- 177 Πρώτον, από τα εν λόγω στοιχεία προκύπτει ότι η προσφεύγουσα ασκούσε δραστηριότητες στήριξης των ενεργειών και των πολιτικών της Ρωσικής Κυβέρνησης προς αποσταθεροποίηση της Ουκρανίας, κατά το χρονικό διάστημα που προηγήθηκε της στρατιωτικής επίθεσης κατά της

χώρας αυτής, μέσω άρθρων που δημοσιεύονταν στον ιστότοπό της και συνεντεύξεων που έτειναν, μεταξύ άλλων, να παρουσιάζουν την ανάπτυξη των ρωσικών ένοπλων δυνάμεων ως προληπτική ενέργεια για την υπεράσπιση των αυτοανακηρυχθεισών δημοκρατιών του Ντονιέσκ και του Λουγκάνσκ. Σε άρθρο της 21ης Φεβρουαρίου 2022, στο οποίο παρατίθενται οι δηλώσεις του Ρώσου Υπουργού Εξωτερικών ο οποίος κατηγορεί τη «Δύση» «ότι δημιουργεί ανυπέβλητη αντιπαράθεση μεταξύ της Ρωσίας και του ΝΑΤΟ», επισημαίνεται επίσης, αφενός, ότι «οι Αμερικανοί επαναλαμβάνουν συνεχώς [...] ότι η Ρωσία είναι “έτοιμη” να εισβάλει στην Ουκρανία[, ε]νδεχόμενο το οποίο η Μόσχα αντικρούει κατηγορηματικά κατηγορώντας τη Δύση ότι επιδιώκει να εκτραχύνει την κατάσταση» και, αφετέρου, ότι «η κατάσταση έχει επιδεινωθεί σοβαρά στην ανατολική Ουκρανία τις τελευταίες ημέρες[,] καθώς οβίδα άγνωστου τύπου που εκτοξεύτηκε από το ουκρανικό έδαφος κατέστρεψε ολοσχερώς εγκατάσταση συνοριοφυλάκων της FSB [Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Ασφάλειας] της Ρωσικής Ομοσπονδίας». Λίγες εβδομάδες νωρίτερα, την 1η Δεκεμβρίου 2021, η προσφεύγουσα δημοσίευσε στο Youtube βίντεο με τις δηλώσεις του επικεφαλής της ρωσικής διπλωματίας κατά τις οποίες «η Ρωσία δεν αποκλείει η Ουκρανία να αποφασίσει, με τη στήριξη της Δύσης, να εμπλακεί σε στρατιωτική περιπέτεια». Σε άρθρο της 24ης Ιανουαρίου 2022, στο οποίο γίνεται λόγος για «εθνοκάθαρση» εκ μέρους των Ουκρανών στο Ντονμπάς, εκτίθενται τα εξής: «Μην ξεχνάτε ότι οι περιοχές αυτές, το Ντονιέσκ και το Λουγκάνσκ, είναι περιοχές της Ρωσίας τις οποίες έδωσαν στην Ουκρανία ο Λένιν και οι μπολσεβίκοι». Άρθρο της 12ης Φεβρουαρίου 2022 περιλαμβάνει βίντεο με παρεμβαίνουσα, η οποία παρουσιάζεται ως επισκέπτρια καθηγήτρια στο κρατικό πανεπιστήμιο της Μόσχας και κατά την οποία πλείονες ομάδες τζιχαντιστών έχουν προωθηθεί στη γραμμή του μετώπου για να πολεμήσουν μαζί με την ουκρανική πλευρά, εκφράζονται δε φόβοι για προκλήσεις. Σε άρθρο της 21ης Φεβρουαρίου 2022 υποστηρίζεται ότι «επικείμενες θηριωδίες» του ουκρανικού στρατού απειλούν τον ρωσόφωνο πληθυσμό του Ντονμπάς. Σε συνέντευξη της 22ας Φεβρουαρίου 2022, πολιτικός αναλυτής ισχυρίζεται ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες επιδίδονται σε προπαγάνδα με σκοπό να επιβάλουν στην κοινή γνώμη την «εντελώς ανυπόστατη αιτίαση περί πολέμου, ενός πολέμου που υπάρχει μόνο στη φαντασία τους» και ότι ασκούν «ολέθρια επιρροή η οποία απειλεί την ασφάλεια της Ρωσίας στα ίδια τα σύνορά της, ενώ προσποιούνται ότι σπεύδουν να βοηθήσουν ένα δύστυχο μικρό έθνος».

- 178 Δεύτερον, από τις εκπομπές που μεταδόθηκαν στο τηλεοπτικό κανάλι της προσφεύγουσας από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, ημερομηνία της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, έως τις 27 Φεβρουαρίου 2022 προκύπτει ότι, μετά την έναρξη της στρατιωτικής επίθεσης, η προσφεύγουσα συνέχισε να επαναλαμβάνει τις επίσημες θέσεις των αρχών της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά τις οποίες η επίθεση συνιστούσε, κατά την ομιλία του Ρώσου Προέδρου στις 24 Φεβρουαρίου 2022, «ειδική επιχείρηση», προληπτική, αμυντική και περιορισμένης εμβέλειας ενέργεια, την οποία προκάλεσαν οι χώρες της Δύσης, η επιθετική στάση του ΝΑΤΟ και οι προκλήσεις της Ουκρανίας, με στόχο την υπεράσπιση των αυτοανακηρυχθεισών δημοκρατιών του Ντονιέσκ και του Λουγκάνσκ.
- 179 Συναφώς, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή ακριβώς στους όρους που χρησιμοποιούνται στις εν λόγω εκπομπές, στον τρόπο διατύπωσης των δηλώσεων και στο πλαίσιο εντός του οποίου μεταδόθηκαν οι συγκεκριμένες εκπομπές, ήτοι ενώ ο πόλεμος βρισκόταν σε εξέλιξη.
- 180 Το πρωινό της 24ης Φεβρουαρίου 2022, πρώτης ημέρας της ρωσικής επίθεσης, οι στρατιωτικές επιχειρήσεις που βρίσκονταν σε εξέλιξη παρουσιάστηκαν από ορισμένους παρεμβαίνοντες, κατά τη διάρκεια των σχετικών τηλεοπτικών εκπομπών, ως «αμυντική ενέργεια» της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Ειδικότερα, ένας προσκεκλημένος, ο οποίος παρουσιάστηκε ως πολιτειολόγος, ισχυρίστηκε επανειλημμένως ότι η ρωσική αντίδραση είναι «αμυντική» και «περιορισμένης εμβέλειας» και ότι ο πόλεμος στο Ντονμπάς οφειλόταν σε χειραγώγηση εκ μέρους των

«Δυτικών», πρόσθεσε δε τα εξής: «Ας δούμε, αντικειμενικά, τους πραγματικούς υπευθύνους, πρόκειται για το ΝΑΤΟ και τα ουκρανικά ανδρείκελα». Ο συγκεκριμένος προσκεκλημένος υποστήριξε επίσης ότι τα εδάφη του Ντονμπάς πρέπει να απελευθερωθούν ταχέως από τον «έλεγχο του στρατιωτικού καθεστώτος του Κιέβου» και ότι μοναδικός σκοπός των εν εξελίξει στρατιωτικών επιχειρήσεων είναι η ανάκτηση των δύο αποσχισθεισών δημοκρατιών του Ντονμπάς και η επαναφορά της ηρεμίας στα ρωσικά σύνορα. Επιπλέον, ο προσκεκλημένος δήλωσε τα εξής: «Η Ρωσία δεν έχει την πρόθεση να πολεμήσει την Ουκρανία και να την προσαρτήσει, αντίθετα προς όσα η δυτική προπαγάνδα θέλει να πιστέψουμε». Κατά τη διάρκεια της ίδιας εκπομπής, άλλος προσκεκλημένος, μη ευρισκόμενος στο στούντιο, ισχυρίστηκε τα εξής: «Βεβαίως, δεν [πρόκειται] περί εισβολής, όπως επιχειρούν να καταδείξουν οι αγγλοσαξονικοί ειδησεογραφικοί οργανισμοί, όπως και αυτοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΝΑΤΟ, πρόκειται για επιχείρηση με στόχο την ασφάλεια των δημοκρατιών του Ντονμπάς και, θα το δούμε, [...] για την απελευθέρωση των πολιτών του Ντονμπάς, θα δούμε τους πολίτες του Ντονμπάς να υποδέχονται τα ρωσικά στρατεύματα με χαρά, διότι το Ντονμπάς βομβαρδίζεται από τους Ουκρανούς από το 2014». Κατά τον εν λόγω προσκεκλημένο, δεν πρόκειται για «επιθετικό πόλεμο, αλλά για αμυντικό με σκοπό την ασφάλεια του [ρωσικού] εδάφους και της γύρω περιοχής». Ο εν λόγω προσκεκλημένος πρόσθεσε τα εξής: «[Ο] κίνδυνος είναι η “ΝΑΤΟποίηση” της Ουκρανίας, διότι η συγκεκριμένη επικοινωνιακή εκστρατεία, με σκοπό να καταδειχθεί ότι η Ρωσία είναι ο επιτιθέμενος, καθιστά δυνατή την αποφυγή της διαπραγμάτευσης [...] και τη συνεχή προμήθεια όπλων στην Ουκρανία και, επομένως, ο κίνδυνος κλιμάκωσης και επίθεσης της Ουκρανίας στο έδαφος του Ντονμπάς αυξάνεται [... Ο]ι ανεξάρτητες δημοκρατίες ζήτησαν τη βοήθεια της Ρωσίας.» Ένας άλλος προσκεκλημένος, ο οποίος παρουσιάστηκε ως πολιτικός αναλυτής και ο οποίος παρενέβη κατά τη διάρκεια των εκπομπών που μεταδόθηκαν το ίδιο πρωί, επισήμανε ότι, «παρά τις προτάσεις της Ρωσίας για συνομιλίες [...] παρά τη διπλωματία, ύστερα από οκτώ χρόνια, [...] η μόνη λύση που βρήκε σήμερα η Μόσχα είναι ο πόλεμος». Όπως υπογραμμίζει το Συμβούλιο, από τις ως άνω εκπομπές προκύπτει ότι οι παρεμβαίνοντες στο στούντιο εξέθεσαν τις προκλήσεις των οποίων η Ρωσική Ομοσπονδία ήταν θύμα επί μακρόν και οι οποίες δικαιολογούσαν τη στρατιωτική επίθεση, εξήγησαν δε ότι η έναρξη της σύρραξης έπρεπε να συνδεθεί με τις ενέργειες των χωρών της Δύσης και με τις προβαλλόμενες ουκρανικές προκλήσεις.

- 181 Το απόγευμα της 24ης Φεβρουαρίου 2022, πλείονες προσκεκλημένοι συνέχισαν να παρουσιάζουν τη ρωσική επίθεση ως αμυντική και προληπτική ενέργεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Παρατηρήθηκε επίσης ότι η έναρξη της σύρραξης καταλογίστηκε εκ νέου στις ενέργειες των χωρών της Δύσης και στις ουκρανικές προκλήσεις. Ένας δημοσιογράφος, ο οποίος παρουσιάστηκε ως σύμβουλος σε θέματα στρατηγικών πληροφοριών, ισχυρίστηκε ότι «η Ουκρανία είναι δημιούργημα της Ρωσίας». Κατά τα λεγόμενα παρεμβαίνοντας, ο οποίος παρουσιάστηκε ως πολιτειολόγος με ειδικότητα τις Ηνωμένες Πολιτείες: «[Υ]πάρχουν πολλά εδαφικά ζητήματα στην Ουκρανία, είναι μια χώρα που αντιμετώπισε πολλές δυσχέρειες για να συγκροτηθεί πραγματικά, να δημιουργήσει μια ομοσπονδία, αυτό πρέπει να επισημανθεί, και ακόμη και σήμερα, εάν μνημονεύσουμε την Υπερδνειστερία, το Ντονμπάς ή ακόμη και την Κριμαία, πρόκειται για εδάφη που προσδοκούν να ενταχθούν στη Ρωσική Ομοσπονδία, είτε αυτό μας αρέσει είτε όχι, και η διαδικασία αυτή πρέπει να ληφθεί υπόψη για να κατανοήσουμε όλες τις υποκείμενες διαδικασίες, μεταξύ άλλων τη ρωσική στρατιωτική παρέμβαση.» Κατά τα λεγόμενα άλλου αναλυτή: «[Ε]ίναι σαφές ότι πρόκειται για επιχείρηση με σκοπό να προστατευθούν από κάθε κίνδυνο οι αυτοανακηρυχθείσες δημοκρατίες στο Ντονμπάς και να εμποδιστεί το ουκρανικό κράτος να συνεχίσει στο μέλλον, έναντι των δύο αυτών οντοτήτων, την πολιτική [...], η οποία συνίσταται στον συνεχή βομβαρδισμό τους επί οκτώ χρόνια, πρέπει, επομένως, στην πραγματικότητα, να εξουδετερωθεί η ικανότητα του παρόντος ουκρανικού καθεστώτος να τις βλάψει». Κατά τον συγκεκριμένο αναλυτή, «η απόλυτη προστασία του Ντονμπάς έχει μεγάλη

σημασία, και [όπως] είπε ο πρόεδρος Πούτιν, πρόκειται για την εξουδετέρωση της Ουκρανίας, την οποία η Μόσχα θεωρεί από το 2014 εχθρική οντότητα». Ο αναλυτής πρόσθεσε, αφενός, ότι «υπάρχει βούληση επίλυσης μιας διαφοράς η οποία δεν στάθηκε δυνατόν να διευθετηθεί μέσω διαπραγμάτευσης, σε μεγάλο βαθμό, άλλωστε, εξ αιτίας της Ουκρανίας και των δυτικών χορηγών της [...] και, επομένως, η Ρωσία αποφασίζει να δράσει και να κάνει χρήση της ισχύος της» και, αφετέρου, ότι «στόχος της Ρωσίας είναι μια εδαφική αναδιαμόρφωση η οποία θα λαμβάνει υπόψη την παρουσία σημαντικής ρωσόφωνης μειονότητας». Κατά τα λεγόμενα άλλου προσκεκλημένου, ο οποίος παρουσιάστηκε ως σύμβουλος στρατηγικής ανάλυσης πληροφοριών: «[Π]ολλοί θεωρούν όσα συμβαίνουν επίθεση, εγώ τείνω να τα θεωρώ άμυνα [...] με τις συμφωνίες του 1991, οι Ηνωμένες Πολιτείες δεσμεύθηκαν ότι δεν θα υπάρξει επέκταση του ΝΑΤΟ προς ανατολάς με όσα συμβαίνουν, όμως, σήμερα και ειδικότερα, με τη βούληση της Ουκρανίας να ενταχθεί στο ΝΑΤΟ, παρατηρούμε το αντίθετο.» Κατά τον εν λόγω προσκεκλημένο: «[Ε]άν υπάρχουν αποσχιστικές διαθέσεις οι οποίες μπορούν να βοηθήσουν τη Ρωσία να καταλάβει λίγα εδάφη, σήμερα, η Ρωσία ενεργεί κατά κάποιον τρόπο προληπτικά, προστατεύεται, αυτό δικαιολογεί κάπως όσα βλέπουμε.»

- 182 Κατά τη διάρκεια του πρωινού της 25ης Φεβρουαρίου 2022, προσκεκλημένος μη ευρισκόμενος στο στούντιο, ο οποίος παρουσιάστηκε ως αρχισυντάκτης σερβικού περιοδικού, ισχυρίστηκε ότι η κατάσταση στην Ουκρανία μπορούσε να παραλληλιστεί με εκείνη στη Σερβία πριν από 30 χρόνια. Παρέπεμψε στην «απέλαση 250 000 Σέρβων από την Κροατία», στο γεγονός ότι ο «τότε πρόεδρος Μιλόσεβιτς χαρακτηρίστηκε ως νέος Χίτλερ» και έκανε λόγο για τη «γενοκτονία που [...] προετοίμασε η Κυβέρνηση του Κιέβου με τη στήριξη των Ηνωμένων Πολιτειών, ακόμη και των Βρυξελλών». Κατά τη διάρκεια πάντοτε του ίδιου πρωινού, παρεμβαίνουσα, η οποία παρουσιάστηκε ως επισκέπτρια καθηγήτρια στο κρατικό πανεπιστήμιο της Μόσχας, παρουσίασε, εκ νέου, τη ρωσική επίθεση κατά της Ουκρανίας ως αμυντική και προληπτική ενέργεια. Κατά την εν λόγω παρεμβαίνουσα: «[Σκοπός της επίθεσης αυτής είναι] η αποστρατιωτικοποίηση της Ουκρανίας, διότι η Ουκρανία “στρατιωτικοποιήθηκε υπέρμετρα” κατά το τελευταίο διάστημα από τις χώρες του ΝΑΤΟ, παρότι δεν είναι μέλος του, καθώς και η αποναζιστικοποίηση της χώρας, δεδομένου ότι σε όλες τις δομές, μετά την εξέγερση του “Μαϊντάν” το 2014, έχουν διεισδύσει ομάδες νεοναζί [...] είναι μια χώρα με πρωτόγνωρο επίπεδο διαφθοράς, η οποία διοικείται από το εξωτερικό, είναι εξαιρετικά επικίνδυνο να αφεθεί στην κατάσταση αυτή, για τον πληθυσμό της, για την Ευρώπη, όχι μόνον για τη Ρωσία [...] επομένως, άμεσος στόχος είναι η αποστρατιωτικοποίηση της χώρας και η παροχή στους πληθυσμούς της δυνατότητας, όπως ειπώθηκε, να καθορίσουν την πορεία που θέλουν να ακολουθήσουν και όχι εκείνη που τους έχουν επιβάλει οι διαδοχικές εξεγέρσεις, όπως αυτή του “Μαϊντάν”, από το 2004.» Κατά την εν λόγω προσκεκλημένη: «[Υ]πάρχει εν γένει ζήτημα διακυβέρνησης και ιδεολογικού προσανατολισμού της επίσημης Ουκρανικής Κυβέρνησης [...] αναγνώρισαν ως ήρωες πολέμου τα πρόσωπα που τάχθηκαν με τους ναζί [...] όταν φτάνουμε στο σημείο να δοξάζουμε ως ήρωες ναζί που σφαγίασαν άμαχους πληθυσμούς και που ήταν ενταγμένοι τότε στον γερμανικό στρατό, τίθεται πάντως πολύ σοβαρό πρόβλημα διεθνούς ασφάλειας, δεδομένου ότι η Ουκρανία βρίσκεται εν πάση περιπτώσει προ των πυλών της Έ[νωσης].» Η ίδια προσκεκλημένη ισχυρίστηκε επίσης τα εξής: «[Ε]ίναι σημαντικό να γίνει διάκριση μεταξύ της πολιτικής πτυχής και της νομικής· από πολιτικής απόψεως, όντως, είναι πάντοτε αμφισβητήσιμο, δεδομένου ότι στο πολιτικό πλαίσιο έχουμε να κάνουμε με το δίκαιο του ισχυρότερου, η διεθνής κοινότητα θεωρεί απολύτως θεμιτό να βομβαρδίζεται η πρώην Γιουγκοσλαβία [...], αντιθέτως [...] το γεγονός ότι η Ρωσία επιθυμεί να απελευθερώσει τους πληθυσμούς που τελούν υπό τον ζυγό εξτρεμιστικής κυβέρνησης, θεωρείται κάτι διαφορετικό [...] εάν η διεθνής κοινότητα επιλέγει να υπερασπιστεί το ναζιστικό καθεστώς που βρίσκεται προ των πυλών της, αυτή είναι η επιλογή της, ανήθικη, απάνθρωπη [...]· από νομικής απόψεως, το ζήτημα είναι σε ποιον βαθμό οι περιοχές του Ντονιέτσκ έχουν δικαίωμα ανεξαρτησίας[·] προς τούτο, πρέπει να καταλάβουμε ότι, όντως, αφενός υπάρχει το δικαίωμα του

κράτους να αμυνθεί και να προστατεύσει την εδαφική ακεραιότητά του, αλλά για τον σκοπό αυτό πρέπει να υπάρχει κράτος· το κράτος, όμως, υπάρχει από νομικής απόψεως όταν η νομοθεσία του εφαρμόζεται [...] συνολικά και γενικά με αποτελεσματικό τρόπο στο σύνολο της επικράτειας [...]· μπορούμε, πράγματι, να πούμε ότι το ουκρανικό κράτος υφίσταται; Εάν λάβουμε υπόψη το δημοκρατικό κράτος δικαίου, όπως, εν πάση περιπτώσει, η διεθνής κοινότητα το αναγνωρίζει και το επιβάλλει, θεωρητικά τουλάχιστον, στην περίπτωση αυτή, το ουκρανικό κράτος δεν υφίσταται. Συνεπώς, είναι απολύτως φυσιολογικό το Ντονιέτσκ και το Λουγκάνσκ να ζητούν προστασία [...] είναι φυσιολογικό, από νομικής απόψεως, η Ρωσία να παρέμβει προκειμένου να παράσχει στους πληθυσμούς αυτούς τη δυνατότητα να αποκαταστήσουν ακριβώς το κράτος.» Η προσκεκλημένη πρόσθεσε τα εξής: «[Ε]δαφική ακεραιότητα μπορεί να υπάρχει μόνον στον βαθμό που υφίσταται κράτος, αφ' ης στιγμής δεν υφίσταται κράτος, υπάρχει το δικαίωμα αυτοδιάθεσης των λαών, ισχύει είτε το ένα είτε το άλλο· το ουκρανικό κράτος καταστράφηκε την πρώτη φορά, αντιμετώπισε δυσκολίες το 2004 [...] στη συνέχεια αποτεινώθηκε το 2014 [...]· επομένως, δεν υφίσταται κράτος, από τη στιγμή αυτή, δεν μπορεί να υπάρχει εδαφική ακεραιότητα».

- 183 Το απόγευμα της 25ης Φεβρουαρίου 2022, προσκεκλημένος, ο οποίος παρουσιάστηκε ως ειδικός στη γεωπολιτική και διδάσκων στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης (Ελβετία), δήλωσε τα εξής: «Πρόκειται για αστυνομική επιχείρηση [...] και, επομένως, οι Ρώσοι επιχειρούν, κατά κάποιον τρόπο, να βάλουν τάξη και υπό την έννοια αυτή η κατάσταση διαφέρει σε μεγάλο βαθμό από μια καθαυτό εισβολή[... Πρέπει να εξετάσουμε] το ενδεχόμενο εκ νέου καθορισμού των συνόρων, σε σχέση με εκείνον ο οποίος έγινε μετά την κατάρρευση της ΕΣΣΔ». Οι δηλώσεις αυτές δεν προκάλεσαν κανένα σχόλιο ή άλλη αντίδραση εκ μέρους της δημοσιογράφου που παρουσίαζε το δελτίο ειδήσεων. Άλλος προσκεκλημένος, ο οποίος παρουσιάστηκε ως ειδικός σε θέματα γεωστρατηγικής, δήλωσε μεταξύ άλλων τα εξής: «[Σ]τόχος της αμερικανικής στρατηγικής είναι να περικυκλώσει τη Ρωσία και τελικώς να την εξαφανίσει. Τα κατάφερε σχεδόν την εποχή του Γέλτσιν, αλλά στη συνέχεια η Ρωσία ανορθώθηκε». Ο προσκεκλημένος ολοκλήρωσε την παρέμβασή του λέγοντας ότι, για τη Ρωσία, η Ουκρανία είναι «χώρα στρατηγικής σημασίας η οποία δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να προσχωρήσει στο ΝΑΤΟ, δηλαδή σε εχθρικό οργανισμό[, και ότι, ε]πομένως, όσα συμβαίνουν είναι φυσιολογικά, οι δηλώσεις της εκπροσώπου του Κρεμλίνου είναι απολύτως θεμιτές.»
- 184 Το απόγευμα της 26ης Φεβρουαρίου 2022 προσκεκλημένος δημοσιογράφος ισχυρίστηκε ότι στη Γαλλία επικρατεί «ρωσοφοβικό» κλίμα και παρουσίασε τη Ρωσική Ομοσπονδία ως παράγοντα ανοικτό στις διαπραγματεύσεις, επισημαίνοντας ότι η Ρωσική Ομοσπονδία έχει, εδώ και χρόνια, προτείνει τη διεξαγωγή συζητήσεων σχετικά με τη θέσπιση αποστρατιωτικοποιημένης ουδέτερης ζώνης στην Ουκρανία. Οι προσκεκλημένοι στο στούντιο επέμειναν στη θέση των ευρωπαϊκών χωρών και στην κατάσταση στο Ντονμπάς για να εξηγήσουν τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας.
- 185 Τέλος, την Κυριακή 27 Φεβρουαρίου 2022 πλείονες προσκεκλημένοι συνέχισαν να παρουσιάζουν τη στρατιωτική επίθεση ως θεμιτή παρέμβαση με στόχο την προστασία των αυτοανακηρυχθεισών δημοκρατιών του Ντονμπάς και την αντίδραση σε δυτική απειλή, αναφέροντας μεταξύ άλλων τη χειραγώγηση εκ μέρους των Ηνωμένων Πολιτειών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσική Ομοσπονδία. Ειδικότερα, κατά τη διάρκεια του πρωινού προγράμματος, ειδικός απεσταλμένος στο Ντονμπάς (στο πλαίσιο, δεξιά της εικόνας του, αναγραφόταν «Ντονιέτσκ. Δημοκρατία του Ντονιέτσκ»), επισήμανε, μεταξύ άλλων, ότι «οι τοπικές αρχές ανησυχούν μήπως οι ουκρανικές δυνάμεις θέσουν ως στόχο τις αποθήκες πετρελαίου, όπως συνέβη στην περιοχή του Λουγκάνσκ». Το απόγευμα, προσκεκλημένος δημοσιογράφος, ο οποίος παρουσιάστηκε ως σύμβουλος στρατηγικής ανάλυσης πληροφοριών, παρών στο στούντιο, ερωτηθείς από τη δημοσιογράφο, ισχυρίστηκε τα ακόλουθα: «[Δ]εν

υπάρχουν άλλες εναλλακτικές δυνατότητες στον διάλογο, ιδίως επειδή, μολονότι θεωρείται επίθεση, παράνομη ενέργεια, η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, μπορεί επίσης αντιθέτως να περιβάλλεται από κάποια νομιμότητα, δεδομένου ότι η Ρωσία μπορεί να δικαιολογήσει την παρέμβαση αυτή επικαλούμενη την έκκληση των πληθυσμών οι οποίοι ζουν στο Ντονμπάς και οι οποίοι είναι ρωσόφωνοι». Το ίδιο απόγευμα μεταδόθηκε μονόπλευρο ρεπορτάζ σχετικά με την κατάσταση στο Ντονμπάς, το οποίο είχε πραγματοποιηθεί πριν από την επίθεση κατά της Ουκρανίας, κατ' ουσίαν ως επιβεβαίωση και μόνον των φιλορωσικών αισθημάτων που επικρατούν στις αυτοανακηρυχθείσες δημοκρατίες του Ντονμπάς. Στο ρεπορτάζ η Ουκρανία παρουσιάζεται σχεδόν αποκλειστικά ως επιτιθέμενο κράτος, ως μόνη υπεύθυνη για τους βομβαρδισμούς του Ντονμπάς, τόσο με τις μαρτυρίες των ερωτηθέντων κατοίκων όσο και με τη μαρτυρία της μόνης δημοσιογράφου που παρεμβαίνει στο ρεπορτάζ. Η άποψη των ουκρανικών αρχών ουδόλως μνημονεύεται, όπως δεν μνημονεύονται και οι διαφωνίες σε διεθνές επίπεδο σχετικά με το ζήτημα της ταυτότητας των δυνάμεων που βομβάρδισαν το Ντονμπάς.

- 186 Επομένως, βάσει των αποδεικτικών στοιχείων που εξετάστηκαν στις σκέψεις 180 έως 185 ανωτέρω, το Συμβούλιο μπορούσε βασίμως να θεωρήσει ότι η προσφεύγουσα μετέδιδε προγράμματα στα οποία τα σχετικά με τη στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας γεγονότα παρουσιάζονταν κατά τρόπο που τασσόταν υπέρ της εν λόγω επίθεσης και του τρόπου αφήγησης των εν λόγω γεγονότων από τους πολιτικούς υπευθύνους της Ρωσικής Ομοσπονδίας, μεταξύ άλλων όσον αφορά την ύπαρξη επικείμενων απειλών επίθεσης εκ μέρους της Ουκρανίας και του ΝΑΤΟ (βλ. σκέψεις 180 έως 182 ανωτέρω), χρησιμοποιώντας όρους παρεμφερείς, ακόμη και ταυτόσημους, με εκείνους που χρησιμοποιούσαν τα όργανα της Ρωσικής Κυβέρνησης, όπως οι αναφορές σε «ειδική στρατιωτική επιχείρηση», σε «αστυνομική επιχείρηση» ή σε «αμυντική και προληπτική ενέργεια της Ρωσικής Ομοσπονδίας», και όχι σε «πόλεμο» (βλ. σκέψεις 178, 180 και 181 ανωτέρω).
- 187 Ειδικότερα, από τις σκέψεις 180 έως 185 ανωτέρω προκύπτει ότι, στις εκπομπές της προσφεύγουσας, μεταδόθηκαν κυρίως οι απόψεις εξωτερικών σχολιαστών, προσκεκλημένων από τη σύνταξη του σταθμού, που γνώριζε τον προσανατολισμό τους, οι οποίοι έτειναν να δικαιολογούν τη στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας και των οποίων οι δηλώσεις δεν προκάλεσαν, παρά μόνον σπανίως, την αντίδραση των παρουσιαστών στο στούντιο. Μολονότι, ενίοτε, οι απόψεις τους αντισταθμίστηκαν από διαφορετικές απόψεις τις οποίες διατύπωσαν άλλοι παρεμβαίνοντες, τούτο δεν αρκεί, εντούτοις, για την αποκατάσταση της ισορροπίας όσον αφορά θέσεις οι οποίες τάσσονταν σε μεγάλο βαθμό υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Συναφώς, υπενθυμίζεται εξάλλου ότι, κατά το ΕΔΔΑ, στο μέτρο που έχει την εξουσία να χαράσσει τη συντακτική γραμμή, ο εκδότης συμμερίζεται εμμέσως «τα καθήκοντα και τις ευθύνες» που αναλαμβάνουν οι συντάκτες και δημοσιογράφοι κατά τη συλλογή και τη μετάδοση πληροφοριών στο κοινό, ο δε ρόλος αυτός αποκτά αυξημένη σημασία σε καταστάσεις συγκρούσεων και εντάσεων [πρβλ. απόφαση του ΕΔΔΑ της 8ης Ιουλίου 1999, Sürek κατά Τουρκίας (αριθ. 1), CE:ECHR:1999:0708JUD002668295, § 63].
- 188 Επομένως, ορθώς θεώρησε το Συμβούλιο ότι τα διάφορα προμνησθέντα αποδεικτικά στοιχεία συνιστούσαν δέσμη αρκούντως συγκεκριμένων, ακριβών και συγκλινουσών ενδείξεων ικανών να καταδείξουν, αφενός, ότι η προσφεύγουσα υποστήριζε ενεργά, πριν από τη λήψη των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, την αποσταθεροποιητική και επιθετική πολιτική της Ρωσικής Ομοσπονδίας έναντι της Ουκρανίας, η οποία κατέληξε τελικώς σε ευρεία στρατιωτική επίθεση, και, αφετέρου, ότι η προσφεύγουσα είχε, μεταξύ άλλων, μεταδώσει πληροφορίες οι οποίες δικαιολογούσαν τη στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας και οι οποίες μπορούσαν να συνιστούν σημαντική και άμεση απειλή για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Ένωσης.

- 189 Το ανωτέρω συμπέρασμα δεν αναιρείται από τα έγγραφα και τα αρχεία βίντεο που η προσφεύγουσα κατέθεσε στον φάκελο της υπόθεσης. Χωρίς να απαιτείται να εξεταστεί το παραδεκτό των στοιχείων αυτών, το οποίο αμφισβητεί το Συμβούλιο, προβάλλοντας παράβαση του άρθρου 76, στοιχείο δ', του Κανονισμού Διαδικασίας, καθόσον η προσφεύγουσα παρέπεμπε, κατά το Συμβούλιο, κάθε φορά, με γενικό τρόπο στα παραρτήματα του υπομνήματος απαντήσεως, επισημαίνεται ότι πρόκειται συχνά για αποσπασματικές ενότητες τηλεοπτικών πλάνων, οι οποίες πολύ σπανίως απηχούν την πραγματικότητα μιας ένοπλης σύρραξης, δεν εντάσσονται κατ' ανάγκην στο συγκεκριμένο πλαίσιο ή μεταδίδονται ενίοτε σε χρόνο διαφορετικό από εκείνον στον οποίο μεταδόθηκαν οι δηλώσεις που υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 180 έως 185 ανωτέρω. Τέτοιες ενότητες δεν μπορούν, αφ' εαυτών, να καταδείξουν συνολικά ισορροπημένη μεταχείριση, από την προσφεύγουσα, των πληροφοριών σχετικά με τον εν εξελίξει πόλεμο (βλ. σκέψη 187 ανωτέρω), τηρουμένων των αρχών περί «καθηκόντων και ευθυνών» των οπτικοακουστικών μέσων ενημέρωσης, όπως διατυπώθηκαν από το ΕΔΔΑ με τη νομολογία του που υπομνήσθηκε στις σκέψεις 136 έως 140 ανωτέρω. Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι μεταχειρίστηκε ορισμένες πληροφορίες και χρησιμοποίησε ορισμένους όρους με τον ίδιο τρόπο με άλλα μέσα ενημέρωσης, τα στοιχεία που προσκόμισε προς στήριξη του εν λόγω επιχειρήματος δεν καθιστούν δυνατό να αποδειχθεί ότι τα μέσα ενημέρωσης που μνημονεύει μετέδωσαν συστηματικά περιεχόμενο όπως το προπαρατεθέν στις σκέψεις 180 έως 185 ανωτέρω.
- 190 Εξάλλου, από ορισμένα από τα σχετικά βίντεο προκύπτει ότι, κατά τη μετάδοση των εικόνων που αφορούσαν τις περιοχές του Ντονιέτσκ και του Λουγκάνσκ, στο διάστημα από τις 24 έως τις 27 Φεβρουαρίου 2022, στα ενημερωτικά πλαίσια αναγράφονταν οι φράσεις «Ντονιέτσκ. Δημοκρατία του Ντονιέτσκ» και «Λουγκάνσκ. Δημοκρατία του Λουγκάνσκ». Αρκεί, όμως, να επισημανθεί ότι η ονομασία των εν λόγω εδαφών, που αποτελούν μέρος της Ουκρανίας, ως ανεξάρτητων «δημοκρατιών» χρησιμοποιείται από τη Ρωσική Ομοσπονδία, η οποία, εξάλλου, αναγνώρισε την κυριαρχία και την ανεξαρτησία τους (βλ. σκέψη 10 ανωτέρω), τούτο δε επιβεβαιώνει τον μεροληπτικό χαρακτήρα της πληροφόρησης η οποία απηχεί την προερχόμενη από τη Ρωσική Ομοσπονδία προπαγάνδα.
- 191 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών θεωρώντας ότι η προσφεύγουσα είναι μέσο ενημέρωσης το οποίο τελεί, κατ' ουσίαν, υπό τον μόνιμο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας και ότι μετέδιδε με τα προγράμματά της συνεχείς και συγκλίνουσες δηλώσεις, με στόχο την κοινωνία των πολιτών της Ένωσης, για να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει την επίθεση που εξαπέλυσε η Ρωσική Ομοσπονδία κατά της Ουκρανίας κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Η προσφεύγουσα δεν απέδειξε επίσης ότι το Συμβούλιο υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως χαρακτηρίζοντας τις προμνησθείσες δηλώσεις ως προπαγανδιστικές ενέργειες υπέρ της εν λόγω επίθεσης, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 7 των προσβαλλόμενων πράξεων.
- *Επί της καταλληλότητας των περιορισμών*
- 192 Πρέπει να εξακριβωθεί αν τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα είναι κατάλληλα για την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση.
- 193 Συναφώς, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, λαμβανομένης υπόψη της ευρείας διακριτικής ευχέρειας που διαθέτει σχετικώς (βλ. σκέψη 52 ανωτέρω), το Συμβούλιο μπορούσε βασίμως να θεωρήσει ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα, τα οποία αφορούν μέσα ενημέρωσης ελεγχόμενα από τη Ρωσική Ομοσπονδία και επιδιδόμενα σε προπαγανδιστικές ενέργειες υπέρ της στρατιωτικής εισβολής

της στην Ουκρανία, μπορούσαν να προστατεύσουν τη δημόσια τάξη και ασφάλεια της Ένωσης και να διαφυλάξουν την ακεραιότητα του δημοκρατικού διαλόγου εντός της ευρωπαϊκής κοινωνίας, την ειρήνη και τη διεθνή ασφάλεια.

- 194 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι η προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης του περιεχομένου της προσφεύγουσας, ως μέτρο που εντάσσεται στο πλαίσιο ταχείας, ενιαίας, σταδιακής και συντονισμένης αντίδρασης η οποία τέθηκε σε εφαρμογή μέσω της λήψης σειράς περιοριστικών μέτρων, συνιστά επίσης κατάλληλο μέτρο για την επίτευξη του σκοπού της άσκησης μέγιστης πίεσης στις ρωσικές αρχές, προκειμένου να παύσουν τις ενέργειες και τις πολιτικές τους που αποσταθεροποιούν την Ουκρανία, καθώς και τη στρατιωτική επίθεση κατά της συγκεκριμένης χώρας (βλ. σκέψη 163 ανωτέρω).
- 195 Επομένως, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα είναι κατάλληλα για την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση.

– *Επί της αναγκαιότητας των περιορισμών*

- 196 Πρέπει να εξακριβωθεί αν άλλα λιγότερο επαχθή μέτρα μπορούσαν να καταστήσουν δυνατή την επίτευξη των σκοπών γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση.
- 197 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, λαμβανομένης υπόψη της φύσης της προσφεύγουσας ως τηλεοπτικού σταθμού συνεχούς ενημέρωσης, άλλα και λιγότερο επαχθή περιοριστικά μέτρα, όπως η απαγόρευση μετάδοσης σε ορισμένες χώρες της Ένωσης ή απαγόρευση περιορισμένη σε ορισμένους τρόπους μετάδοσης των προγραμμάτων, καθώς και ο περιορισμός ορισμένων ειδών περιεχομένου, ή ακόμη η επιβολή υποχρέωσης χρήσης ειδικού πλαισίου στη μεταδιδόμενη εικόνα ή ακόμη και προειδοποίησης, δεν καθιστούν δυνατή την εξίσου αποτελεσματική επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται με τις προσβαλλόμενες πράξεις, ήτοι την παύση των άμεσων απειλών κατά της δημόσιας τάξης και ασφάλειας της Ένωσης και την άσκηση μέγιστης πίεσης στις ρωσικές αρχές προκειμένου να τερματίσουν τη στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας (πρβλ., και κατ' αναλογία, απόφαση της 15ης Ιουνίου 2017, Kiselev κατά Συμβουλίου, T-262/15, EU:T:2017:392, σκέψη 85 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία). Όπως ορθώς παρατήρησαν το Συμβούλιο και ορισμένοι παρεμβαίνοντες, άλλα μέτρα δεν θα είχαν επιτύχει το ίδιο αποτέλεσμα, δεδομένου ότι ορισμένα εξ αυτών, όπως η απαγόρευση μετάδοσης ορισμένου περιεχομένου, στην περίπτωση τηλεοπτικού σταθμού συνεχούς ενημέρωσης, θα ήταν αδύνατον να τεθούν πρακτικά σε εφαρμογή, ενώ άλλα, όπως η επιβολή υποχρέωσης χρήσης ειδικού πλαισίου ή ακόμη και προειδοποίησης, θα είχαν περιορισμένη αποτελεσματικότητα.
- 198 Ειδικότερα, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα, αφενός, εντάσσονται σε έκτακτο πλαίσιο κατεπείγοντος χαρακτήρα (βλ. σκέψεις 9 έως 18 ανωτέρω), το οποίο καθορίζεται, μεταξύ άλλων, από την εντατικοποίηση της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, και, αφετέρου, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος σειράς μέτρων πρωτόγνωρης εμβέλειας, τα οποία έλαβε το Συμβούλιο στο διάστημα από την τελευταία εβδομάδα του Φεβρουαρίου έως τις αρχές του Μαρτίου του 2022, προκειμένου να αντιμετωπίσει, με τα ειρηνικά μέσα που η Ένωση διέθετε, τη στρατιωτική επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, να αποθαρρύνει τη Ρωσική Ομοσπονδία να συνεχίσει την εν λόγω επίθεση και να προστατεύσει τοιούτοτρόπως τα σύνορα της Ένωσης. Στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής ταχείας, ενιαίας, σταδιακής και συντονισμένης αντίδρασης που έθεσε σε εφαρμογή η Ένωση, η λήψη των ανωτέρω μέτρων, καθόσον ανταποκρίνονται πράγματι σε σκοπούς γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζει η Ένωση (βλ. σκέψεις 160 έως 165 ανωτέρω), μπορεί να θεωρηθεί αναγκαία.

199 Επιπλέον, όπως το Συμβούλιο και ορισμένοι παρεμβαίνοντες, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι πρώτες ημέρες εντατικής δημοσιογραφικής κάλυψης της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας συνιστούσαν πιθανώς τον κρίσιμο χρόνο κατά τον οποίο οι ενέργειες μέσου ενημέρωσης, όπως της προσφεύγουσας, μπορούσαν να ενταθούν και να ασκήσουν σημαντική επιζήμια επιρροή στην κοινή γνώμη της Ένωσης, μέσω των ενεργειών στρέβλωσης και εχθρικής επιρροής της προσφεύγουσας, λαμβανομένου υπόψη του περιεχομένου των προμνημονευθεισών εκπομπών που μετέδιδε, με στόχο να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει την επίθεση της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας. Στο πλαίσιο αυτό, ορθώς το Συμβούλιο θεώρησε ότι ήταν αναγκαίο για την Ένωση να παρέμβει από τις πρώτες ημέρες έναρξης της εν λόγω επίθεσης, απαγορεύοντας, μεταξύ άλλων, τη μετάδοση περιεχομένου της προσφεύγουσας, με σκοπό την προσωρινή αναστολή λειτουργίας εντός της Ένωσης ενός φορέα προπαγάνδας υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας.

200 Συνεπώς, το Συμβούλιο δεν υπέπεσε σε πλάνη εκτιμήσεως θεωρώντας ότι λιγότερο επαχθή μέτρα δεν θα είχαν καταστήσει δυνατή την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών.

– *Επί της σταθμίσεως των συμφερόντων*

201 Όσον αφορά τον αυστηρά αναλογικό χαρακτήρα των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, η στάθμιση των διακυβευόμενων συμφερόντων καταδεικνύει ότι τα μειονεκτήματα που συνεπάγεται η προσωρινή απαγόρευση μετάδοσης περιεχομένου δεν είναι δυσανάλογα προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς, οι οποίοι αντιστοιχούν εξάλλου σε σκοπούς γενικού συμφέροντος (βλ. σκέψεις 160 έως 165 ανωτέρω).

202 Συγκεκριμένα, η σημασία των σκοπών που επιδιώκονται με τις προσβαλλόμενες πράξεις, ήτοι, αφενός, η παύση συνεχούς και συντονισμένης προπαγανδιστικής δραστηριότητας υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας με στόχο την κοινωνία των πολιτών στην Ένωση και τις γειτονικές χώρες, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο του σκοπού της διαφύλαξης των αξιών της Ένωσης, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της δημοσίας τάξεώς της, και, αφετέρου, η προστασία της εδαφικής ακεραιότητας, της κυριαρχίας και της ανεξαρτησίας της Ουκρανίας, καθώς και η προώθηση ειρηνικής επίλυσης της κρίσης στη συγκεκριμένη χώρα, οι οποίες πράξεις εντάσσονται στο πλαίσιο του ευρύτερου σκοπού της διατήρησης της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας, σύμφωνα με τους σκοπούς της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης που μνημονεύονται στην παράγραφο 21, παράγραφος 2, στοιχεία α' και γ', ΣΕΕ, δύναται να κατισχύσει των αρνητικών συνεπειών, ακόμη και σημαντικών, που έχουν τα μέτρα για ορισμένους φορείς (πρβλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψεις 149 και 150 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

203 Όπως υποστηρίζει το Συμβούλιο, η σημασία του σκοπού της διατήρησης της ειρήνης και της διεθνούς ασφάλειας επιβεβαιώνεται, εξάλλου, από το γεγονός ότι άλλα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και άλλοι πολυμερείς διεθνείς οργανισμοί έχουν εκδώσει, από τις 24 Φεβρουαρίου 2022, ημέρα έναρξης της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας, πλείονες δηλώσεις, αποφάσεις και θέσεις και έχουν λάβει πλείονα μέτρα με τους ίδιους σκοπούς με εκείνους της Ένωσης (βλ. σκέψεις 15, 16, 18 και 20 ανωτέρω).

204 Η σπουδαιότητα αυτή, άλλωστε, επιβεβαιώθηκε εκ των υστέρων με την υιοθέτηση των προσβαλλόμενων πράξεων από τους εν λόγω οργανισμούς. Τούτο έπραξαν, μεταξύ άλλων, η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, όπως προκύπτει από τη σκέψη 165 ανωτέρω, καθώς και το Διεθνές Δικαστήριο (ΔΔ). Συγκεκριμένα, με διάταξη της 16ης Μαρτίου 2022, στην υπόθεση «Ισχυρισμοί περί γενοκτονίας βάσει της Σύμβασης για την πρόληψη και καταστολή του

εγκλήματος της γενοκτονίας (Ουκρανία κατά Ρωσικής Ομοσπονδίας)», το ΔΔ εκτίμησε ότι η Ουκρανία έχει εύλογο δικαίωμα να μην υφίσταται στρατιωτικές επιχειρήσεις εκ μέρους της Ρωσικής Ομοσπονδίας με σκοπό την πρόληψη και την τιμωρία εικαζόμενης γενοκτονίας στο έδαφος της Ουκρανίας, αποφάσισε δε, ως συντηρητικό μέτρο, μεταξύ άλλων, ότι η Ρωσική Ομοσπονδία πρέπει να αναστείλει αμέσως τις στρατιωτικές επιχειρήσεις που ξεκίνησε στις 24 Φεβρουαρίου 2022 στο έδαφος της Ουκρανίας και πρέπει να διασφαλίσει ότι καμία από τις στρατιωτικές μονάδες ή τις άτακτες ένοπλες δυνάμεις που ενδέχεται να δρουν υπό την καθοδήγησή της ή να τυγχάνουν της στήριξής της, καθώς και κανένας οργανισμός ή πρόσωπο που μπορεί να τελεί υπό τον έλεγχο ή την καθοδήγησή της, δεν τελεί πράξεις που τείνουν στη συνέχιση των προμνησθεισών στρατιωτικών επιχειρήσεων.

- 205 Όσον αφορά τη διαφύλαξη των αξιών της Ένωσης, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ασφάλειας και της ακεραιότητάς της, ήταν επίσης πρωταρχικής σημασίας για την Ένωση να αναστείλει προσωρινά την προπαγανδιστική δραστηριότητα της προσφεύγουσας, η οποία είχε ως σκοπό τη στήριξη της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας από τις πρώτες ημέρες της έναρξής της.
- 206 Για τους ανωτέρω λόγους, δεδομένου ότι η άσκηση της ελευθερίας έκφρασης συνεπάγεται καθήκοντα και ευθύνες, τα οποία είναι ακόμη πιο σημαντικά όσον αφορά τα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης (βλ. σκέψεις 136 έως 138 ανωτέρω), όπως η προσφεύγουσα, δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι η μεταχείριση της επίμαχης πληροφόρησης, η οποία περιλαμβάνει προπαγανδιστικές δραστηριότητες για τη δικαιολόγηση και την υποστήριξη της παράνομης, απρόκλητης και αδικαιολόγητης στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, μπορεί να συνεπάγεται την ενισχυμένη προστασία που αναγνωρίζει το άρθρο 11 του Χάρτη στην ελευθερία του Τύπου (πρβλ., κατ' αναλογίαν, απόφαση του ΕΔΔΑ της 5ης Απριλίου 2022, NIT S.R.L. κατά Δημοκρατίας της Μολδαβίας, CE:ECHR:2022:0405JUD002847012, § 215), ιδίως όταν την προστασία αυτή επικαλείται φορέας πληροφόρησης ο οποίος τελεί κατ' ουσίαν υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του επιτιθέμενου κράτους, όπως συμβαίνει εν προκειμένω (βλ. σκέψεις 172 έως 174 ανωτέρω).
- 207 Εξάλλου, επισημαίνεται ότι στον τομέα των θεμελιωδών δικαιωμάτων, τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των γενικών αρχών του δικαίου των οποίων την τήρηση διασφαλίζει, ο δικαστής της Ένωσης έχει κρίνει, μεταξύ άλλων, ότι οι διεθνείς συμβάσεις οι οποίες αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου και στις οποίες συνέπραξαν και προσχώρησαν τα κράτη μέλη παρέχουν επίσης ενδείξεις που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο του δικαίου της Ένωσης (απόφαση της 14ης Μαΐου 1974, Nold κατά Επιτροπής, 4/73, EU:C:1974:51, σκέψη 13), μεταξύ άλλων για την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου 11 του Χάρτη.
- 208 Από την άποψη αυτή, όπως ορθώς υπογράμμισαν κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση το Συμβούλιο, το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος, πρέπει να ληφθεί υπόψη το διεθνές σύμφωνο για τα αστικά και πολιτικά δικαιώματα, το οποίο ενέκρινε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 16 Δεκεμβρίου 1966, στο οποίο είναι συμβαλλόμενα μέρη όχι μόνον τα κράτη μέλη, αλλά και η Ρωσική Ομοσπονδία, και το οποίο καταλέγεται μεταξύ των διεθνών νομοθετημάτων περί προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου τα οποία ο δικαστής της Ένωσης λαμβάνει υπόψη για την εφαρμογή των γενικών αρχών του δικαίου της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 27ης Ιουνίου 2006, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, C-540/03, EU:C:2006:429, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 209 Το άρθρο 20, παράγραφος 1, του εν λόγω συμφώνου ορίζει, όμως, ότι «[κ]άθε προπαγάνδα υπέρ του πολέμου απαγορεύεται από το νόμο». Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο παρατηρεί ότι το γεγονός ότι η απαγόρευση της «προπαγάνδας υπέρ του πολέμου» κατοχυρώνεται σε αυτοτελή παράγραφο σε σχέση με την απαγόρευση «[κ]άθε επίκληση[ς] εθνικού, φυλετικού ή θρησκευτικού μίσους, που αποτελεί υποκίνηση διακρίσεων, εχθρότητας ή βίας», κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, έχει την έννοια ότι στην «προπαγάνδα υπέρ του πολέμου» αποδίδεται εξαιρετική σοβαρότητα.
- 210 Εν προκειμένω, αφενός, επισημαίνεται ότι η προπαγανδιστική δραστηριότητα της προσφεύγουσας ασκείται στο πλαίσιο εν εξελίξει πολέμου, προκληθέντος από πράξη κράτους την οποία η διεθνής κοινότητα χαρακτηρίζει ως «επίθεση» (βλ., μεταξύ άλλων, σκέψεις 15, 165 και 204 ανωτέρω), κατά παράβαση της απαγόρευσης χρήσης βίας που προβλέπεται στο άρθρο 2, παράγραφος 4, του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, με το ψήφισμα 110 (II), που επαναβεβαιώθηκε με το ψήφισμα 381 (V), η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών καταδίκασε «κάθε προπαγάνδα, ανεξαρτήτως της χώρας στην οποία διεξάγεται, η οποία προορίζεται ή είναι ικανή να προκαλέσει ή να ενθαρρύνει οποιαδήποτε απειλή κατά της ειρήνης, διατάραξη της ειρήνης ή οποιαδήποτε πράξη επίθεσης». Εξάλλου, επισημαίνεται ότι το εύρος της απαγόρευσης που επιβάλλεται με το άρθρο 20, παράγραφος 1, του προμνησθέντος συμφώνου, το οποίο μνημονεύει «κάθε» πολεμική προπαγάνδα, καταλαμβάνει όχι μόνον την παρότρυνση σε μελλοντικό πόλεμο, αλλά και τις συνεχείς, επαναλαμβανόμενες και συντονισμένες δηλώσεις υπέρ εν εξελίξει πολέμου, που παραβιάζει το διεθνές δίκαιο, ιδίως σε περίπτωση κατά την οποία οι εν λόγω δηλώσεις προέρχονται από μέσο ενημέρωσης το οποίο ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από το επιτιθέμενο κράτος.
- 211 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της κατά το διάστημα που προηγήθηκε της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας, ιδίως δε τις ημέρες αμέσως μετά την εν λόγω επίθεση, η προσφεύγουσα προέβη σε συστηματική διάδοση «επιλεκτικών» πληροφοριών, περιλαμβανομένων προδήλως ψευδών ή παραπλανητικών, η οποία καταδεικνύει πρόδηλη έλλειψη ισορροπίας στην παρουσίαση των διαφόρων αντικρουόμενων απόψεων, με συγκεκριμένο σκοπό να δικαιολογήσει και να υποστηρίξει την εν λόγω επίθεση.
- 212 Υπό τις συνθήκες αυτές, ορθώς το Συμβούλιο έκρινε αναγκαίο να προλάβει, τηρουμένου του άρθρου 11 του Χάρτη, μορφές έκφρασης που αποσκοπούσαν στη δικαιολόγηση και στην υποστήριξη πράξης στρατιωτικής επίθεσης τελεσθείσας κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.
- 213 Οι ανωτέρω παρατηρήσεις αρκούν, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προμνημονευθεισών περιστάσεων και, ειδικότερα, του έκτακτου πλαισίου της υπό κρίση υπόθεσης, προκειμένου να διαπιστωθεί ότι οι περιορισμοί τους οποίους ενδέχεται να συνεπάγονται τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα για την ελευθερία έκφρασης της προσφεύγουσας έχουν αναλογικό χαρακτήρα προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς, καθόσον είναι κατάλληλοι και αναγκαίοι.
- 214 Όσον αφορά το επιχείρημα το οποίο προβάλλει παρεμπιπτόντως η προσφεύγουσα σχετικά με την ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης θεωρούμενη υπό παθητική οπτική γωνία, κατά την έννοια του άρθρου 11 του Χάρτη, ήτοι το δικαίωμα του κοινού να λαμβάνει πληροφορίες, ανεξαρτήτως αν η προσφεύγουσα έχει έννομο συμφέρον να το επικαλεστεί, αρκεί η διαπίστωση ότι, εάν η παρέμβαση στο δικαίωμα μετάδοσης των προγραμμάτων που συνεπάγονται τη στήριξη επιθετικής πράξης είναι δικαιολογημένη και αναλογική (βλ. σκέψεις 149 έως 191 ανωτέρω), τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο όσον αφορά τον περιορισμό του δικαιώματος του κοινού να λαμβάνει τέτοια προγράμματα.

215 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της επιχειρηματικής ελευθερίας

- 216 Κατά την προσφεύγουσα, οι προσβαλλόμενες πράξεις παραβιάζουν την επιχειρηματική ελευθερία, η οποία προστατεύεται από το άρθρο 16 του Χάρτη. Συγκεκριμένα, κάθε περιορισμός της ελευθερίας των μέσων ενημέρωσης επηρεάζει, κατ' αυτήν, αυτομάτως, την επιχειρηματική ελευθερία. Τούτο είναι ιδιαίτερος αληθής εν προκειμένω, δεδομένου ότι η γενική και απόλυτη απαγόρευση μετάδοσης που επιβάλλεται με τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα εμποδίζει, κατ' ουσίαν, τους δημοσιογράφους και τους υπαλλήλους της προσφεύγουσας να συνεχίσουν τις δραστηριότητές τους, με αποτέλεσμα η προσφεύγουσα να διατρέχει συγκεκριμένο κίνδυνο να τεθεί σύντομα υπό εκκαθάριση.
- 217 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από το Βασίλειο του Βελγίου, τη Δημοκρατία της Εσθονίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Λεττονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, την Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 218 Κατά το άρθρο 16 του Χάρτη, «[η] επιχειρηματική ελευθερία αναγνωρίζεται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και τις εθνικές νομοθεσίες και πρακτικές».
- 219 Εν προκειμένω, δεν χωρεί αμφιβολία ότι τα περιοριστικά μέτρα που επιβάλλονται με τις προσβαλλόμενες πράξεις συνεπάγονται περιορισμούς στην άσκηση της επιχειρηματικής ελευθερίας της προσφεύγουσας.
- 220 Εντούτοις, η εν λόγω ελευθερία, όπως και τα λοιπά θεμελιώδη δικαιώματα, δεν συνιστά απόλυτο προνόμιο, η δε άσκησή της μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς που δικαιολογούνται από σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκει η Ένωση, υπό την προϋπόθεση ότι οι περιορισμοί αυτοί ανταποκρίνονται πράγματι σε επιδιωκόμενους σκοπούς γενικού συμφέροντος και δεν συνιστούν, σε σχέση προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δυσανάλογη και ανεπίτρεπτη επέμβαση που να θίγει την ίδια την υπόσταση των ως άνω κατοχυρωμένων δικαιωμάτων (βλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψη 148 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 221 Εξάλλου, τα περιοριστικά μέτρα συνεπάγονται, εξ ορισμού, αποτελέσματα που θίγουν, μεταξύ άλλων, την ελεύθερη άσκηση των επαγγελματικών δραστηριοτήτων, προξενώντας έτσι ζημία σε πρόσωπα τα οποία δεν φέρουν καμία ευθύνη για την κατάσταση η οποία οδήγησε στην επιβολή των κυρώσεων. Αυτό το αποτέλεσμα έχουν, κατά μείζονα λόγο, τα στοχευμένα περιοριστικά μέτρα για τις οντότητες τις οποίες αφορούν (πρβλ. απόφαση της 28ης Μαρτίου 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, σκέψη 149 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 222 Όπως υπομνήσθηκε στη σκέψη 145 ανωτέρω, προκειμένου να συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης, πράξη θίγουσα την ελευθερία της επιχειρηματικής δραστηριότητας πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: να προβλέπεται από τον νόμο, να σέβεται το ουσιώδες περιεχόμενο της εν λόγω ελευθερίας, να εξυπηρετεί σκοπό γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από την Ένωση και να μη στερείται αναλογικού χαρακτήρα (πρβλ. απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, VTB Bank κατά Συμβουλίου, T-734/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:542, σκέψη 140 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 223 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι ως άνω προϋποθέσεις πληρούνται εν προκειμένω.
- 224 Κατά πρώτον, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα «προβλέπονται από τον νόμο», καθόσον θεσπίζονται με πράξεις που έχουν, μεταξύ άλλων, γενική ισχύ και διαθέτουν σαφή νομική βάση στο δίκαιο της Ένωσης, καθώς και επαρκή προβλεψιμότητα (βλ. σκέψη 149 ανωτέρω).
- 225 Κατά δεύτερον, δεδομένου ότι τα ως άνω μέτρα είναι προσωρινά και αναστρέψιμα, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν θίγουν το ουσιώδες περιεχόμενο της επιχειρηματικής ελευθερίας (βλ. σκέψεις 154 και 155 ανωτέρω), τούτο δε κατά μείζονα λόγο δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε κανένα στοιχείο δυνάμενο να κλονίσει το συγκεκριμένο συμπέρασμα.
- 226 Κατά τρίτον, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 202 ανωτέρω, η σημασία των σκοπών οι οποίοι επιδιώκονται με τις προσβαλλόμενες πράξεις και οι οποίοι συνίστανται, μεταξύ άλλων, αφενός, στη διαφύλαξη των αξιών της Ένωσης, των θεμελιωδών συμφερόντων, της ασφάλειας, της ακεραιότητας και της δημόσιας τάξης της και, αφετέρου, στη διαφύλαξη της ειρήνης και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας, και καταλέγονται, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που μνημονεύθηκαν στις σκέψεις 160 έως 166 ανωτέρω, στους σκοπούς που επιδιώκονται με τη συνολική στρατηγική που έθεσε σε εφαρμογή η Ένωση, μέσω της ταχείας λήψης σειράς περιοριστικών μέτρων, με απώτερο σκοπό την άσκηση μέγιστης πίεσης στη Ρωσική Ομοσπονδία προκειμένου να τερματίσει τη στρατιωτική επίθεσή της κατά της Ουκρανίας, η οποία διεξάγεται κατά παράβαση του διεθνούς δικαίου και του Καταστατικού Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, σύμφωνα με τους σκοπούς της εξωτερικής πολιτικής της Ένωσης που μνημονεύονται στο άρθρο 21 ΣΕΕ, είναι ικανή να δικαιολογήσει τις αρνητικές συνέπειες, ακόμη και σημαντικές, για ορισμένους φορείς.
- 227 Κατά τέταρτον, όσον αφορά τον κατάλληλο, αναγκαίο και αναλογικό χαρακτήρα των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, το Γενικό Δικαστήριο παραπέμπει στις σκέψεις 193 έως 213 ανωτέρω.
- 228 Εν προκειμένω, είναι αληθές ότι, κατόπιν της εφαρμογής των επίμαχων περιοριστικών μέτρων, η προσφεύγουσα εμποδίζεται προσωρινά να ασκεί τη δραστηριότητά της τηλεοπτικής μετάδοσης εντός της Ένωσης ή προς την Ένωση. Εντούτοις, η συγκεκριμένη απαγόρευση, η οποία έχει προσωρινό χαρακτήρα, φαίνεται ότι δικαιολογείται πλήρως από τους σκοπούς γενικού συμφέροντος που επιδιώκονται με τα εν λόγω μέτρα (βλ. σκέψεις 161 έως 166 ανωτέρω). Συναφώς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις θέτουν σε κίνδυνο τη διατήρηση των θέσεων εργασίας του συνόλου των εργαζομένων της, ειδικότερα δε των θέσεων εργασίας που σχετίζονται άμεσα με τη δραστηριότητα μετάδοσης, καθώς και την οικονομική βιωσιμότητά της, οδηγώντας, σε σύντομο χρονικό διάστημα, στη θέση της υπό εκκαθάριση. Εντούτοις, η προσφεύγουσα δεν προσκομίζει στοιχεία βάσει των οποίων μπορεί να διαπιστωθεί η ύπαρξη του συγκεκριμένου επικείμενου κινδύνου για την οικονομική βιωσιμότητά της, λαμβανομένων υπόψη, αφενός, του γεγονότος ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις δεν την εμποδίζουν να συνεχίσει να ασκεί ορισμένες δραστηριότητες (βλ. σκέψεις 156 και 157 ανωτέρω) και, αφετέρου, του γεγονότος ότι ανήκει σε ένωση η οποία κατ' ουσίαν χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό (βλ. σκέψη 172 ανωτέρω).
- 229 Επομένως, ορθώς το Συμβούλιο θεώρησε ότι η προσωρινή απαγόρευση, έως την 31η Ιουλίου 2022, της μετάδοσης των εκπομπών της προσφεύγουσας εντός της Ένωσης και προς την Ένωση μπορούσε να συμβάλει αποτελεσματικά στην επίτευξη των σκοπών των προσβαλλόμενων πράξεων που υπομνήσθηκαν στη σκέψη 226 ανωτέρω.

- 230 Συνεπώς, τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα δεν έθιξαν υπέρμετρα την επιχειρηματική ελευθερία της προσφεύγουσας, τα δε σχετικά επιχειρήματά της πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμα.
- 231 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, ο τρίτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας

- 232 Κατά την προσφεύγουσα, οι προσβαλλόμενες πράξεις παραβιάζουν την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 21 του Χάρτη, στο μέτρο που βασίζονται αποκλειστικώς στην προέλευση της χρηματοδότησής της και, ειδικότερα, στη σχέση που υφίσταται μεταξύ αυτής και της Ρωσικής Ομοσπονδίας, και όχι στην ατομική συμπεριφορά της. Κατά την προσφεύγουσα, όμως, κάθε απαγόρευση της λειτουργίας μέσου ενημέρωσης λόγω της ιθαγενείας των κρατικών ή ιδιωτικών μετόχων του παραβιάζει την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων.
- 233 Το Συμβούλιο, υποστηριζόμενο από το Βασίλειο του Βελγίου, τη Δημοκρατία της Εσθονίας, τη Γαλλική Δημοκρατία, τη Δημοκρατία της Λεττονίας, τη Δημοκρατία της Λιθουανίας, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, την Επιτροπή και τον Ύπατο Εκπρόσωπο, αμφισβητεί την ορθότητα των επιχειρημάτων της προσφεύγουσας.
- 234 Κατά το άρθρο 21, παράγραφος 1, του Χάρτη, απαγορεύεται «κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου, φυλής, χρώματος, εθνοτικής καταγωγής ή κοινωνικής προέλευσης, γενετικών χαρακτηριστικών, γλώσσας, θρησκείας ή πεποιθήσεων, πολιτικών φρονημάτων ή κάθε άλλης γνώμης, ιδιότητας μέλους εθνικής μειονότητας, περιουσίας, γέννησης, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού». Κατά την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, εντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύεται επίσης κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας.
- 235 Όσον αφορά την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας, υπενθυμίζεται ότι, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, τρίτο εδάφιο, ΣΕΕ και το άρθρο 52, παράγραφος 7, του Χάρτη, οι επεξηγήσεις σχετικά με τον τελευταίο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ερμηνεία του.
- 236 Κατά τις εν λόγω επεξηγήσεις, το άρθρο 21, παράγραφος 2, του Χάρτη «αντιστοιχεί στο άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, [ΣΛΕΕ] και πρέπει να εφαρμόζεται σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο». Επιπλέον, κατά το άρθρο 52, παράγραφος 2, του Χάρτη, τα δικαιώματα που αναγνωρίζονται από τον Χάρτη και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διατάξεων των Συνθηκών, ασκούνται υπό τους όρους και εντός των ορίων που καθορίζονται σε αυτές. Επομένως, το άρθρο 21, παράγραφος 2, του Χάρτη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι έχει το ίδιο περιεχόμενο με το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ (βλ. απόφαση της 30ής Απριλίου 2019, Wattiau κατά Κοινοβουλίου, T-737/17, EU:T:2019:273, σκέψη 63 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 237 Το άρθρο 18, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ ορίζει ότι, «[ε]ντός του πεδίου εφαρμογής των Συνθηκών και με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεών τους, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγενείας». Η διάταξη αυτή περιλαμβάνεται στο δεύτερο μέρος της Συνθήκης ΛΕΕ με τίτλο «Απαγόρευση των διακρίσεων και ιθαγένεια της Ένωσης». Η εν λόγω διάταξη αφορά τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης και κατά τις οποίες υπήκοος κράτους μέλους υφίσταται διακριτική εις βάρος του μεταχείριση σε σχέση με τους υπηκόους άλλου κράτους

μέλους απλώς και μόνο λόγω της ιθαγένειάς του (βλ. απόφαση της 20ής Νοεμβρίου 2017, Petrov κ.λπ. κατά Κοινοβουλίου, T-452/15, EU:T:2017:822, σκέψη 40 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 238 Λαμβανομένης υπόψη της διάκρισης λόγω ιθαγενείας που προβάλλει η προσφεύγουσα, ήτοι το γεγονός ότι, κατ' ουσίαν, υφίσταται διάκριση με τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα λόγω της ρωσικής συμμετοχής το κεφάλαιό της και ότι, για τον λόγο αυτό, έτυχε μεταχείρισης λιγότερο ευνοϊκής από τα άλλα γαλλικά οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης που δεν υπόκεινται στο ίδιο είδος ελέγχου εκ μέρους οντότητας τρίτης χώρας, επισημαίνεται ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι νομικό πρόσωπο μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς το ευεργέτημα του άρθρου 21, παράγραφος 2, του Χάρτη, εντούτοις το συγκεκριμένο είδος διαφορετικής μεταχείρισης δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω διάταξης, όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 237 ανωτέρω.
- 239 Εν πάση περιπτώσει, επισημαίνεται, όπως έπραξε το Συμβούλιο, ότι τα επίμαχα περιοριστικά μέτρα επιβλήθηκαν στην προσφεύγουσα κατόπιν εκτίμησης των συγκεκριμένων αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με τον ρόλο της στο πλαίσιο των προπαγανδιστικών ενεργειών υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης της Ρωσικής Ομοσπονδίας κατά της Ουκρανίας. Συγκεκριμένα, οι λόγοι στους οποίους το Συμβούλιο βασίστηκε κατά την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων στηρίζονται στον ρόλο της προσφεύγουσας ως στρατηγικού και προπαγανδιστικού μέσου πληροφόρησης τελούντος υπό τον μόνιμο άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας. Είναι αληθές ότι το γεγονός ότι το εταιρικό κεφάλαιο της προσφεύγουσας ανήκει σε ένωση εγκατεστημένη στη Ρωσία, η οποία χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από τον ρωσικό κρατικό προϋπολογισμό, δεν αποτέλεσε δευτερεύον στοιχείο κατά την εκτίμηση της προπαγανδιστικής δραστηριότητάς της. Εντούτοις, από τις προσβαλλόμενες πράξεις προκύπτει ότι η διαφορετική μεταχείριση της προσφεύγουσας σε σχέση με άλλα οπτικοακουστικά μέσα ενημέρωσης βασίζεται σε δύο κριτήρια, εκ των οποίων το πρώτο αφορά τον έλεγχο της από την κυβέρνηση της Ρωσικής Ομοσπονδίας και το δεύτερο τις προπαγανδιστικές ενέργειές της υπέρ της στρατιωτικής επίθεσης κατά της Ουκρανίας. Επομένως, εν αντιθέσει προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η μετοχική σύνθεσή της ή η προέλευση της χρηματοδότησής της δεν συνιστούν τον μόνο λόγο βάσει του οποίου το Συμβούλιο εξέδωσε τις προσβαλλόμενες πράξεις.
- 240 Κατά τα λοιπά, η προσφεύγουσα δεν προσδιορίζει καμία άλλη κατηγορία προσώπων υποκείμενων σε ευνοϊκότερη μεταχείριση μολονότι τελούν σε κατάσταση παρεμφερή με τη δική της, ήτοι τελούν υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο της ηγεσίας της Ρωσικής Ομοσπονδίας.
- 241 Επομένως, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε τον τρόπο με τον οποίο υπέστη οποιαδήποτε διάκριση η οποία απαγορεύεται από το άρθρο 21 του Χάρτη.
- 242 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, πρέπει να απορριφθεί ο τέταρτος λόγος ακυρώσεως και, κατά συνέπεια, η προσφυγή στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 243 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε και το Συμβούλιο είχε διατυπώσει σχετικό αίτημα, η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο, περιλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.

- 244 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, τα κράτη μέλη και τα θεσμικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους. Ως εκ τούτου, το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας και η Επιτροπή φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.
- 245 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει ότι ο παρεμβαίνων, ακόμη και όταν είναι άλλος από τους αναφερόμενους στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου αυτού, φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Εν προκειμένω, αποφασίζεται ότι ο Ύπατος Εκπρόσωπος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Η RT France φέρει τα δικαστικά έξοδά της καθώς και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιλαμβανομένων των εξόδων της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων.
- 3) Το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λεττονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ύπατος Εκπρόσωπος της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

Παπασάββας	Kanninen	Tomljenović
Gervasoni	Spielmann	Frimodt Nielsen
Schwarcz	Buttigieg	Öberg
Mastroianni	Brkan	Gálea
Δημητρακόπουλος	Kukovec	Kingston

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο, στις 27 Ιουλίου 2022.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Ιστορικό της διαφοράς	3
Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων	8
Σκεπτικό	10
Επί της αρμοδιότητας του Συμβουλίου να εκδώσει τις προσβαλλόμενες πράξεις	10
Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας	14
Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το οποίο αφορά κατ' ουσίαν προσβολή του δικαιώματος ακροάσεως της προσφεύγουσας	15
Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου ακυρώσεως, με το οποίο προβάλλεται ανεπαρκής αιτιολογία των προσβαλλόμενων πράξεων όσον αφορά την προσφεύγουσα	21
Επί του δεύτερου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης	24
Επί των νομολογιακών αρχών που έχουν εφαρμογή όσον αφορά την ελευθερία έκφρασης ..	26
Επί της υπάρξεως περιορισμού της ελευθερίας έκφρασης	29
Επί της προϋποθέσεως κατά την οποία κάθε περιορισμός της ελευθερίας έκφρασης πρέπει να προβλέπεται από τον νόμο	30
Επί του σεβασμού του ουσιώδους περιεχομένου της ελευθερίας έκφρασης	31
Επί της επιδίωξης σκοπού γενικού συμφέροντος που αναγνωρίζεται από την Ένωση	32
Επί του αναλογικού χαρακτήρα των επίμαχων περιοριστικών μέτρων	34
– Επί της λυσιτέλειας και της επάρκειας των αποδεικτικών στοιχείων που προσκόμισε το Συμβούλιο	34
– Επί της καταλληλότητας των περιορισμών	41
– Επί της αναγκαιότητας των περιορισμών	42
– Επί της σταθμίσεως των συμφερόντων	43
Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της επιχειρηματικής ελευθερίας	46
Επί του τέταρτου λόγου ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων λόγω ιθαγενείας	48
Επί των δικαστικών εξόδων	49
ECLI:EU:T:2022:483	51